

1897/10

EVANGELICSANSZKI KALENDARI

na 1931. návadno leto.

X. LETNI TEKÁJ.

VÖDÁNI PO
PREKMURSZKOJ EVANGELICSANSZKOJ SINYORIJJ.

CSISZTI DOBÍCSEK SZE OBRNÉ NA CERKEVNE DOBRE
CÍLE.

Stampano v PREKMURSKI TISKARNI, odgovoren HAHN IZIDOR
v Murski Soboti.

Dr. LUTHER MÁRTON.

Potrêbna znána na 1931. leto.

Od racúnanya vrêmena.

Krsztsanszkoga vrêmena racúnanya tekôcse 1931. leto od Krisztusovoga rodjenyá racúnamo. Tô je návadno leto, stero z-365 dnévov, ali 52 tjédna i z-1 dnéva sztojì. Zacsne sze i dokoncsa sze z-cseterikom. — Cérkevno leto sze zacsne z 1. adventszkov nedelov.

Pôleg sztaroverszkoga kalendarija 1931. január 1. dén na nas januára 14. dén szpádne.

'Zidovje lêta od sztvorjênya szvêta mao racúnajo. Szvoje 5692. leto zacsnejo szept. 23 ga.

Törki i Mohamedánszkoga vadlíványa drúgi naszlédnici vrêmen od Mohameda pobêga z-Mekke v-Medino zacsnejo, ka za Hedsra imenújejo i v 1931. zacsnejo szvoje 1349. leto.

Lêtni csasz:

Szprotolêtje sze zacsne márcia 21-toga ob 15 vöri 7 min. Nôcs i dén szta toga csasza ednáko dúgiva.

Leto sze zacsne junija 22-toga ob 10 vöri 28 min. Prinász je toga csasza nájdugsi dén.

Jeszén sze zacsne szeptembra 24 ga ob 1 vöri 24 min. Nôcs i dén szta zdâ pálik ednáko dúgiva.

Zíma sze zacsne decembra 22-toga ob 8 vöri 45 min. Prinász je toga csasza nájkracsisi dén.

Préosztponi szvétki:

Vel. pétek ápril 3; Vüzem ápril 5; Kriszt. v nébo zasztoplênnye máj 14; Riszálszka nedela jun 24; Szv. Trojsztva nedela mája 31; 1. adventszka nedela nov. 29.

Fasenszki tekáj:

Fasenszko vrêmen sze zacsne po Trê králi na drúgi dén, tô je jan. 7-ga i trpelo bode do febr. 17-ga, vszevküp 42 dni.

Premínyavanye mészeca sze znamenúje:

☉ mlád, ☽ mladancs, ☿ pun, ♃ sztarics.

Szunce z szvojimi planetami.

Na szrêdi szvoji planêt je nase szunce.

Glávne planete szo: **Merkur**: szkoron 8 milijon mil od szunca; leto na nyem trpi 88 dní.

Venus: 15 milijon mil od szunca: leto na nyè trpí 225 dní.
Zemla: 20 milijon mil od szunca; leto na nyè trpí 366 dní.
Mars: 32 milijon mil od szunca; leto na nyem trpí 687 dní.
 1204 máli planèt do 1925. leta; ali zvèzd zbrodjávci ji escse vszákó leto nájdejo vecs na tisztom fáli pod nébov.
Jupiter: 107 milijon mil od szunca; okôli szunca obhodi szvojo pôť v 12 létaj ednôk, zàto na nyem 12 nasi lét trpí edno leto.
Szturnus: 194 milijon mil od szunca; szvojo pôť okôli szunca obhodi v 29 létí i 116 dnévi, zàto na nyem edno leto tak dugo trpí.
Neptun: 621 milijon mil od szunca; okôli prúde ednôk v 164 létaj i 216 dnévi; leto na nyem zàto tak dugo trpí.
Uranus: 396¹/₂ milijon mil od szunca; okôli szunca obhodi szvojo pôť v-84 létaj.
 Planet-planete, stere sze náimre okôli véksi planet vrtijo i z-véksim vréd pa okôli szunca, sze za meszece zovéjo. Zemla má 1., Mars 2., Jupiter 8., Szturnus 10., Uranus 4. i Neptun 1 mészec.

Národni szvétki:

24. mája: Ciril i Metod;

28. junia: Vidov dan;

1. dec.: Ouszvetek národnoga vjedinyenya Srbov, Hrvatov i Slovencov;

17. decembra: Rojsztni dén Nyegovoga Velicsansztva Kralà Alexandra.

Planet znamejnje:

Szprotolètje:	Leto:	Jeszèn:	Zima:
Kos 	Rak 	Vága 	Bak
Bik 	Oroszlán 	Roglács 	De'zd'zévny.
Dvojki 	Devojka 	Sztrèla 	Ribe

Postna tarifa.

Za návadna písma: Za písma do té'ze 20 g. po vszè dr'závi prisztobjina 1 D; za vszáki nadalni 20 g. ali dél té té'ze 50 par vecs. Vu zvönszke dr'záve do té'ze 20 g. 3 D; za vszáki nadalni 20 g. pa 1.50 D. vecs.

Dopisznice (kárte): Znamka za 50 par; dopisznica z odgovorom znamka 1 Din; — vu zvönszke dr'záve dopisznica 1.50 Din.

Tiszkovine: Postnina za vszáki 50 g. je 25 par. — Vu zvönszke dr'záve 50 par. (Té'za szamo do 2 kg.)

Vzorci blága (áruminta): Prisztojina za té'zo do 100 g. je 50 par. Za zvönsztvo 1 Din.

Priporócseno: Za „priporócseno“ je escse poszebna prisztobjina 3 D., iszto za zvönsztvo.

Ekszpreszne posiljätve: Prisztojina za písma i dopisznice 3 D; vu zvönszke dr'záve 6 Din.

Za vrédnosztva písma: Prisztojina do 100 Dinárov. je 5 D; vu zvönszke dr'záve 11 D.

Postne nakáznice (Utalvány): Prisztobjina do 25 Din. 1:50; do 50 Din. je 2 D; do 100 Din. 3 D., do 300 je 4 D. itn. — Szamo do 1000 Din sze lahko posle po nakaznici. — V-inozemstvo szo poszebne dolocsbe.

Za vozno postne posiljätve (zavoje-vrecse, pakete) sze plácsa do 1 kg. 6 D, do 5 kg. 10 D., do 10 kg. 20 D., do 15 kg. 30 D., do 20 kg. 40 Din.

Telegram: 10 rêcsi 5 Din., vszáká nadaljna rêcs 50 par.

Krsztsanszkoga vrêmena racsúnanya nájznamenitési csaszí.

Tek. leto je od Jezus Krisztusovoga rojsztva mao	1931.
Od I. krszt. rim. caszara Vel. Konstantina povrnênya mao	1620.
„ grúntanya rimpápestva	1230.
„ razlôcsenya záhodne i zhodne cêrkvi	876.
„ gorinájdenya püksenoga práha	589.
„ „ knígstampanya	491.
„ Dr. Luther Mártona rodsztva	448.
„ gorinájdenya Amerike	438.
„ zacsétka reformácije	414.
„ notriprinesenýa krumpisa v Europo	346.
„ dokoncsanye 30 létne bojne	283.
„ gorinájdenya lokomotiva	231.
„ grúntanya Amerikanszke republike	228.
„ potrplivoszt zapovedi II. Józefa	150.
„ gorinájdenya obrambnoga ceplenyá	136.
„ núcanya lokomotivnoga hajôva	128.
„ prvoga probanya 'zeleznice lokomotiva	125.
„ gorinájdenya telegrafa	93.

Vladárszke hi'ze králevcsine Jugoszlávije.

Nyegovo Velicsansztvo Král Alekszander rojen v Cetinji dne 4. dec. 1888. Vládati zácsao 16. avgusztá 1921. Porocsen 8. jun. 1922. z-romunszkov princesiov, Máriov, rodj. 8. jan. 1899.

Szesztra: Princesza Jeléna rodjena na Reki (Fiume) 23. oktobra 1884. zdána 21. avgusztá 1911. z Konstantinom Konstantinovicsom, kotrigov bivse ruszoszke caszarszke rodbine.

Brat: Princ Juri, rodjen v Cetinji 27. avgusztá 1889.

Ny. Viszoszt Peter Stefan tronusanaszlednik, rodjen 6. szeptembra 1923. v Beográdi.

Ny. Viszoszt princ Tomisláv, rodjen 19. januára 1928. v Beográdi.

Ny. Viszoszt princ Andrej, rodjen 28. junija 1929. v-Bledi.

Rodovnica dinasztije Karadjordjevics.

Peter, szpadno v boji z tórkami 1733—1784, nyegova 'zena Marica vmrla 1811.

Szin : Karadjordje Juri Petrovics, rodjen leta 1752. v Visevci. Vmorjen v noci 12. na 13. junija 1817. v Radovani pri Szmederevi. Vrhovni szrbszki vojszkovodja od februara 1804. do szeptembra 1813; žena Jelena, csi kneza Nikole Jovanovicsa z Maszlovseva, rodjena leta 1765, vmrla 11. februara 1842 v Belgradi.

Toga szin : Alekszander Karadjordjevics, rodjen 26. szeptembra 1806. v Topoli. Nyegov prvi vucsitel je bio Doszitej Obradovics. Leta 1814. je so z ocsom v Ausztrijo, odkec je v jeszen tisztoza leta odisao v Ruszijo, gde sze je vöosznövo. Leta 1839 sze je vrno v-Szrbijo. Leta 1840. je pósztao kotriga beogradszke okrožne szodnije, leta 1841. adjutant knéza Mihala, leta 1842. pa je bio zebrani za knéza Szrbije. Leta 1858. je po zaprtji Narodne szkupcsine odszöpo, so je v Ausztrijo i živo do szmrti 22. aprila 1885. v Temesvári. Pokopan je v Bécsi. Nyegova žena Perszida, csi Jevrema Nenadovicsa, rodjena 1813. v Valjevi, vmrla je 29. marca 1873. v Bécsi.

Nyegov szin : Peter, rodjen dne 29. junija 1844. v Belgradi; od 2. junija 1903. král Szrbije, od 1. decembra 1918 král Szrbov, Hrvatov i Szlovcov, vmrö je 16. avgusza 1921. Nyegova žena Zorka, csi csnogorszkoza knéza Nikola, rodjena 11. decembra 1864. v Cetinji, vmrla 4. marca 1890. rávnotam.

Deca : Jelena, rodjena 23. oktobra 1884. na Reki, porocsena z-ruszkim velikim knézom Jovanom Konstantinovicsom Romanovim, vmorjeni leta 1918. od bolsevikov; szin Vsevolod Jovanovics, rodjen leta 1914. v Petrogradi.

Gjorgje, rodjen 27. avgusta 1887. Sze odpovedao sztolonaszlednikszta 27. marca 1909.

Alekszander, rodjen 4. decembra 1888. v Cetinji, presztolonaszlednik od 27. marca 1909. Regent od 11. julija 1914. i král od 16. avgusza 1921.

Jelena, žena bivsega szrbszkoga poszlanika v-Bécsi Gjeorgje Simicsa.

Arsen, rodjen 4. aprila 1859. v Temesvári, porocsen z-Auroro knezinjov Demidovov di S. Donato, razporocsena 1896., vmrla 1905., szin princ Pavel rodjen 15. aprila 1893. v-Petrogradi.

Szunca i mészeca potemnënye v-1931.-tom I.

Szunce potemnë fáлно: aprila 18., sept. 12. i okt. 11-toga, pri nasz ne bode viditi.

Mészec popolnoma potemnë: aprila 2., sept. 26. Pri nász bode viditi.

Lasztni haszek vszaksoga bete'znika

steri 'zelej ozdraviti od nadühe, plücsni i szlicsni betegov, zahteva, da szí naröcsi popolnoma k-senki i postnine proszto poucno brosurö z-kejpami i da iznüca ponüdbö obcse poznane tvrdke PUHLMANN & Co., Berlin, 480. Müggelstrasse 25-25a, steri sztoji 'ze vnogo let. Pazite na oglász v oglasznom oddelki.

PREDGOVOR.

Lübléni nasi verebratjel Veszelí nász, ka sze od leta do leta vecs szpozna i vzeme notri vu szvojo hi'zo nas kalendari, steri vu szvoji lépi pripovésztaj, 'zitka kèpaj, versusaj, nasega cèrkevnoga 'zitka fontosnése zgodbe, nase cèrkvì zgodovine, nase vere vítèzov blagoszloveni 'zitek, miszli evangelioma dáva i z-szvojimi glászmi vsze protestante enzdrúgim vküperprikapcsúje.

Nasoj evangelicanszkój cèrkvì edna velka môcs je posteni, csiszti, zidajôcsi evangalicanszki stamp. Ete stamp krepiti trbè, naj potom té krepì vszákó nase dobro dugoványe. Naj nebode tak nikomi vszedno, ka kaksì kalendari má, nego naj podpèra ete evangelicanszki kalendari razsirjávati.

Evangelicanszki kalendari na zacsnyenój pòti scsè naprèiditi i zagovàrjati evangelicanszki bratov i szesztér krivice. Zevszém vcsiti scsè, karakter lúdi osznávati i razveszeljaványe prinesztí.

Gledécs na te'zke pènézne razmere je cèna nasega kalendarija szamo 8 dinárov. Siritelom pa escse 10%^oov dopúsztká dámo.

Bárbi nè zamúdila kúpiti szì niti edna evangelicanszka hi'za ete kalendari, naj bi on vedno vu vecs i vecs hi'zaj lehko szpunyávo szvoje odícsno pozványe.

Puconci i M. Szobota, 1930. augusztus mészeca.

Luthàr Àdàm

evang. dühovnik, glávni reditel.

Fliszár János

vp. vucsitel, pomo'zni reditel.

Kováts Stefan

evang. sinyór, pomo'zni reditel.

Od regulov vrêmena.

Regule telko valájo,
Kelko blódni na nyé dájo.
Csi nede tak, te de ovak,
Csi de ovak, te neo etak.

Bôg te gléda doli z-nébe.
Ka on scsè: dene pred tébe.
Ravnánye on vu rôki má,
Ka szmo vrèdni, tiszto nam dá.

Cslovek nemre prebroditi,
Cíle nyegve vózbroditi . . .
Neprevídjene szo poti,
Po steroj on vodi lúdi.

Delo, szkrbnoszt, previdénye,
Ino csedno prerazménye.

Naj bô nase nakanénye,
Nej pa pred nyega idénye.

Na brezpametno csinénye,
Sto zná na kakse znaménye?
Na blódnikov satrúvanye
I norcsekov modrúvanye.

Nika vecs nè trbè dati,
Témbole csedno delati:
Vu Bôgi sze prav vüpati,
Z-sorsom vrèlo bojüvati.

Nigár nè vnemar vcagati,
Nego vszigidár krepko szlátí:
Tak vsze mamó obládati
I szebé gor' obdr'zati.

F.

Január má 31 dní, Szecsén.

Dèn	Protestanszki	Rím. kath.		Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Csetrtek	Nôvo leto	Nôvo leto		7 48 4 19	1 17 4 34	
2	Pétek	Abel	Makár ap †		7 48 4 19	1 47 5 52	
3	Szobota	Benjamin	Genoveva		7 48 4 20	2 45 7 06	
Evang. Máte 3. 13—17. Epistola I. Peter 3. 20 22.							
4	Nedela	Po nov. I. ☉	Jez. sz. ime		7 48 4 21	3 53 8 10	
5	Pondélek	Simon	Teleszfor		7 48 4 22	5 13 9 01	
6	Tork	Tri kr. dèn	Tri kr. dèn		7 48 4 23	6 40 9 39	
7	Szrêda	Attila	Lucian m.		7 48 4 24	8 08 10 07	
8	Csetrtek	Szörény	Szever		7 48 4 26	9 32 10 30	
9	Pétek	Marcel	Julian m. †		7 47 4 27	10 52 10 48	
10	Szobota	Melánia	Vilmos		7 47 4 28	— 11 05	
Evang. Lukács 2. 41—52. Epistola: Rím. 12. 1—5.							
11	Nedela	Po tr. k. I. ☾	Po tr. kr. I.		7 46 4 30	0 11 11 23	
12	Pondélek	Ernő	Árkád m.		7 46 4 31	1 29 11 42	
13	Tork	Vidor	Veronika		7 45 4 32	2 47 12 05	
14	Szrêda	Bódog	Hilár pk.		7 45 4 33	4 05 12 32	
15	Csetrtek	Loránt	szv. Pavel		7 45 4 34	5 19 1 09	
16	Pétek	Gusztáv	Marcell †		7 44 4 36	6 26 1 55	
17	Szobota	Anton	Anton		7 43 4 37	7 20 2 52	
Evang. János 2. 1—11. Epistola: Rím. 12. 6 16.							
18	Nedela	Po tr. k. II. ☽	Po tr. kr. II.		7 42 4 39	8 03 3 58	
19	Pondélek	Sára	Margit		7 41 4 40	8 36 5 07	
20	Tork	Fab. i Seb.	Fab. i Seb.		7 40 4 42	9 00 6 18	
21	Szrêda	Ágnes	Ágnes d.		7 39 4 43	9 20 7 25	
22	Csetrtek	Artur	Vincenc m.		7 38 4 45	9 37 8 32	
23	Pétek	Zelma	Rajmund †		7 38 4 46	9 50 9 37	
24	Szobota	Táde	Timóth pk.		7 37 4 47	10 04 10 44	
Evang. Máte 8. 1—13. Epistola: Rím. 12. 17—21.							
25	Nedela	Po tri kr. III.	Po tri kr. III.		7 36 4 49	10 18 11 50	
26	Pondélek	Vanda	Polikárp pk		7 35 4 51	10 33	
27	Tork	Lothár ☾	Zlátövüst J.		7 34 4 52	10 51 1 00	
28	Szrêda	Károl	Veliki Károl		7 33 4 54	11 14 2 11	
29	Csetrtek	Adèl	Szal. szv. Fr.		7 32 4 56	11 45 3 27	
30	Pétek	Mártonka	Mártina d. †		7 31 4 57	12 27 4 43	
31	Szobota	Virgilla	Peter		7 30 4 58	1 26 5 51	

Vrejmena houd pouleg Herschela: Vu zacsétki mejszeca szneg i vihé, 4—11 lejpo. mlácsno, 11—18 vöter i mrzlo, od 18 do konca mejszeca mocsen mraz.

Prvoga je dèn 8 vör 31 minut dúgi, do konca mejszeca 57 minut zraszté

Regule vrejmena : Csi sze na Trikrátovo sztrêhe sznêg topi, ali v-kolotecsnici sznêgá voda tecsé — rodno leto bode.

Csi je szunce na dén Vince,
Pune bode peovnice.
Z-sziljem pun skegyen i páрма,
K-Mihaly'vomi dobra brátva.
Na Pavlovo vrêmen csiszto,
Nam kâ'ze obilno leto.

Csi pa veterno i zvirno,
Prineszti má pomor, bojno.
Csi bô meglá, de nezdravo,
Csloveki, sztvári skodljivo.
Csi de pa sznê'zen i moker,
Bode krúh v'zéli i dober.

Vu rokáj tvoji szo vrêmena moja. ('Zolt. 31., 16.)

Bôg je obramba i môcs nasa, vu vszákóm sztiszkávanyi gotova pomôcs nájdena. Záto sze ne bojimo, csi bi sze szvét premenyávo. ('Zolt. 45, 2., 3.)

JANUÁR

Mejszeca premenyávanye :

4-ga ☉ 2 vöri 15 minut, 11-ga ☾ 6 vöri 9 minut, 18-ga ☀ 7 vöri 36 minut, 27-ga ☽ 1 vöri 6 minut.

Kmeta ôpravice v-Januári :

Vu *dvoriscsi* : sznêg i léd tá csisztiti, skéri popravek i rédjénye. — Na *nyívaj* : gnojá vo'znya, szkôrnatí sznêg z szvinyámi szklacsiti datí, grmôv-je, trnye trêbiti. — *V-stall* : stale vetrti i tople dr'zati, jaszli, kopanye csiszte meti, bo'znêso i szlabso krmo polagati. — *Kürecsnyekov* dveri, obloke, mosztnice z szlámov podmetati. — *Pri szadovenom drevji* : gôszanic gnêzd preprávlanye, za cepjé vêcsic branyé, szúho drevje vökopati, za szadjénye cepik jame kopati i za ceplenyé potrebnó kojno sze szkrbeti. — *Vu künyszkom ogradcseki* : prahsiti, gnoj podkápati, topli gréd rédjénye. — *V-goricaj* : gnojiti, kolje pripravlati, víno pretákati, lagve 'zveplati, naj neszpisznívijo, peovnice tople dr'zati i vötrti.

Február má 28 dní, Szűsec.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
Evang. Máte 20, 1 16. Epistola: I. Korintus 9. 24, 10. 1—5.						
1	Nedela	Septuages.	Septuages.		7 28 5 00	2 41 6 49
2	Pondělek	Karolina	Szvecsnica		7 27 5 1	4 6 7 32
3	Tork	Balázs	Balázs pk.		7 25 5 3	5 37 8 5
4	Szrěda	Ráchel	Korz. Andrej		7 24 5 5	7 06 8 31
5	Csetrtek	Ágota	Ágota d.		7 23 5 7	8 31 8 51
6	Pétek	Dorothea	Dorothea †		7 22 5 8	9 54 9 9
7	Szobota	Theodor	Romuáld		7 20 5 9	11 15 9 27
Evang. Lukács 8. 2—15. Epistola: 2. Kor. 11. 12. 1—9.						
8	Nedela	Sexages.	Sexages.		7 19 5 11	9 46
9	Pondělek	Abigail	Al. Círil		7 17 5 12	0 36 10 7
10	Tork	Elvira	Skolastika		7 16 5 14	1 56 10 32
11	Szrěda	Bertold	Mária Lurd		7 14 5 16	3 11 11 8
12	Csetrtek	Lidia	Rervitar		7 12 5 17	4 21 11 51
13	Pétek	Ella	Ricci Kat. †		7 11 5 18	5 19 12 45
14	Szobota	Bálint	Bálint m.		7 10 5 20	6 5 1 48
Evang. Lukács 18. 31 43. Epistola: I. Kor. 13. 1—10.						
15	Nedela	Qu nquag.	Quinquag.		7 8 5 22	6 39 2 56
16	Pondělek	Julianna	Julianna d.		7 6 5 23	7 5 4 6
17	Tork	Donat	Donat pk.		7 4 5 25	7 26 5 15
18	Szrěda	Konrád	Pepelnica ††		7 2 5 27	7 43 6 23
19	Csetrtek	Zsüzsá	Konrád ††		7 1 5 28	7 57 7 28
20	Pétek	Álmos	Aladár ††		7 00 5 29	8 12 8 33
21	Szobota	Eleonora	Eleonora ††		6 58 5 31	8 25 9 42
Evang. Maté 4. 1—11. Epistola: II. Kor. 6. 1—10.						
22	Nedela	Posztna I.	Invocabit		6 56 5 33	8 38 10 47
23	Pondělek	Alfréd	Dam. P. ††		6 54 5 34	9 1 11 58
24	Tork	Matyas	Mátyás ap. ††		6 52 5 36	9 15 — —
25	Szrěda	Géza	Géza m. K. ††		6 21 5 37	9 41 1 11
26	Csetrtek	Sándor	Margit ††		6 49 5 38	10 17 2 24
27	Pétek	Ákos	László ††		6 47 5 40	11 7 3 34
28	Szobota	Elemér	Román ††		6 45 5 42	12 11 4 36

Vrejmena houd pouleg Herschela: Vu zacsétki měszecca mrzlo, od 9-ga do konca měszecca lépo mlácsno vrěmen.

Prvoga je dén 9 vör 32 minut dūgi, do konca měszecca 1 vöro 25 minut priraszté.

Márc má 31 dni, Máli tráven

Dén	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca			
			zhod	záhod	zhod	záhod		
Evang. Máté 15. 21 – 28. Epist. I. Thers. 4. 1 7.								
1	Nedela	Poszt. II. n.	Reminisc.		6 43	5 43	1 31	5 24
2	Pondélek	Lujza	Simplic		6 41	5 45	3 4	9 1
3	Tork	Kornél	Kunigun.		6 40	5 46	4 29	6 30
4	Szrêda	Kázmér	Kázmér		6 38	5 47	5 59	6 51
5	Csetrtek	Adorján	Özséb		6 36	5 49	7 25	7 11
6	Pétek	Gottlieb	Perpetna		6 34	5 51	8 47	7 29
7	Szobota	Tomás	A. sv. Tom.		6 31	5 52	10 14	7 49
Evang. Lukács 11. 14 – 28. Epist. Efez. 5. 1 – 6.								
8	Nedela	Poszt. III.	Oculi		6 29	5 54	11 38	8 9
9	Pondélek	Franciska	Franciska		6 27	5 55	—	8 33
10	Tork	Olimpia	40 mant.		6 26	5 56	0 58	9 4
11	Szrêda	Aladár	Szilárd		6 24	5 58	2 12	9 46
12	Csetrtek	Gergor	Gergor I K.		6 22	5 59	3 15	10 39
13	Pétek	Krisztián	Szabin m.		6 19	6 1	4 5	11 39
14	Szobota	Matild	Matild		6 17	6 3	4 42	12 46
Evang. János 6. 1 15. Epist. Gal. 4. 21 31.								
15	Nedela	Poszt. IV.	Lactare		6 15	6 4	5 11	1 56
16	Pondélek	Henriette	Geréb pk.		6 14	6 5	5 34	3 4
17	Tork	Gertrud	Patrik		6 12	6 6	5 51	4 12
18	Szrêda	Sándor	Sándor		6 10	6 8	6 5	5 19
19	Csetrtek	József	József		6 8	6 10	6 20	6 25
20	Pétek	Hubert	Csáki		6 5	6 11	6 32	7 30
21	Szobota	Benedek	Benedek		6 3	6 13	6 47	8 37
Evang. János 8. 46 59. Epist. Zsid. 9. 11 15.								
22	Nedela	Poszt. V.	Judica		6 1	6 14	7 1	9 47
23	Pondélek	Frumenc	Viktorian		5 58	6 15	7 20	11 —
24	Tork	Gábor	Gábor ar.		5 56	6 17	7 34	—
25	Szrêda	Mária	Ceplena M		5 55	6 18	8 16	0 13
26	Csetrtek	Manò	Manò		5 53	6 20	8 58	1 22
27	Pétek	Hajnalka	Damas		5 51	6 21	9 48	2 26
28	Szobota	Gedeon	K. sv. Ján.		5 49	6 23	11 7	3 19
Evang. Máté 21. 1 – 9. Epist. Filip. 2. 5 11.								
29	Nedela	Poszt. VI.	Palmarum		5 47	6 24	12 27	3 58
30	Pondélek	Izidor	Kerény		5 46	6 25	1 55	4 28
31	Tork	Árpád	Gudó		5 43	6 26	3 22	4 53

Vrêmena hõd pòleg Herschela: Vu zacsetki prijétno, mlácsno, 4—11 mraz, vetrovje, 11—19 premenjavno; 19—27 dezsdzs i snejg; na konci mészeca vetrovje. — Prvoga je dén 11 vör dügi, do konca mészeca 1 v. 43 m. priraszté. — Zacsetek szprotolajtja: 21-ga ob 15 v. 7 m.

Ápril má 30 dní, Velki tráven

Dén	Protestanszhi	Rim. kath.	Mejszeca		Szunca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1	Szrêda	Hugó	Hugò pk. ††	☞	5 41 6 28	4 49 5 13
2	Csetertek	Áron	Vel. csetrt. ††	☞	5 39 6 30	6 15 5 31
3	Pétek	Velki pètek	Vel. pètek ††	☞	5 37 6 31	7 40 5 49
4	Szobota	Izidor	Vel. szob. ††	☞	5 35 6 33	9 7 6 9
Evang. Márk 16, 1—8. Epist. I. Kor. 5, 6 8						
5	Nedela	Vüzem	Vüzem	☞	5 33 6 34	10 33 6 31
6	Pondèlek	Vüzen. p.	Vüzen. p.	☞	5 31 6 35	11 53 7 1
7	Tork	Hermann	Hermann	☞	5 29 6 36	— — 7 39
8	Szrêda	Lidia	Dènes pk.	☞	5 27 6 38	1 03 8 28
9	Csetertek	Erhardt	Konrád	☞	5 25 6 40	2 1 9 27
10	Petek	Zsolt	Ezekiel †	☞	5 23 6 41	2 43 10 34
11	Szobota	Leó	Leó pápa	☞	5 21 4 43	3 14 11 45
Evang. Ján. 20, 19 23. Epist. I. Ján. 5, 4 10.						
12	Nedela	Po vüz. 1 n.	Quasimodo	☞	5 20 6 44	3 37 12 54
13	Pondèlek	Ida	Hermeneg. m	☞	5 18 5 45	3 58 2 2
14	Tork	Tibor	Jusztin	☞	5 16 6 46	4 14 3 9
15	Szrêda	Atala	Anasztázia	☞	5 14 6 48	4 28 4 14
16	Csetertek	Lambert	Ben. Jozsef	☞	5 12 6 50	4 40 5 21
17	Petek	Anicét	Anicét †	☞	5 10 6 51	4 54 6 27
18	Szobota	Ilma	Apollon. m	☞	5 8 6 52	5 8 7 37
Evang. Ján. 10, 11—16. Epist. I. Peter 2, 21—25.						
19	Nedela	Po vüz. 2 n.	Misericord.	☞	5 6 6 53	5 27 8 49
20	Pondèlek	Tivadar	Tivadar pk.	☞	5 4 6 55	5 48 10 2
21	Tork	Anzelm	Anzelm	☞	5 2 6 56	6 18 11 15
22	Szrêda	Szotér	Szv. József	☞	5 0 6 58	6 56 — —
23	Csetertek	Béla	Béla m.	☞	4 58 6 59	7 48 0 20
24	Petek	Jurij	Jurij †	☞	4 57 7 0	8 55 1 15
25	Szobota	Márk	Márk ev.	☞	4 56 7 2	10 9 1 58
Evang. János XVI, 16—22. Epist. Pé. I. 2, 11 20.						
26	Nedela	Po vüz. 3 n.	Jubilate	☞	4 54 7 3	11 34 2 03
27	Pondèlek	Arisztid	Kan Peter	☞	4 52 7 5	12 58 2 55
28	Tork	Valeria	Kr. Pavel	☞	4 50 7 6	2 21 3 17
29	Szrêda	Albertina	Peter m.	☞	4 48 7 8	3 45 3 35
30	Csetertek	Katalin	Sien. Katalin	☞	4 46 7 9	5 9 3 49

Vrémèna houd pòleg Herschele: Zacsètek mejszeca premenyávno ; 11—18 mrzlo ; 18—25 lejpi, prijétni dnèvi ; konec mejszeca premenyávno.

Prvoga je dén 12 v. 47 m. dugi ; do konca mejszeca 1 v. 36. priraszté.

Máj má 31 dní, Riszálcsek

Dén	Protestanszki	Rim. kath.		Mészeca		Szunca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Petek	Filip	Filip Jakob †		4 45	7 10	6 34	4 10
2	Szobota	Zsigmond	Athmár		4 44	7 11	8 0	4 42
Evang. Ján. 16 5 16 Epist. Jakub 1. 16 25.								
3	Nedela	Po vüzmi 4	Cantate		4 42	7 13	9 26	4 57
4	Pondêlek	Flórián	Flórián		4 40	7 14	10 43	5 31
5	Tork	Gotthárd	V. Pius		4 38	7 16	11 48	6 15
6	Szrêda	Frida	János ap.		4 37	7 17	—	7 12
7	Csetrtek	Napoleon	Gizella		4 36	7 18	0 38	8 18
8	Pétek	Gizella	Mihal ar. †		4 34	7 20	1 15	9 29
9	Szobota	Gergov	N. szv. Ger		4 33	7 21	1 42	10 41
Evang. Ján. 16. 33 30 Epist. Jakub 1. 22 27.								
10	Nedela	Po vüzmi 5	Rogate		4 31	7 22	2 3	11 40
11	Pondêlek	Mamertus	Mamert pk.		4 30	7 24	2 20	12 57
12	Tork	Pongrác	Pongrác m.		4 28	7 25	2 34	2 2
13	Szrêda	Szervác	Szerác pk.		4 27	7 26	2 49	4 8
14	Csetrtek	Riszt. vn. z.	Riszt. vn. z.		4 26	7 27	3 1	5 15
15	Pétek	Zsófia	Salle Ján. †		4 25	7 29	3 15	6 24
16	Szobota	Mózes	Nep. sv. Ján.		4 24	7 30	3 32	7 34
Evang. Ján. 15 26. 1—4. Epist. I. Peter 4. 7—11.								
17	Nedela	Po vüzmi 6	Exaudi		4 22	7 31	3 52	7 49
18	Pondêlek	Erik	Venanc		4 20	7 33	4 19	9 4
19	Tork	Ivo	Caelestin p.		4 19	7 34	4 43	10 12
20	Szrêda	Beznát	Beznát		4 18	7 35	5 44	11 12
21	Csetrtek	Konstantin	Bobola And.		4 17	7 26	6 47	11 57
22	Pétek	Julia	Julia d. †		4 16	7 37	8 1	—
23	Szobota	Dezső	Dezső ††		4 15	7 38	9 22	0 33
Evang. Ján. 14. 23 31. Epist. Dián. 2. 1—13.								
24	Nedela	Riszáli	Riszáli		4 14	7 40	10 43	1 0
25	Pondêlek	Risz. pond.	Risz. pond		4 13	7 41	12 6	1 22
26	Tork	Filip	Filip m.		4 12	7 42	1 47	1 40
27	Szrêda	Béda	Béda k. ††		4 11	7 43	2 48	1 57
28	Csetrtek	Emil	Agustin pk.		4 10	7 45	4 9	2 14
29	Pétek	Mazin	Pazzi M. ††		4 10	7 46	5 33	2 33
30	Szobota	Ferdinánd	Janka ††		4 9	7 47	6 59	2 58
Evang. János 2 1 15. Epist. Rim. 11. 33—36.								
31	Nedela	Szv. tr. 1 n	Szv. tr. 1 n		4 8	7 48	8 19	3 26

Vrêmena houd pouleg Herschela : Mejszeca zacsétek premenývavno; 9—17 doszta de'zd'za; 17—24 lejpo, vedrno, 24—31 vetrovje i doszta de'zd'za. Prvoga je dén 14 vör 25 minut dügi, do konca mejszeca 1 vöro 14 m. priraszté.

Regule vrejmena : Csi je na Filipovo hladno i vlažno: szrédnyi pôv csákajmo; csi je toplo i csiszto, teda obilnêsega. Csi je na Kri-zavo csiszto vrêmen je na haszek, csi pa de'zd'zevno, je na kvâr. Ri-szâlszke nedele de'zd'z je hasznoviti. Na Vrbanovo (25) csi je csiszto vrêmen — bode szladko vîno, csi je pa de'zd'zevno — de kiszilo. Pongrácov de'zd'z je nyivam dober, ali goricam skodlivi. Csi je Ri-szâlscesek premoker, Ivâncsesek de szûhi.

Ne dâjte sze zapelati: hûda zgucsávanya szkvarijo dobre návade.
(1. Kor. 15, 33.)

Vsza zâto, sterakoli scsête, naj vam vesinijo lûdjê, tak i vi csin-te nyim. Ár je eta prâvda i prorocke.
(Mât. 7, 12.)

MÁJUS.

Mejszeca premenyâvanye :

2-ga ☉ 6 vöri 14 minut, 9 ga ☾ 1 vöri 48 minut, 17 ga ☀ 4 vöri 28 minut, 24-ga ☽ 8 vöri 39 minut, 31-ga ☉ 3 vöri 33 minut.

V-májusi :

Prâhsenye, szetvéo vlâcsenye, psenicno szêtvno ob'zeti; lucerno, de-telco kosziti; csalamád, proszô, bér szêjati. — Na zelêno poláganye paziti trbê, praszcze osztaviti. Szvinyê obravnâvati, naj májo priliko za kalisanye i dobjio zadoszta zelêne krme i zdravo vodô za pítvino. 'Zrêbeta, telcij sze vszâki dén na szprehodjenye gonijo. Lôso máhro vöpodkrmiti. Perotnîno csiszto dr'ati, máhro z-zelénov krmov krmiti. — Kûnyszke ogradcseke pleti, okâpati, polêvati. — V-goricaj prâzna mészta zaszâjati, zelêno ceplený; sprickanye.

Juni má 30 dní, Ivanscsek.

Dèn	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Pondèlek	Pamfil	Pamfil m.		4 7 7 48	9 37	4 6
2	Tork	Anna	Erazmus m.		4 7 7 49	10 27	4 57
3	Szrèda	Klotild	Klotild		4 6 7 50	11 9	6 0
4	Csetrtek	Kerény	Tejlovo		4 5 7 51	11 42	7 10
5	Pétek	Bon fács	Bonifac †		4 5 7 52	—	8 23
6	Szobota	Norbert	Norbert pk.		4 4 7 53	0 6	9 34
Evang. Lukács 16. 19–31. Epist. I. Ján. 4. 16–21.							
7	Nedela	Po svz. tr. 1.	Szv. troj. 2.		4 4 7 54	0 26	10 43
8	Pondèlek	Medárd	Medárd		4 3 7 55	0 39	11 49
9	Tork	Felix	Felicán		4 3 7 55	0 54	12 55
10	Szrèda	Margit	Margit kralj.		4 3 7 56	1 7	2 0
11	Csetrtek	Barnabás	Barnabás		4 3 7 56	1 20	3 8
12	Pétek	Kladiusz	J. svz. szr. †		4 3 7 56	1 37	4 18
13	Szobota	Tóbiás	Pád. svz. A		4 2 7 57	1 55	5 32
Evang. Lukács 14. 16–24. Epist. I. Ján. 3. 13–18.							
14	Nedela	Po svz. tr. 2.	Szv. troj. 3.		4 2 7 58	2 20	6 45
15	Pondèlek	Vid	Vid. Julán.		4 2 7 58	2 52	7 58
16	Tork	Jusztin	Reg. svz. Fr		4 2 7 59	3 37	9 2
17	Szrèda	Laura	Rainer m.		4 2 7 59	4 36	9 54
18	Csetrtek	Arnold	Efrém		4 2 8 0	5 48	10 34
19	Pétek	Gyárfás	Gyárfás †		4 2 8 0	7 9	11 3
20	Szobota	Ráfael	Szilvér p.		4 2 8 0	8 33	11 27
Evang. Lukács 15. 1–10. Epist. I. Peter 5. 6–11.							
21	Nedela	Po svz. tr. 3.	Szv. troj. 4.		4 2 8 0	9 55	11 46
22	Pondèlek	Paulina	Akos		4 2 8 1	11 15	—
23	Tork	Zoltán	Ediltrud		4 3 8 1	12 35	0 0
24	Szrèda	Ivan	Ivan		4 3 8 1	1 55	0 20
25	Csetrtek	Vilmos	Vilmos		4 3 8 1	3 17	0 38
26	Pétek	János i Pav.	Ján. i Pav. †		4 4 8 1	4 39	0 59
27	Szobota	László	László král		4 4 8 1	5 59	1 26
Evang. Lukács 6. 36–42. Epist. Rim. 8. 18–23.							
28	Nedela	Po svz. tr. 4.	Szv. troj. 5.		4 4 8 1	7 14	2 0
29	Pondèlek	Peter Pavel	Szv. Peter Pav.		4 5 8 1	8 17	2 45
30	Tork	Pavel	Pavel		4 5 8 1	9 6	3 44

Vrejmena houd pouleg Herschela: Zacsétek mejszeca premenývno; 8–23 vetrovje i de'zd'z; 23–30 lejpo, toplo vrejmen.

Prvoga je dèn 15 vör 41 minut dúgi, do 22-ga 18 m. priraszté; od etoga mao do konca mejszeca 3 minute sze pomensa. Leto sze zacsne 23-ga ob 10 vöri 28 minut.

Juli má 31 dní, Jakobescsek.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Szrêda	Tébold	Jezus sz. krv.		4 6 8 1	9 41	5 2
2	Csetrtek	Ottokár	Sz. B. D. M.		4 7 8 1	10 8	6 5
3	Pétek	Kornél	Szp. pap. †		4 7 8 1	10 28	7 17
4	Szobota	Vôri	Ulrik		4 7 8 1	10 44	8 27
Evang. Lukács 5 1—11. Epist. I. Peter 3 8—15.							
5	Nedela	Po szv. tr. 5.	Szv. troj. 6.		4 8 8 0	10 59	9 35
6	Pondélek	Ezsaiás	Ezsaiás pr.		4 9 8 0	11 12	10 42
7	Tork	Ciril i Met.	Ciril i Met.		4 9 7 59	11 26	11 46
8	Szrêda	Terezia	Erzsébet kr.		4 10 7 59	11 40	12 53
9	Csetrtek	Lukrecia	Veronika d.		4 11 7 58	12 57	2 1
10	Pétek	Amália	Amália †		4 12 7 58	—	3 12
11	Szobota	Lili	I. Pius p.		4 13 7 57	0 19	4 26
Evang. Máté 5 20—26 Epist. Rim. 6. 3—11.							
12	Nedela	Po szv. tr. 6.	Szv. troj. 7.		4 14 7 56	0 47	5 39
13	Pondélek	Jenő	Anaklet		4 15 7 54	1 26	6 48
14	Tork	Eörs	Bonavent. p.		4 16 7 55	2 19	7 45
15	Szrêda	Henrik	Henrik casz.		4 17 7 54	3 28	8 30
16	Csetrtek	Valter	K B. D. M.		4 17 7 54	4 48	9 4
17	Pétek	Elek	Elek m. †		4 18 7 53	6 14	9 30
18	Szobota	Frigyes	Kamill m.		4 19 7 52	7 38	9 51
Evang. Márk 8 1—9. Epist. Rim. 19—23.							
19	Nedela	Po szv. tr. 7.	Szv. troj. 8.		4 20 7 51	0 210	9
20	Pondélek	Illés	Jeromos m.		4 22 7 50	10 23	10 26
21	Tork	Dániel	Praxedesz d.		4 23 7 49	11 44	10 44
22	Szrêda	Mária Mag.	Mária Mag.		4 24 7 48	1 511	4
23	Csetrtek	Lenke	Apollinár m.		4 25 7 47	2 27	11 28
24	Pétek	Krisztina	Krisztina †		4 26 7 46	3 47	11 59
25	Szobota	Jakab	Jakab ap.		4 27 7 45	5 3	—
Evang. Máté 7. 15—23. Epist. Rim. 8. 12—17.							
26	Nedela	Po szv. tr. 8.	Szv. troj. 9.		4 28 7 44	6 8	0 40
27	Pondélek	Olga	Pantaleon		4 20 7 42	7 2	1 33
28	Tork	Juce	Juce p.		4 31 7 41	7 41	2 38
29	Szrêda	Mártha	Mártha d.		4 32 7 40	8 11	3 49
30	Csetrtek	Judith	Judith m.		4 34 7 39	8 33	5 2
31	Pétek	Oszkár	Ignác L. †		4 35 7 38	8 49	6 14

Vrêmena hõd pôleg Herschela: 1—8 lejpo, toplo vrejmen; 8—15 vedrno, toplo; 15—22 ploha; 22—29 vetrovje i de'zd'z; konec mészeca mokro vrejmen.

Prvoga je dén 15 vör 55 minut dúgi, do konca mészeca 55 m. krátsisi.

Regule vrejmena: Csi na Szrpnó Marjó de'zd'zi, de du-go, 40 dní de'zd'zilo, (tó sze je v-1852-gom leti uprav tak szpunilo.)

Csi je Margye dén vedrni — dobro, csi je de'zd'zeven: skodljivo znamenúje.

Margya sze oblàkov bojí,

Grmlanca, de'zd'z sze jí mrzí.

Csi je Jakoba nõcs (25) vedrna: obilnoszt de v-ogradcsekaj, csi je pa de'zd'zevna: na kvár de orèhom i lesnyekom. — Csi mravlè velke mravlinyeke nanoszijo: trdo zimo csákajmo. — Jakobescseka 20-ga je Eliás, od steroga pripovédka právi, ka sze je na 'zerjávi kólaj pelao v-nébo. On rétkoga zná za szvoj dén i csi zvè za nyega, ka gda szpádne, veliko grmlanco, blískanye, szlápov vdérjanye, tocsó narédi vu szrditoszti. Szreca ka malogdá zvè za nyega. Tó právi od nyega pripovédka.

Csi sto nescse delati, naj ni ne jè. (II. Thess 3, 10.)

Sztvársztvo je brez molitvi 'zivetí. (Balzac.)

JULI

Mejszeca premenývanye:

8-ga ☉ 0 vöri 52 minut, 15-ga ☉ 1 vöri 20 minut, 22 ga ☉ 6 vöri 16 minut, 29 ga ☉ 1 vöri 47 minut.

V-juliusl:

Granár, naszipárníc vrédvzétje. — 'Zétva; práhsenye; hajdino i répno széjati. Konye kópati dati. Praszic püscsanye k-jezézszkomi kotenyi. — 'Zívázen po sztrnyicsi pászti. Belice za zimó' sztráni dévati. — Szád pobèrati; csrvivi szád polagati; pune véke podlagati. Vlomlene véke z kalamázom omazati. — V-ogradcseki: okápati, pleti, polévati. Za szemen ógorcsno bilje polévati. Trszje pleti, csiszítiti, vrihke vkrá rezati, ob trétjim kopati. Vu velikoj híci lagve sprickati.

Augusztus má 31 dní, Mésnyek.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Szobota	Ver. Peter	Ver. Peter	 4 36	7 36	9 5	7 22
Evang. Lukács 16. 1–9. Epist. I. Kor. à0. 6–13.							
2	Nedela	Po sv. tr. 9.	Szv. troj. 10.	 4 37	7 35	9 18	8 29
3	Pondélek	Hermína	Stevan m.	 4 38	7 33	9 32	9 33
4	Tork	Domonkos	Domonk. m.	 4 40	7 32	9 45	10 40
5	Szrêda	Oszvald	Mesz. D. M.	 4 41	7 30	10 1	11 46
6	Csetrtek	Berta	Preob. lice J.	 4 42	7 28	10 20	13 55
7	Pétek	Ibolya	Kajetán m. †	 4 43	7 27	10 44	2 7
8	Szobota	László	Cirják m.	 4 44	7 26	11 18	3 19
Evang. Lukács 19. 41–48. Epist. I. Kor. 10. 6–13.							
9	Nedela	Po sv. tr. 10.	Szv. troj. 11.	 4 46	7 24	— —	4 30
10	Pondélek	Lörinc	Lörinc m.	 4 47	7 22	0 3	5 32
11	Tork	Tibor	Zsuzsa m.	 4 49	7 21	1 5	6 22
12	Szrêda	Klára	Klára d.	 4 50	7 19	2 20	7 1
13	Csetrtek	Ipoly	Ipoly	 4 52	7 17	3 45	7 31
14	Pétek	Özséb	Özséb ††	 4 53	7 15	5 13	7 54
15	Szobota	Mária	Velika Mesa	 4 54	7 14	6 39	8 13
Evang. Lukács 18. 9–14. Epist. I. Kor. 15. 1–10.							
16	Nedela	Po sv. tr. 11.	Szv. troj. 12.	 4 55	7 12	8 4	8 31
17	Pondélek	Anasztáz	Jácint m.	 4 57	7 11	9 28	8 49
18	Tork	Ilona	Ilona casz.	 4 58	7 9	10 51	9 8
19	Szrêda	Huba	Lajos pk.	 5 0	7 7	12 15	9 30
20	Csetrtek	Bernát	Bernát	 5 1	7 5	1 36	10 00
21	Pétek	Sámuel	Franciska †	 5 2	7 4	2 55	10 38
22	Szobota	Menyhért	Timotm.	 5 3	7 2	4 4	11 28
Evang. Márk 7. 31–37. Epist. II. Kor. 3. 4–9.							
23	Nedela	Po sv. tr. 12.	Szv. troj. 13.	 5 5	7 0	5 0	— —
24	Pondélek	Bertalan	Bertalan ap.	 5 6	6 58	5 44	0 28
25	Tork	Lajos	Lajos krao	 5 7	6 57	6 14	1 37
26	Szrêda	Izsó	Zefrin	 5 9	6 55	6 38	2 49
27	Csetrtek	Gebhárd	József	 5 10	6 53	6 56	4 00
28	Pétek	Ágoston	Ágost. pk. †	 5 11	6 51	7 11	5 11
29	Szobota	Ernesztin	Ivana gl. vz.	 5 12	6 49	7 26	6 17
Evang. Lukács 10. 23–37. Epist. Gal. 3. 15–22.							
30	Nedela	Po sv. tr. 13.	Szv. troj. 14.	 5 14	6 47	7 38	7 24
31	Pondélek	Erika	Rajmund	 5 16	6 44	7 51	8 28

Vrejmena houd pouleg Herschela: Zacsétek mejszeca je de'zd'zavno, 6–18 lejpo, vedrno, 13–20 premenyávno, od 20-ga mao de'zd'zavno vrejmen. Prvoga je dén 15 vör dügi, do konca mejszeca 1 vöro 32 minut krátsisi.

Szeptember má 30 dní, Mihálcsek.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.		Szunca		Mészeca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Egyed	Egyed apát		5 17	6 42	8 6	9 35
2	Szrêda	Rebeka	Stefan krao		5 18	6 40	8 23	10 43
3	Csetrtek	Hilda	Mauszvét		5 19	6 39	8 45	11 52
4	Pétek	Roza	Roza		5 21	6 37	9 14	1 4
5	Szobota	Viktor	Juszt. i Lör		5 22	6 35	9 53	2 15
Evang. Lukács 17. 11—19. Epist. Gal. 5. 16—24.								
6	Nedela	Po sz. tr. 14	Szv. tr. 15		5 23	6 33	19 46	3 19
7	Pondélek	Regina	Regina		5 25	6 31	11 52	4 14
8	Tork	Mária	Mála Mesa		5 26	6 28	—	4 57
9	Szrêda	Ádám	Peter klav.		5 21	6 27	1 12	5 29
10	Csetrtek	Erik	Tolent. Mik.		5 28	6 25	2 39	5 54
11	Pétek	Teodóra	Protáz †		5 30	6 23	4 6	6 15
12	Szobota	Guidó	Mária		5 31	6 21	5 39	6 33
Evang. Máte 6. 14—34. Epist. Gal. 5. 25 6. 1 10.								
13	Nedela	Po sz. tr. 15.	Szv. tr. 16.		5 33	6 19	6 59	6 51
14	Pondélek	Szerénke	Szv. križa		5 34	6 16	8 26	7 10
15	Tork	Nikodém	7 Bol. B. M.		5 35	6 14	9 53	7 32
16	Szrêda	Edit	Kornél k. ††		5 36	6 13	11 19	8 0
17	Csetrtek	Ludmilla	Szv. Fr. ran.		5 38	6 11	12 42	8 36
18	Pétek	Titusz	K. sz. J. ††		5 39	6 9	1 56	9 22
19	Szobota	Vilhelmina	Január pk. ††		5 41	6 6	2 58	10 20
Evang. Luk. 7. 11—17. Epist. Efez. 3. 13—21.								
20	Nedela	Po sz. tr. 16.	Szv. tr. 17.		5 42	6 4	3 44	11 28
21	Pondélek	Máte	Máte ap.		5 43	6 2	4 18	—
22	Tork	Móric	Móric		5 44	6 1	4 44	0 39
23	Szrêda	Tekla	Tekla		5 46	5 58	5 2	1 52
24	Csetrtek	Gellért	B. D. Marija		5 47	5 56	5 20	3 2
25	Pétek	Kleofás	Gellért pk. †		5 49	5 54	5 34	4 8
26	Szobota	Jusztina	Cior án		5 50	5 52	5 46	5 14
Evang. Lukács 14. 1—11. Epist. Efez. 4. 1—6.								
27	Nedela	Po sz. tr. 17.	Szv. tr. 18		5 52	5 50	5 59	6 19
28	Pondélek	Vencel	Vencel		5 53	5 48	6 14	7 26
29	Tork	Mihály	Mihály arch		5 54	5 46	6 30	8 33
30	Szrêda	Jeromos	Jeromos		5 56	5 44	6 50	9 42

Vrěmena houd pouleg Herschela: Zacsétek meyszeca je mokro, 5—12 premenyavno, 12—18 de'zd'zevno, od 18 do konca premenyavno.

Prvoga je dén 13 vör 25 minut dúgi, do konca meyszeca 1 vöro 37 m. krátsisi.

Jeszén sze zacsne 24-ga ob 1 vöri 24 minut.

Oktober má 31 dní, Szvesztvinscsek

Dén	Protestanszbi	Rim. kath.		Szunca		Mejszeca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Csetrtek	Malvin	Remig pk.	 5 58	5 42	7 16	10 52
2	Pétek	Petra	Varitel. ang. †	 5 59	5 40	8 53	12 3
3	Szobota	Helga	L. szv. Terez.	 6 0	5 37	8 36	1 8
Evang. Máté 22. 34 46. Epist. I. Kor. 1. 4-9.							
4	Nedela	Po sz. tr. 18.	Szv. tr. 19.	 6 2	5 35	9 36	2 6
5	Pondélek	Auréli	Plac d	 6 3	5 33	10 48	2 42
6	Tork	Brunó	Brunó m.	 6 4	5 32	-	3 27
7	Szrêda	Amália.	Csúszl. D. M.	 6 5	5 30	0 8	3 54
8	Csetrtek	Etelka	B. D. Mária	 6 7	5 28	1 34	4 17
9	Pétek	Dénes	Dénes †	 6 9	5 26	2 59	4 37
10	Szobota	Gedeon	Borg. sz. Fr.	 6 10	5 24	4 23	4 54
Evang. Máté 9. 1 8. Epist. Efez 4. 22-28							
11	Nedela	Po szv. tr. 19.	Szv. tr. 20.	 6 12	5 22	5 51	5 11
12	Pondélek	Miksa	Miksa	 6 13	5 20	7 20	5 33
13	Tork	Kálmán	Ede	 6 14	5 18	8 48	5 58
14	Szrêda	Heléna	Kalliszt	 6 15	5 16	10 18	6 30
15	Csetrtek	Terezia	Terezia	 6 17	5 14	11 39	7 13
16	Pétek	Gál	Gál †	 6 19	5 12	12 47	8 9
17	Szobota	Hedvig	Hedvig	 6 20	5 10	1 41	9 15
Evang. Máté 22. 1-14 Epist. Efez. 5. 15-21.							
18	Nedela	Po szv. tr. 20.	Szv. tr. 21.	 6 22	5 8	2 20	10 27
19	Pondélek	Lucius	Alk. Peter	 6 23	5 7	2 49	11 40
20	Tork	Iréne	Vendel	 6 23	5 5	3 10	-
21	Szrêda	Orsolya	Orsolya d.	 6 26	5 3	3 27	0 54
22	Csetrtek	E öd	Kordula	 6 27	5 1	3 41	1 59
23	Pétek	Gyöngyike	Ignác	 6 29	4 59	3 50	3 5
24	Szobota	Salmon	Ráfael arch.	 6 31	4 57	4 8	4 10
Evang. János 4. 47-54. Epist. Efez 6. 10 17.							
25	Nedela	Po szv. tr. 21.	Szv. tr. 22.	 6 32	4 56	4 21	5 16
26	Pondélek	Demeter	Demeter	 6 33	4 55	4 37	6 24
27	Tork	Szabina	Szabina	 6 35	4 54	4 56	7 32
28	Szrêda	Simon Judás	Simon Judás	 6 36	4 51	5 19	8 42
29	Csetrtek	Zenő	Narcisz	 6 38	4 49	5 51	9 53
30	Pétek	Kolos	Rodr. Alf. †	 6 39	4 47	6 33	11 1
31	Szobota	Szpôm. ref.	Farkas ††	 6 40	4 46	7 27	12 1

Vrêmena houd pôleg Herschele: 1-11 de'zd'z i vetrovje, 11-18 prijétno vrejmen, 18-26 mraz i veter; 26-31 lejpi mlácsni dnévi.

Prvoga je dén 11 v. 45 m. dugi; do konca mejszeca 1 v. 39. krátsisi.

Regule vrejmena : Csi drevja lisztje dugo káple doli: velko zimo; csi hitro: ráni mraz i na prisesztno leto obilnosz znamenúje. Csi doszta lisz'tja osztáne na drévji: doszta goszan'c bode v-leti.

Gda pride 'ze Simeon Judás,
V-plateni lacsaj mrzlo más

Ne blóдите: Bóg sze ne dá oszmejavati. Ár kakoli széja cslovek, tiszto bode i 'zeo. Záto, ki széja na tēlo szvoje, z tēla bode 'zeo szkvarjēnye; ki pa széja na Dúh, z Dúhá bode 'zeo 'zitek vekivecsní. (Gal 6, 7-8.)

Za drágo cēno szte küpleni, nebojte szlugi lúdi. (Kor. 7, 23.)

OKTÓBER

Mejszeca premenyávanje :

4-ga ☉ 9 vóri 15 minut, 11-ga ☉ 2 vóri 6 minut, 18 ga ☉ 10 vóri 20 minut, 26-ga ☉ 2 vóri 34 minut.

V-oktobri:

Mlatidev. Hramôv popravek. Hajdino 'zei, kukorco trgati, repo brati; práhsenye, poti poprávlati; trávník vlácsiti, z-pepélom poszípávati; v-mokrôcsi po nyi nē pászti. Na szúho krmo sze [predjati. Szvinyé po sztrnyicsi pászti. Praszice púscsati na szprotolésnye kotenye. Kan'zare z-ovszom krmiti. Gyaram dobro polagati. Drevje okápati i gnojiti. Zelja notri dēvanje, kolje vkúp pobéranye, brátva, gróbanye, gnojēnye, notri pokrivanye, kolje vréd szklászti.

November má 30 dní, Andrejscsek

Dën	Protestantszi	Rim. kath.	Szunca		Mészeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
Evang. Máté 18. 23—35. Epist. 1. 3 11.							
1	Nedela	Po szv. troj. 22	Vszej szv. dén	6 42	4 45	8 35	12 50
2	Pondélek	Achill	Mrtvecov dén	6 44	4 43	9 51	1 27
3	Tork	Viktor	Hubert pk.	6 45	4 41	11 11	1 57
4	Szrêda	Károly	B. szv. Károly	6 47	4 40	—	2 19
5	Csetrtak	Imre	Imre hg.	6 48	4 38	0 34	2 39
6	Pétek	Lenárd	Lenárd m. †	6 50	4 36	1 56	2 56
7	Szobota	Rudolf	Engelbert m.	6 51	4 35	3 18	3 14
Evang. Máté 22 15—22. Epist. Filip. 3 17—21.							
8	Nedela	Po szv. tr. 23	Po szv. tr. 24	6 53	4 34	4 45	3 33
9	Pondélek	Tivadar	Tivadar	6 54	4 33	6 12	3 55
10	Tork	Luther Márton	A. sz. Andrej	6 56	4 31	7 42	4 24
11	Szrêda	Márton	Márton pk.	6 57	4 30	9 9	5 2
12	Csetrtak	Jónás	Márton	6 59	4 28	10 27	5 53
13	Pétek	Szaniszló	Szaniszló †	7 0	4 27	11 30	6 57
14	Szobota	Klementina	Jozafát	7 1	4 26	12 16	8 1
Evang. Máté 9. 18—26. Epist. Kol. 1. 9—14.							
15	Nedela	Po szv. tr. 24	Szv. troj. 25	7 3	4 25	12 50	9 24
16	Pondélek	Ottmár	Ödön	7 5	4 24	1 13	10 39
17	Tork	Hortense	Szv. Gregor	7 6	4 23	1 32	11 47
18	Szrêda	Ödön	Petar	7 8	4 22	1 48	—
19	Csetrtak	Erzsébet	Erzsébet	7 9	4 20	2 2	0 54
20	Pétek	Jolán	V. szv. Felix†	7 10	4 19	2 15	2 0
21	Szobbta	Olivér	D. Marija	7 12	4 19	2 28	3 5
Evang. Máté 24. 15—28 Epist. I Thers. 4. 12—18.							
22	Nedela	Po szv. tr. 25	Szv. troj. 26	7 13	4 18	2 44	4 11
23	Pondélek	Kelemen	Kelemen	7 15	4 17	3 1	5 19
24	Tork	Emma	Iván	7 16	4 16	3 23	6 30
25	Szrêda	Katalin	Katalin m.	7 18	4 15	4 1	7 41
26	Csetrtak	Milos	Berch. János	7 19	4 15	4 31	8 51
27	Pétek	Virgil	Virgil †	7 21	4 14	5 23	9 54
28	Szobota	Stefania	Stefan ap.	7 22	4 13	6 28	10 48
Evang. Máté 21. 1—9. Epist. Rim. 13. 11—14.							
29	Nedela	Advent 1 n.	Advent 1 n.	7 23	4 13	7 41	11 28
30	Pondélek	András	András	7 24	4 12	9 0	12 0

Vrêmëna hód pouleg Herschela: Zacsétek mészeca vedrno topto; 3—9. přemënyávno, 9—17. lépo, mlácsno; 17—25. mrzlo, vihéno; 25—30. přemënyávno. — Prvoga je dén 10 v. 3 m. do konca mészeca 1 v. 15 m. kráts' si.

Regule vrejmena : Na vszâsvécov dên vszêcsi doj z-cera (drovnic rászt) edno vêko, csi je od znôtra szûha: de trda; csi je vla'zna: de mokra zima. Csi je té dên moker: zima bode mlâcsna; csi je pa vedrni: mocno sznê'zno zimo znamenûje. Csi je Mártona (12) gôszi prszcsonta erdêcsa: velki mraz; csi je bêla: doszta sznêga; csi je csarna: de'zd'zevna jeszén i zburkana zima bode. Kakse vrêmen je na Ozébetovo i Katalénovo: tákse bode cêli december.

Vszáko têlo je, kak tráva. (E'zaiás 49, 6.)

Známo pa, ka onim, ki Bogá lûbijo, vsza na dobra szlûzijo.

(Riml. 8, 28)

Ár Bôg tim gîzdávím prôti sztoji: tim poniznim pa dá miloscco.

(I. petr. 5, 5.)

NOVEMBER

Mejszeca premenývanye :

3-ga ☾ 8 vöri 18 minut, 9 ga ☽ 11 vöri 55 minut, 16-ga ☾ 3 vöri 13 minut, 25-ga ☽ 8 vöri 10 minut.

V-novembri :

Szilja resétanye. Mlênye na zimô. Krumpise i kukorico prebéra. Globoko práhsenye. Gnojítev. Vötrênje. Szamo dvôjega poláganya zacsétek. Krmlenke dobro krmiti i obilno nasztilati. Perotnino dobro krmiti i napájati. Szadovnyáka kopanye. Cepik szadjenye i notri povijanye. Ribizlina sibja bránye. Szadovenoga drevja sztêblovja csiscsenye. Petri'z i spenôt oszipati i z-lisztjom pokriti. Za gorice grünt rigolêrivati. Most szpuniti. Bêlo vino ob strtim, to erdêcse pa ob drûgim pretocsiti.

December má 31 dní, Proszinec.

Dén	Protestanszki	Rim. kath.	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Elza	Elg. pk.	7 25	4 11	10 20	12 24
2	Szrêda	Aurélia	Bibána d.	7 27	4 11	11 49	12 44
3	Csetrtek	Olivia	Xav. Franc	7 28	4 11	—	1 1
4	Pétek	Borbála	Borbála	7 29	4 10	0 59	1 18
5	Szobota	Vilma	Szabbas	7 31	4 10	2 21	1 36
Evang. Lukács 21. 25—36. Epist. Rim. 15. 4—13							
6	Nedela	Advent 2.	Advent 2.	7 32	4 9	3 44	1 56
7	Pondélek	Ambrus	Ambrus	7 33	4 9	5 10	2 21
8	Tork	Mária	Mária	7 34	4 9	6 37	2 54
9	Szrêda	Natália	Four. Peter	7 35	4 9	7 59	3 38
10	Csetrtek	Judit	Melkiades	7 36	4 9	9 10	4 36
11	Pétek	Árpád	Damáz †	7 36	4 9	10 6	5 47
12	Szobota	Gabriella	Otilia	7 37	4 9	10 45	7 2
Evang. Máté 11. 2—10. Epist. 1. Kor. 4. 1 5.							
13	Nedela	Advent 3.	Advent 3.	7 38	4 9	11 14	8 18
14	Pondélek	Szilárdka	Nikáz	7 39	4 8	11 35	9 31
15	Tork	Johanna	Valerián	7 40	4 9	11 56	10 40
16	Szrêda	Albina	Etelka kánt. ††	7 41	7 9	12 7	11 47
17	Csetrtek	Lázár	Lázár	7 42	4 10	12 20	—
18	Pétek	Auguszta	Grácián ††	7 43	4 10	12 34	0 52
19	Szobota	Viola	Pelágia	7 43	4 10	12 48	1 58
Evang. János 1. 18—28. Epist. Filip 4. 4—7.							
20	Nedela	Advent 4	Advent 4.	7 44	4 11	1 5	3 5
21	Pondélek	Tamás	Tamás ap.	7 45	4 11	1 25	4 14
22	Tork	Zenó	Zenó m.	7 45	4 11	1 51	5 26
23	Szrêda	Viktória	Viktória	7 46	4 12	2 17	6 37
24	Csetrtek	Ádám i Éva	Ádám i É. ††	7 46	4 13	3 15	7 43
25	Pétek	Koledni sz.	Koledni sz.	7 46	4 13	4 17	8 41
26	Szobota	Stevan m.	Stevan m.	7 47	4 14	5 20	9 26
Evang. Lukács 2. 33—40. Epist. Gal. 4. 1 7.							
27	Nedela	Po kol. sz.	Po kol. sz.	7 47	4 15	6 48	10 1
28	Pondélek	Kamilla	Drovne dec. d.	7 47	4 15	8 9	10 28
29	Tork	Dávid	Tamás	7 48	4 16	9 30	10 50
30	Szrêda	Zoárd	Dávid	7 48	4 17	10 49	11 8
31	Csetrtek	Szilveszter	Szilveszter	7 48	4 18	—	11 24

Vrejmena houd pouleg Herschela · Zacsêtek mejszeca prijétno mlácsno; 9—16 mrzli dnévi, 16—25 lejpo mrzlo vrejmen, 25—31 trden mraz.

Prvoga je dén 8 vör 45 minut dúgi, do 24-ga escse 20 minut krátsisi; potom 4. minut priraszté. — Zima sze zacsne 22-ga ob 8 vöri 45 minut.

Regule vrejmena : Čsi na szvéto nôcs zdôc (odzhoda veter) pise: kûgo; csi vedrnyek (od zâhoda): pomor; csi jûg: beteg; csi szever: dobro leto znamenûje. — Čsi na sztáro nôcs dëzd'z ide, na gojldno pa szunce szija: te sze trôstajmo dobroga pôva. Ali csi je nôcs-i dén glihno vrëmen, teda lahko govorimo:

Szylveszter je dobro szpuno,
Leto bode dobro puno!

Čsi je proszinec zelëni,
Vûzem bode sne'zëni;
Čsi na szvéto nôcs sznëg ide,
Teda dobro leto pride.

Čsi prvoga szunce szija,
V-leti de velka vrocsina;
Te drûgi pa csi de szvekli,
Drâgocsa od toga viszi.

Tak je lûbo Bôg ete szvét, da je sziná szvojega jedinorodjeno-ga dao, da vszâki, ki vu nyem verje, sze neszkvâri, nego mâ zitek vekivecsni. (Jan. 3, 16)

DECEMBER

Mejszeca premevânye :

2-ga ☉ 5 vöri 51 minut, 9-ga ☀ 11 vöri 16 minut, 16-ga ☽ 11 vöri 43 minut, 25 ga ☿ 0 vöri 24 minut.

V-decembri :

Sznëg odmetâvati. Léd voziti. Drva voziti. Gnojiti. Szkôrnatî sznëg z-szvinými szpotrëti. Trâvnike z-gnojsnicov polëvati. Konye podkovati dati; mlâde 'zrebce, 'zrebice, teocsicse voziti vcsiti. Prâszce z-jecs-mënom krmiti. Perotnine na toplom dr'zânye. V-jeszën poszadjeni cepik zemlô z-gnojom pokriti. Szemënye vötriti, pobërati. Rigolëranye. Kolje réditi za gorice i. t. v.

Vrban. K-regulam vrêmeni v-màjusi.)

Jasz szem szvéti Vrban, z-goricami ravnam!
Csi mraz i szláno dam, vsze delo je zaman.
Ali da rad 'zijam, szladko vince pijam:
Vrêh od mraza, tocsé varjem ino csúvam.

Csi na szvoj dén lepô szunci szijati dam,
Tak trsztje z-grôzdekmi vsze napunyeno mam,
V-jeszén z-szladkov 'zupov lagve napunyávam,
Z-sterov szí szrdce v-túgi razveszeljávam.

De'zd'z, megleno vrêmen z-pazkov odvrnyávam,
Vrêmena hód lepô, csedno poravnávam:
Da pôv bode lêpi i szád nê csrvívi,
Vrban med mrzlimi szvétcí prijaznívi.

Pongrátz, Szervác, Bon'fác, csi sze vtegújejo,
Z-mrazom nárasz, lüdí csi posztrahsújejo:
Jasz sze nyim preprêtim, nyi skódo poprávim,
Nyí oblászt poterem, vsze na dobro szprávim!

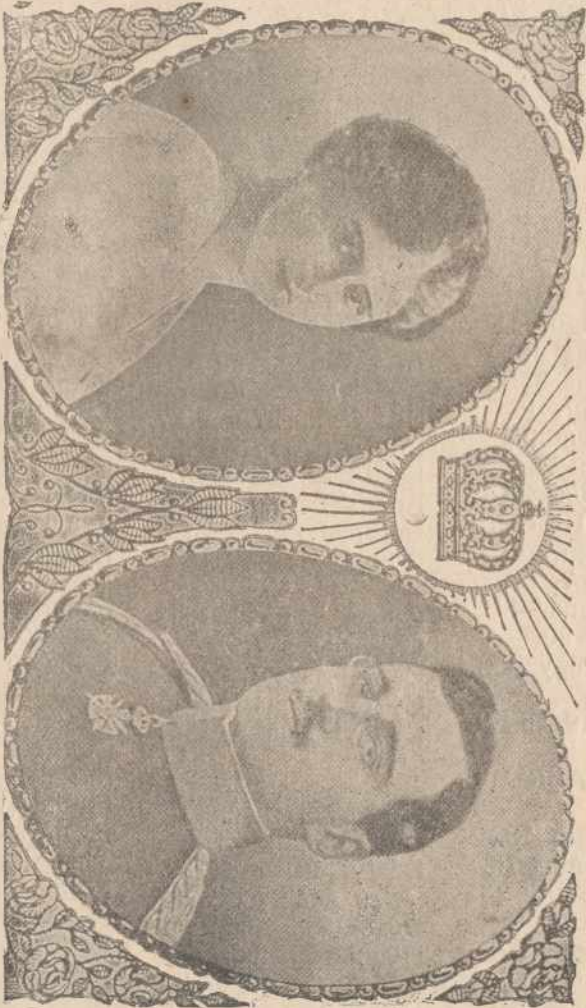
Tô jasz VRBAN právim.

Pri okrajnom szodiscsi.

- János! Ví szte vkradnoli etoj 'zenszki goszi.
- Etoj 'zenszki? Od toga isztina nika nevém.
- Vê szo vász vidli, gda szte oni deszét gôszí domô neszli.
- Nigdár nê. Te szo pa tiszte goszi té 'zenszke bilé.
- Persze, ka szo nyéne bilé.
- No, tô zdaj obpvim csújem.
- Nebí jí trbelo vkrádnóti.
- Ka morem jasz od toga? Eta 'zenszka je mené oberkla: Naj

nyê goszi prineszém, ona je v-Maribori odá. Jasz szem nyê tak na pôli deszét vkradno, ka morem jasz odtoga, csi szem rávno nyéne naisao vkrádnóti

Küpüj premisléno, gda fali dobro küpis! Nájvugodné je, csi od firme Suttnerove szí preglédns lepô illust-rirani cejnik i lepô szí preberés, kaj ti trbej. — Má jezero i jezero predmetov za vsze potrebsine brezi vsze rizike, ka 'zelejs, i csi sze ti stero nedopádne, sze vöodmeni, ali pa pejezi nazaj vrnéjo. Nasi cstitelje brezplácsno dobíjo ono prakticsno hisno knigo, csi jo 'zelejo od szvetszke odpreme hi'ze H. SUTTNER v-Ljubljani br. 844.

Králevszki pár.

Imémdnévi.

- Á**bel, január 2.
 Ábrahám, aug. 16.
 Adalbert, szept. 27.
 Ádám, szept. 9.
 Ádám. Éva, dec. 24.
 Adél, január 29.
 Adolár, ápr. 21.
 Adolf, febr. 12.
 Adorján, márc. 5.
 Agota, január 11.
 Agnes, január 21.
 Agoston, aug. 28.
 Akos, február 27.
 Aladár, március 11.
 Alajos, június 21.
 Albert, április 23.
 Albin, március 1.
 Alfréd, február 23.
 Alice, június 23.
 Almos, február 20.
 Amália, jul. 10., okt. 7.
 Ambrus, április 4.,
 december 7.
 András, február 4.
 november 30.
 Angelika (Angyalka),
 május 31.
 Anna, febr. 19., jun. 2.,
 július 26.
 Antal, jan. 17., jun. 13.,
 július 5.
 Antónia, július 13.
 Antónius, május 10.
 Apolónia, január 28.
 Aranka, február 8.
 Arisztid, április 27.
 Armin, május 10.
 Arnold, június 18.
 Aron, április 2.
 Arpád, március 31.,
 december 11.
 Artur, január 22.
 Atanáz, május 2.
 Attila, január 7.
 Augustza, dec. 18.
 Aurél, október 5.
 Aurélia, december 2.
 Avell, András, nov. 10.
Balázs, február 3.
 Bálint, február 14.
 Barnabás, május 18.
 Beatrix, július 29.
 Beata, január 1.
 Béla, április 23.
 Bella, június 2.
 Benedek, március 21.
 Benjamin, márc. 31.
 Bernát, május 20.
 Berta, augusztus 6.
 Bertalan, aug. 24.
 Bertold, jul. 27. nov. 27.
 Bòdog, jan. 14. nov. 20.
 Boldizsár, január 6.
 Bonifác, május 14.
 Borbála, december 4.
 Bruno, október 6.
Cecilia, november 22.
 Ciril, július 7.
 Ciprián, szept. 26.
 Cyrjék, augusztus 8.
 Cyril, február 9, már-
 cius 29.
Damaskús, dec. 11.
 Dániel, július 21.
 Dávid, december 29.
 De'zò, május 23.
 Dénes, október 9.
 Domonkos, aug. 4.
 Dorottya, február 6.
 Dömötör, október 26.
Eduárd, márc. 18., má-
 jus 26., október 13.
 Edith, szeptember 16.
 Eged, szept. 1.
 Elek, július 17.
 Elemér, február 28.
 Eleonóra, február 21.
 Ella, február 10.
 Előd, október 22.
 Elvira, február 10.
 Elza, december 1.
 Emánuel (Manó), már-
 cius 26.
 Emil, május 28.
 Emilia, július 19.
 Emma, április 19.,
 november 24.
 Engelbert, nov. 7.
 Ernesztina, aug. 29.
 Erhardt, április 9.
 Erika, augusztus 31.
 Ervin, április 26.
 Ernő, január 12.
 Er'zebet, novemb. 19.
 Eszter, május 24.
 Etelka, október 8.
 Eva, december 24.
 E'zaiás, július 6,
Fábián, január 20.
 Farkas, sept. 1. aug. 23.
 Felix, jun. 9.
 Ferdinánd, május 26.
 Ferenc, jan. 29. jun. 16.
 okt. 4. i 10.
 Flóra, június 19.
 Flórián (Flóris), máj. 4.
 Franciska (Fáni), már-
 cius 9.
 Frida, május 6.
 Friderika, szept. 20.
 Frigyes, július 18.
 Filip, máj. 1. 26. aug. 23
Gábor, március 24.
 Gabriella, dec. 12.
 (Gál) Gallus, okt. 16.
 Gáspár, jan. 6.
 Gedeon, március 28.,
 október 10.
 Gellért, szept. 24.

- Genoveva, január 3.
 Gergor, március 12.,
 nov. 17. (Csod.)
 Gertrud, március 17.
 Géza, február 25.
 Gizella, május 8.
 Gottlieb, március 6.
 Gottfried, nov. 8.
 Guidó, szept. 12.
 Gusztáv jan. 16 márc. 29
 Gyöngyike, okt. 23.
 Győző, nov. 3.
 Gyüri, április 24.
 Gyula, április 12.
- H**edvig, október 17.
 Helga, október 3.
 Helén, október 14.
 Henrik, július 15.
 Hermin, április 13.
 Hilda, szeptember 3.
 Hubert, március 20.
 Hugó, április 1.
- I**bolya, augusztus 7.
 Ida, április 13.
 Ignác, febr. 1., jul. 31.,
 október 23.
 Illés, július 20.
 Ilma, április 18.
 Ilona, augusztus 18.
 Imre, november 5.
 Ince, július 28.
 Ipoly, augusztus 13.
 Irén, október 20.
 Irma, május 3.
 Iván, június 24.
 Izabella, július 12.
 Izidor, március 30.,
 április 4.
 Izó augusztus 26.
- J**akab, máj. 1., jul. 25.
 Janka, május 24.
 János, november 24.
 december 27.
 Jenő, július 13.
 Jeromos, szept. 30.
- Jób, szeptember 27.
 Johanna, dec. 15.
 Jolán, november 20.
 Jónás, november 12.
 Jonathán, május 11.
 József, február 4., március 19., augusztus 27., szeptember 18.
 Judit, jul. 30., dec. 10.
 Julia, Juliána febr. 16., május 22.
 Julián, január 9.
 Jusztin, június 16.
 Jusztina, szept. 16.
- K**ajetán, április 22.
 Kaliszt, október 14.
 Kálmán, október 13.
 Kamil, Kamilla, december 28.
 Károly, jan. 28., nov. 4.
 Karolin, február 2.
 Katalin, febr. 13., ápr. 30., november 25.
 Kázmér, március 4.
 Kelemen, nov. 23.
 Keresztély, április 3.
 Klára, augusztus 12.
 Klementina, nov. 14.
 Kleofás, szept. 25.
 Klotild, június 3.
 Kocsárd, április 19.
 Kolo'z, október 30.
 Konrád, február 18.
 Konstantin, február 1.
 Kornél, július 3.
 Kornélia, március 3.
 Kristóf, március 15.
 Krisztián, március 13.
 Krisztina, július 24.
- L**ajos, aug. 19. i 25.
 Lampert, szept. 17.
 László, június 27.,
 augusztus 8.
 Lázár, december 7.
 Laura, június 17.
- Leander, február 28.
 Lehel, augusztus 2.
 Leó, április 11.
 Leókadia, december 9.
 Leona Leontine, jan. 4.
 Lenárd, november 6.
 Lenke, április 29.
 Lidia, április 8.
 Lili, július 11.
 Lipót, november 15.
 Livia, április 6.
 Lőránt, január 15.
 Lothár, január 27.
 Lőrinc, augusztus 10.
 Luca, december 13.
 Lujza, március 2.
 Lujzi, június 21.
 Ludovika, szept. 14.
 Lukács, október 18.
 Lukrécia, július 9.
- M**akar, január 2.
 Magda, május 27.
 Magdolna, július 22.
 augusztus 3.
 Malvin, október 1.
 Manó, március 26.
 Marcel, január 9.
 Marcion, április 26.
 Margit, jun 10., jul. 20.
 Mária, augusztus 15.,
 szept. 8., dec. 8.
 Mária-Magdolna, július 22.
 Marianna, nov. 1.
 Marko, április 25., június 18., október 17.
 Márta, július 29.
 Márton, nov. 10. i 11.
 Mártonka, január 30.
 Máté, szeptember 21.
 Matild, március 14.
 Mátyás, február 24.
 Medárd, június 8.
 Melánia, január 10.
 Menyhért, aug. 22.
 Metód, július 17.
 Mihály, szept. 29.

- Miklós, december 6.
 Miksa, október 12.
 Milos, november 26.
 Móric, szeptember 22.
 Mózes, május 16.
- N**ándor, május 30.
 Napoleon, május 7.
 Nikodém, szept. 15.
 Nőé, november 29.
 Norbert, június 6.
- O**dó, november 18.
 Oktávián, márc. 22.
 Olga, július 27.
 Olivér, november 21.
 Olimpia, március 10.
 Orsóla, október 21.
 Oszkár, július 31.
 Oszvánd, augusztus 5.
 Ottó, március 23.
 Ottmár, november 16.
 Ottokár, jul. 2., nov. 4.
 Otília, december 13.
- Ö**dön, november 16.
 Ö'zéb, augusztus 14.
- P**ál, jan. 25., márc. 7.,
 június 26., 29. i 30.
 Paula, márc. 22., ju-
 nius 3.
 Paulina, június 22.
 Péter, Pál, június 29.
 Péter, jan. 31. febr. 22.
 ápr. 29. máj. 19. aug.
 1., okt. 19., dec. 5.
 Petra, október 3.
 Petronella, május 31.
 Piroska, jan. 18., no-
 vember 28.
 Pius, máj. 5., jul. 11.
 Pongrác, május 12.
- R**afael, jun. 20. okt. 24.
 Ráhel, február 4.
 Rajner, június 17.
- Rebeka, szeptember 2.
 Regina, szept. 7.
 Re'zö (Rudolf), ápr. 1.
 november 7.
 Rihárd, április 3.
 Róbert, június 7.
 Rókus, augusztus 16.
 Róland, május 29.
 Roman, augusztus 9.
 Roza, augusztus 30.
 Rozália, szept. 4.
- S**alamon, október 24.
 Samu, augusztus 21.
 Sándor, február 26.,
 március 18.
 Sara, január 19.
 Sarolta, május 19.
 Sebestyén, január 20.
 Simeon, február 18.
 Simon, jan. 5., okt. 28.
 Stefánia, nov. 28.
 Stevan, aug. 20., de-
 cember 26.
 Szabina, február 20.,
 október 27.
 Szaniszló, nov. 13.
 Szervác, május 13.
 Szeverin, január 8.
 Szeverian, február 21.
 Szidonia, június 1.
 Szilárd, április 22.
 Szilveszter, dec. 31.
 Szinér, december 12.
 Szylvia, november 26.
- T**omás, március 7.,
 december 21. i 29.
 Tacián, január 12.
 Tádé, január 24.
 Terézia, július 8., ok-
 tóber 15.
 Tekla, szeptember 23.
 Teodora, szept. 11.
 Teofil, december 20.
 Tibold, július 1.
 Timon, április 19.
- Tibor, ápr. 14. aug. 11.
 Titusz, január 4., szept-
 ember 18.
 Tivadar, ápr. 20., no-
 vembert 9.
 Tóbiás, június 13.
 Tódor, február 7.
 Trikráli (Gáspár,
 Menyhért, Bolti'zár),
 január 6.
- U**bul, május 17.
- V**alér, december 15.
 Valéria, április 28.
 Valter, július 16.
 Vazul, június 14.
 Vendel, október 20.
 Vencel, szept. 28.
 Veronika, július 9.
 Vid, június 15.
 Vidor, január 13.
 Viktor, szeptember 5.
 Viktoria, dec. 23.
 Vilmos, január 10.
 Vilma, december 5.
 Vince, április 5., ju-
 lius 19.
 Viola, december 19.
 Virgil, november 27.
 Virgília, január 31.
 Vrban, május 25.
 Vouri, július 4.
- W**ladimir, július 24.
- X**avér, (Ferenc), de-
 cember 3.
- Z**akariás, szept. 6.
 Zita, április 27.
 Zoárd, december 30.
 Zoltán, június 23.
 'Zigmond, május 2.
 'Zofia, május 15.
 'Zolt, április 10.
 'Zu'zanna, február 19.

Sztô lét shtaroga proroka pro- roküvanye na 1931. leto.

Od sztô lét mao vise vrêmen nazvesztsavam,
Ka de sze godilo vam pripovedavam,
Kakse bode vrêmen, vam verno naznányam,
Pravico i nê lá'z vszigdár potrdjávam.
Bilô je ji doszta, dobri ino hûdi,
Ali dönok szmo je pre'ziveli tûdi,
Zbérati med nyimi nemamo prilike,
Nê premeniti sztáve nase niszike.
Radoszt, ali mantro, vsze ka sors podeli —
Ednôk nász obte'zí, drügôcs obeszeli;
Trôstajmo sze bôgse, — v-vrêmeni nezdvajno,
Tô edno pred ocsmi szvojmi vszigdár mêmo:
Ka sze hûda létá z-dobrimi menyajo,
Za hûdimi csaszi pá dobri prídejo.
Oh Goszpodne Bo'ze, vszê dobrôt vretina,
Zgledni sze 'ze ednôk, i tvoja isztina
Sze naj szka'zúje nad tyojimi szlovenmi,
Kí szo na szvéti od vszê, vszê osztávleni.

Odvрни vkrâ od nyih kvâr ino neszrecso,
Daj nyim dobro leto i tvojo miloscso!
Za hûdimi csaszi naj bôgsi prîdejo,
Vu steri radoszt i veszeljé náidejo.

Záto, tí národ moj, vûpaj sze v-pridôcsi,
Zajimlí szi znanoszt z-ti tá preminôcsi;
Nepozslûhsaj mánye, ogni sze nyih mréze,
V-steré te zapleszti scséjo du'ze, du'ze.
Vûpaj sze vu Bôgi i vu szvojoj môcsi,
Tak escse i vrági sztânes zôcsi vôcsi.
Obládas, presztojís, csi prîde to hûdo,
Za sterim má prîdti, — prîdti má to dobro.

Zdâ pa da nebudte du'ze vu dvojnoszti
Vam odkrijem leta prisesztnôszti,
Da naj znáte, kak sze máte v-nyem dr'zati,
Vasa dela pravê vsze tá odprávlati.

Zima.

Tak je lêpa zîma, csi vsze sznêg pokrîje,
Polé i trávnike, szetvé 'znyim zakrîje,
Mirno szpí natûra i po velkom szne
Sze pá zeszna zbûdi, gda sze zelení vsze;
Toplo vetrôvje sze od jûga prîtira
Szever, mraz i zimo na plamine sztira.
Bár de dugo hi'ze trbelo kûriti,
Dugo márho z-jászel vu stalaj krmiti,
Ali vsze tô dônok k-koncovi preminé,
Szprotolêtje nam nôvo radoszt prineszé.

Szprotolêtje.

Mlácsen hlád, topel zrák nahitroma pride,
Nit' sze nedovêmo, ka 'ze nede zime.
Drevje, náraszi do sze vsze zelenili,
Szpêvajôcse ftíce, vcselé vrsenili,
'Zû'zevke zunele, deca sze zmênjali,
Odraseni v-poláj zácsali delati.
Bode bár v-aprili vrêmen nevugodno,
Ali v-májusi sze poprávi popolno.

Mrzli szvétci: Szervác, Pongrátz i Bonifác,
Brez skode minéjo, odídejo od nász.

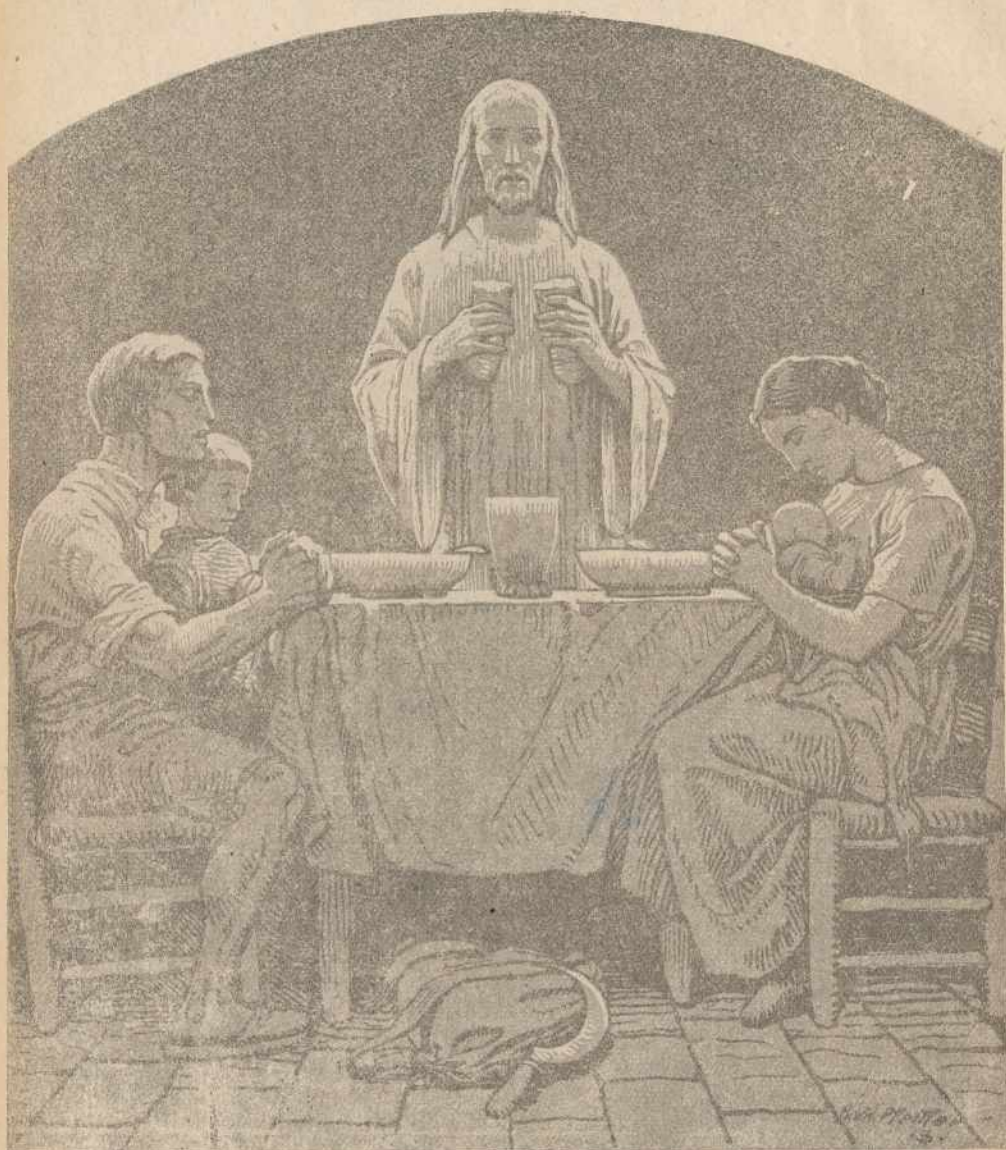
Leto.

Velka szkrb nász trápi, kakse bode leto,
Jeli obrodí pôv: psenica i 'zito?
Dober pôv darúje nam dobrobodôcsnoszt,
Dâ dšsi i tšli právo zadovolnoszt.
Od etoga leta sze nika nebojte,
Bole sze menye, kak pa doszta trôstajte.
Bô povôli de'd'za, vsze de lepô raszlo,
Krme, szilja vnogo, gyerine kapalo,
Tak da doszta trúda, szkrbì de trbelo,
Dokecs sze vsza ona szprávijo pod sztrêho.

Jeszén.

Z-letom je escse nê konec kmeta deli,
Csi je bár napunyen skegyen párma cšli,
Kaksa bode brátva, — kaksa trsza kapla
Jel' de sze pe'vnica napuniti mogla?
Na Bôga nihájmo, vu nyem sze vúpajmo,
On sze bode szkrbo, dá vrêmen prípravno,
Da jeszénszka dela vcsinimo porédi
I gda pride zima, vsze mamó vu rédi,
Pri toploj pécsi szí pocsívamo vu méri
Zgovárjajôcsi szí vu dùgi vecsèri.

Szküsenyá isztino ká'zejo vnogo zahválni píszer
stera od Fellerovi sztvá-
ri písejo. Z-Velkoga Becskerega píse 8-moga novembra: Svetisláv
Gojkov: „Zagvüsaó szem sze, da szo vase Elsa-liljanove 'zájfe bôkse
od berlinszki proizvodov. Vase Elsa-liljanove 'zájfe zvrсно delajo na
kô'zo.“ — Nadale cstémo vu ednom píszmi g. Milovánoviča vu Bo-
bovišti 1. posta Aleksinác: „Vasa Elsa pomáda mi je dobro koriszti-
la za líce, osztranyúje vsze szuncsne sprinke i csiní kô'zo fino i gin-
gavo . . .“ Vu ednom drúgom píszmi od 10. jan. 1929. velí M. Karde-
lis vu Kisači: „Za vsze dobro, ka szte mi vcsinili z-vasov Elsa-po-
mádov za porászt kô'ze, od koj mi je kô'za posztála jáka i lépa Vam
szrdcsno zahválím i vszákomi porácsam vsze Vase dobre Elsa-proiz-
vode . . .“ Právi Elsa-proizvodí, stere telíko csújemo hválíti sze na-
rocšújejo pri lekarniki EUGEN V. FELLER Stubica Donja st. 110.
(Sávská Bánovina).

Hodi Jezus, ti gôszť nas boj!

ADVENT.

— Piszao: GEROK. —

Poszlovecso: JUVENTUS.

Jasz klonckam v Adventa szvétom csaszi
Po dveraj, oh deca!
Bláj'zeni, kí sze pred méne pascsi,
Odpré dveri szrca;
Vküper szí szédem vecsérjat 'z-nyim,
Z-Bo'zov Recsjöv ga obeszelim,
Prednyim sze odpréjo nebésza tú' —
Jasz klonckam, csűj!

Jasz klonckam, tú vöni je zmrznyen' szvét,
Prisla je 'ze zima,
Na borovvej bliszkecse z- ledá cvét,
Zemlô sznég pokriva.
Telko szrc je túdi ledeni,
Dveri nescse odpréti meni.
Kje je pa szrcé, stero me 'zelé?
Klonckam vöné!

Jasz klonckam, poglednite me szamo;
Glej vörno szrcé moje,
Trnyavo korôno, i prsz rano,
Tô szrcé je tvoje!
Tô zelénye me vedno vlecsé:
Gor' poiszkati ednök tebé
Kí szam za tébe mogo trpeti —
Klonckam tebi!

Jasz klonckam, tá nôcs je mila, lêpa,
Mér je vszepovszédi,
Zemla 'ze szpi, ali szvétí zvezda
Zorjanszka na nébi:
V-táksem tihom mráki
Me je 'ze vecs szrc znalo nájti;
Kak nigda Nikodemus, tak vcsini —
Csűj, klonckam ti!

Jasz klonckam, v-mojoj vecsnoj vretini
Puno blagoszlova!
Dam ti „té bôgsi tál“, kak Mariji,
Bláj'zen bos, kak cna.
Ka szam obecsao v sztrasnoj nôcsi
Szvojim vucsenikom, erkôcsi:
Mér bojdi! Sztem i tebé pozdrávlam —
Csűj, jasz klonckam!

Jasz klonckam, drágoga goszta, szrcé,
Goriprímes, povè?
Lübéznoszti cvèt tam jeli cveté?
Màs vörvanye, al' nè?
Znàs, ka vékse radoszti nega?
Hrepenè ti dűsa za Nyega?
Pascsis sze k Nyemi, kak zaröcseni?
Csűj klonckam ti!

Jasz klonckam, jeli ti bije szrcé
Na rêcs mojo szladko?
Ali na moje krotko prisesztjé
Csákas ti zburkano?
Csűj li dűse tvoje rêcs szkrivno
I v toj rêcsi to Bo'zo himno;
Zbűdí sze, koköt szpèva, zorja je —
Csűj klonckanye!

Jasz klonckam. Ne pravi: vöter gible
Vönè véke szűhe;
Jezus kloncka tũ, Krö vecsne dike.
Oh sto me poszlühne?!
Zdà escse idem z-recsjöv mérnov,
Ednök lehko prídem z vihérnov.
Opomín ti naj nëide tá kre vűj —
Jasz klonckam, csűj!

Jasz klonckam, zdà escse kak goszt tvoj,
Po dveraj ti krotko.
Ednök, gda bos meo 'zitka szmrti boj,
Bos ti meni kloncko;
Ki tũ poszlűsa na rêcs Bo'zo,
Nebésza nyemi odprète bodo,
Ki me odvr'ze, nájde zaprète —
Csűj klonckanye!

Vöra za cêlo 'zivlenye

je práva „IKO“ ali „OMIKO“ vūra z-svájcarszke fabrike vör, od vecs prék 33 lét szvetszko poznane szolidne sztrokovne vörarszke firme H. Suttner. — Vöra zláta i szrebrna sze küpűjejo od Suttnera zaisztino dobro i najbögse 'ze od 44 dinárov sze má dobiti práva svicarszka Anker-Remontoir-vöra ali pa vecs za 98 din. vöro na rokò. Firma posle szvojo veliko nõvo ilustrirano hi'zno knigo nasim cstiteľom brezplácsno, csi szí jo proszite od firme H. SUTTNER v-Ljubljani st. 844. (Dravska Banovina).

LÉPA ÖR'ZIKA.

Piszala: KOLOSVÁRI BERTA.

1664-to leto szo piszali. Cèle Europe kralòvje szo tanács dr'zali, kak bi törka z nase dr'záve mogli vö szpraviti, ár je 'ze vecskrát v Becs vdrò, Büdi-na je pa 'ze tak nyegova bila. Bojno szo nyemi napovedali. Vu nasem serégi szo bilí vszi náro-di Ausztrovogrszke monarhie, i francozki caszar je tüdi velki se-reg dao tem nasim na pomòcs.

Vu törszkom serégi szo tüdi vszi národi zasztapani bilí, steri szo pod törszkoga caszara szlisili.

Törkov bi szkoron vecs bi-lò, kak nasi.

Pri Monostri szo sze sere-gi vküp najšli.

Augustusa prvoga, vgojdnò rano, szo ti vròcse krvi francozi bitje zacsno, prlé kak bi na tò poveljènye dòbili. Kak szo tò vògri vidili, szo tüdi nè steli odzajaj osztáti, na sturmo szo sli; nè szo vecs pükse delale, nego cslovek sze pròti csloveki borio, z száblov, z bajonetom.

Za pár vör sze je bitka prevrgla, törke je sztráh obvlá-dao, zbe'zali szo.

Ali nasi szo tüdi tákse vel-ke zgübe meli, ka szo tò oblád-noszt nè mogli vöponücati i tör-ke dale preganyati.

Doszta jezér szoldákov je mrtvi bilò, doszta officirov, szam visji povelnik grof Montecucoli je szpadno.

Törki szo pròti jugi bè'zali. Gdetá szo bè'zali, je zrák 'zarécsi bio, vesznice i cerkvi szo szpovuzgali, i csi szo gder cslo-veka najšli, bujli szo ga.

'Zivo je pa vu Kri'zevci eden trnok bogat cslovek, steroga fa-milia escse dneszdén gori sztoji. Té je tr'zo z psenicov, stero je vu Grádec vozo, od tisztec pá szò pripelao i szákefélè drúgo blágo, ka je lüdem tr'zo. Tam, gde dneszdén baota i ostarija, tam je nyegova tüdi bila. Pune kleti je meo psenice, vína i vsze-felè drúge vrèdnoszti. Kama mo-re táksi cslovek odbè'zati; i ka sze nyemi escse nájbole mililo, je bila ta lübléna kri'zevszka mati cérkev, gde je tò nevolno lüsztvò od Bogá tròst i pomòcs proszilo.

Záto je dao vècsare vküp prizvati i nyim naprej dao, kak bi mogli tò cérkev i vész od pogübeli obarvati.

Sto má kakso sztáro jalov-ko, náj jo sze na plac pri'zené, i ka mele pri hi'zaj jeszte, náj 'zenszke vsze gori szpecséjo, i náj krüh tüdi sze na plac pri-neszéjo.

Te je dao z bêloga prtá zásztavo napraviti i na cérkevni tõrem obesziti.

Kak szo sze törki pribli'zá-vali, szo 'ze ozdalecs na pamet vzèli tò bêlo zásztavo.

Törszki visji povelnik, te komaj stiridvajszi lét sztar Köp-rüli Mahomed sze na kri'zeszki plac prineszé i pita:

Ka namejni tá bêla zászta-va na tõrmi, ka tá vnòga mára i krüh na pláci.

Te bogátec pa prednyega sztòpivsi, krscsák doli vzeme i odgovori:

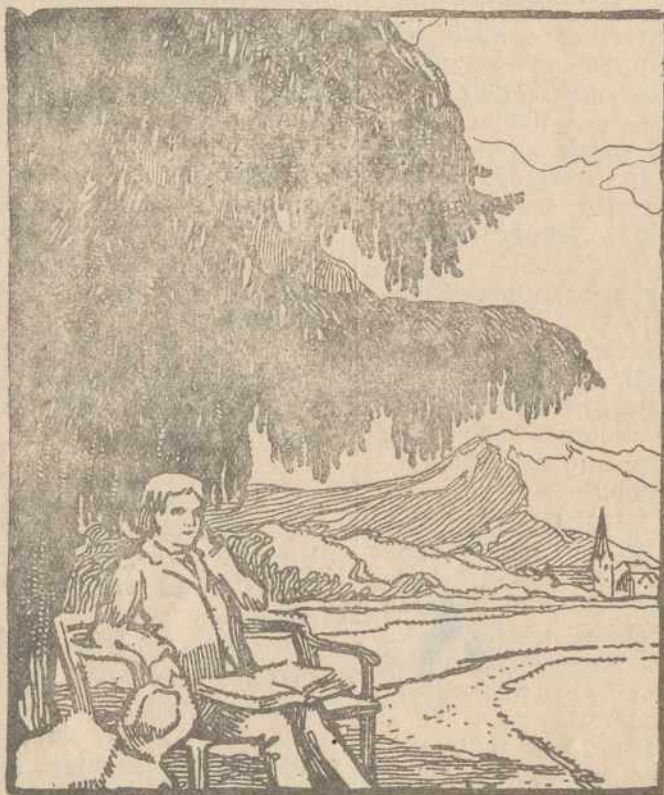
Bojdi pozdráveni goszpôd nas. Mi szmo vasi prijáteli, pocsinte szí tú prinasz. Tá mára i te krüh je za vász pripravleni.

— Kapa csi vi nász szamo v zanko scséte zapelati?

— Nikaj sze ne bojte, krs-csanszka vojszka je tákse zgübe

kühajo, krüh sze tála. Kri'zeszke 'zenszke i deklicske szo pa ne-obtrúdnó noszile vodô tem 'zéd-nim pôtnikom.

Té bogátec je meo tri o'ze-nyene szini. Toga nájmłajsega 'zena je bila Ôr'zika. Nyéna fa-milia tüdi escse zivé vu Kri'zevci.

Kak bode mladénc sztezo szvojo nepokàrano hodo? — Csi sze dr'zi Récsi tvoje. 'Zolt. 119, 9.

mèla, ka nema mocsí vász na-ganyati. Poveljnik je szpadno, generáli szo sze szposzvadili, steri bi dale pelao vojszko.

Sztoj! szo zapihale tórszke trompète. Te trüden sereg henya; konye doli obszedlávajo, máro kolejo, ognye nalágajo, jeszti

Tisztoga hipa në bilô tak lépe 'zenszke vu fari, kak Ôr-'zika. Erdécsa lica je mèla, szive ocsi, i tak lépoga téla je bila, ka sze je cslovik komaj naglé-dao, pa cšrsztva 'ziva je bila, kak mláda szrna. Vu steri kraj je Ôr'zika z szvojimi vrcsi sla,

te mládi poveljnik sze je vszigdár tam mleo, i kelkokrát je prineszla vodô, telkokrát nyoj je eden zláti pênez vu fôrtoj vrgao.

* *

Szunce je dolizahájalo, vszáki sze k-pocsinki szprávlao. Vojszke poveljniki szo na toga bogátca dvoriscsi sator posztavili, sztrázara pred nyega.

Ali Köprüli Mahomed je nej miszlo na pocsinek. Céli dén sze je pred lüsztvom batriven držao, ali zdaj ga je obvládala neizmerna 'zaloszt.

Do széga mao sze je vsio i vu bojni nej ednök szmrti vu ocsi glédao.

Caszar ga je djao za visjega poveljnika, i zdaj je zgüblena bojna i zgübleno nyegovo 'zivlénje. Nede csakao, ka bi nyemi caszar szvilno znyôro poszlae, rájsi sze doli sztrli.

Te sze satora záveszi genejo, laden veter potégne, pred nyim sztojcse szvécsse plamén vizsiko plahotne. On gori szkocsi, miszlivsi, ka sze kaks i zdajatszki morilec pribh'záva, pistolo gori potégne. Ali kak jo gori potégne, tak na hitroma jo tüdi zrók püszi.

Pred nyim je sztála Örzika, v rokaj je méla krnicško z toplov vodôv, na plécsi lépo domácso briszacso, i nyemi je právla, naj sze züje, ka nyemi nogé zaperé. Z tem nyemi je stela zahváliti te zlátnike, stere nyé je vu fôrtoj zmetao.

* *

Dugo je Örzika Mahomedi nogé prála. Szvécsa je vgásznola. Gda szo kokôtke po pônosci trikrát szpopejvali, je szvo-

jemi lüblénomi erkla: Naj jo telko püszi, naj sz i szvojo rojsztno hi'zo tam v dôli escse ednök poglédne i naj sze escse ednök z nyihovoga sztüdenca vodé napijé.

On nyoj pa tri obirók zlátnikov vrgo vu fôrtoj z tem:

Neszi tó tem tvojim; tó za tébe, naj niscse nema gucsati, ka szem te vkradno.

Örzika je pa vsze pêneze vküppobrála i odneszla na szvoj rojsztni dom, tam na ednom kükli mláhé notri szípala, vodé sze napila i bēzala nazáj vu tábor.

Gda je zôrja pôcsila, je törszki sereg vu nájjaksom rédi odmasérao. Direkcija je bila na ovkraj Ledave, na szobocski pleszaj sze sztaviti. Eti pocsakati, kak sze méno pogájanye zkoncsa. Vu rakicsanszkom grádi je pa Köprüli Mahomed dvé pizmi napiszaao, edno szvojemi caszari: Bojno szmo zgübili. ali nej vogrszkoga országa, glédao mo kak nájugodnejši mér zvézati.

To drúgo pizmo je ausztrijszkomi caszari pizszo, tiszto sze etak glászilo:

Szveteo Caszar! moj sereg vu szvojoj popolnoj môcsi le'zi na szobocskom i rakicsanszkom pôli, vszáko vôro gotov vu bitje sztôpiti. Ali jasz nescsem vecs krvi prelévati; csi je tebi tüdi tak vola, odlôcsi ono meszto, gde bi sze za mér mogli pogájati; i posli tá tvoje zavüpnike.

Pizsma szo ti nájbôgsi konyeniki na bisztri konyaj odneszli i 'ze za stirinájszet dni je Köprüli Mahomed vu iméni szvoje-ga caszara vu Vasvári za törke jáko prijéten mér zvézao.

Ör'zika je bila ta prva i jedina 'zenszka, stera je v Mahomedovom szrci lübézen zbüdila. Tá lübézen nyemi je dála nôvo vüpanye, nôvo veszeljé. Nyoj mámo zahváliti, ka szo törki nej porüsili nase Martyanszke, Szobocske i Tisinszke cerkvi.

Gda szo törki odisli z Kri'zavec, nikomi nikaj nej szfalilo, szamo Ör'zika je preminöla.

V oni tú'zni vrémenaj je pa tô nikse csüdo në bilö, vcsászi szo törki na szrédi med kopáce ali 'znyece vdrl i od 'tisztec to nájjakso 'zenszko poröпали.

* *

Gda je Mahomed Ör'ziko vu Konstantinápoly vu szvojo palacso pripelao, je vcsaszi dao popa zvati i sze zdao 'znyöví. Tri mészcece paradi'zomszkoga bláj'zenszta je te mládi pár vküper pre'zivo.

Po Konstantinápolyi sze pa na tihoma razsürjávao glász: Ka sze je nagyvezir o'zeno i takso lépo 'zeno z-gyaurszke (krscanszke) zemlé pripelao, ka je vu celom vársi nega vecs. Té glász je do caszarovi vüh tüdi prisao.

Pá je drügi glász prisao: Lêpa je kak zörja, ocsi má, kak szíva néba, vlaszé, kak szunca' trák, nyéni glász je kak Bulbul ftice 'zvergolénye; nyéno tēlo je kak marmorni szteber.

Szultán je na nyö po'zelo, ali tô je dobro znao, ka nyemi jo mô'z z-dobre völe ne dá. Zátó je tô prvo bilö, nyega nikak odsztrániti. Zátó nyemi je prevecs na príloko prisao glász, ka sze nisterna dalésnya dr'záva poreberila, basa proszi pomöcs.

Caszar je vcsaszi dao szvoje tanácsnike vküpprizvati, Maho-

meda tüdi, gori dao toga baso pizmno precsteti i potom sze Mahomedi obrno i etak govorio:

Moj szin, ti szí vu tvoji mládi letaj telko junástva vöpokázao, ka szí nájbole szposzoben sereg vu to gori zburkano dr'zelo pelati i tam mér napraviti.

Caszari sze në mogo próti posztaviti i tak sze je z-tüz-nim szrcem na pöt szprávlao. 'Zaloszten je bio szloböd. Obá szta jökala, Ör'zika je právla: Nigdár sze neva vidla vecs! On jo je steo tröstatí, ali rêcs nyemi je odpovédala; tak je csüto on tüdi, ka na vöke szloböd jemléta.

* *

Mahomed escse komaj na tri dni hôda bio, szo szamo vecsér po vrátaj nyegove palacse trikrát mocsno potrkali. Sztári vratár pita:

— Sto je i ka scsé?

— Vu iméni caszara odpril Kak je vrata ödpro, szta dvá mocsniva (eunuha, vkopleni moski) notri szkocsila, zráven vu Ör'zikino hi'zo, tam szta jo popadnola, nikse csarno ogrnyalo na nyö zaszükala i jo neszla ktomi pred vrátami sztojécsemi hintövi. Hintova dveri szo sze záprle i v divjem diri sze odpelao.

Sztári vratár je od sztráha nikaj në mogo. Vsze sze je tak na hitroma zgödilo, ka nancs në vtégno szluge na pomöcs zezvati. Pa komi bi je zvao: vu iméni caszara! Tú tak në bilö próti posztávlanya.

* *

Hintöv je pred velkov palacsov hényao. Örsziko szo po sztubaj gori neszli, dveri szo sze

na tiho odprle i záprle, njoj szo ogrnyalo doli vzéli i sze je vu ednoj bogáto opremlenoj liži najsla. Za edno malo szta dvé 'zenszki vu tó hi'zo prisle. Örzika je jócsics pita:

Gde szam i zakaj szte me eszi szprávlali? Te njoj ta szta-résa odgovorila: Drágo déte, ti szí pred nasim szvetlim caszarom miloscso najsla, daj, náj te pripravimo, nyegova vzvisenoszt do vcsaszi tú.

Te szo jo pelale v-drúgo hi'zo, z-disécsov vodôv szkôpale, nyéno têlo vu léko szvilo oblêkle, nyéne zláte vlaszé razplele, szamo na glávi je eden zláti obrôcs vküp dr'zao, steri sze z-gyémánti naklajen bio. Na sinyek je dobila sészt rédiv drágoga d'zünd'za. Da szo 'zenszke szvoje delo szkoncsale, szo njoj málo gledalo v-rôke dalé: Tak je lépa bila, ka bi szkoron száma szébê nebi poznala.

'Zenszke szo odisle. Za edno malo je notri sztôpo caszar. Kak je Örziko zagledno, nyemi je szrcé vu lübézni z-plamtelo.

— Kralica mojega szrcá, je vklikno, káksa mati te rodila, ka szí tak lépa? Ona pa odgovorila:

— Szlovenszka mati me rodila, szlovenszka zemla me vzgojila.

— Korôna 'zenszkoga szpô-la, 'zeli od méne kajkoli, jasz ti podam!

Ona sze pa prednyim na kôlina vrgla i etak molila:

— Szvetli caszar, daj mi nazáj mojo szloboscino!

— Vsze ti dam, szamo tó edno nê, rad te mam, brezi tê-be nemrem 'zivetí.

Caszar Örziko doszta ráj meo od toga, ka bi jo z-szilov pritiszkávo, z-drágimi senki, z-lêpimi lübeznivimi recsámi je steo nyéno szrcé k-szebi nagnoti.

Dvá vécsera je 'ze caszar Örziki zaman dvoro, escse trét-jega sze je túdi nê dála nagúcsati. Na tó sze je caszar tak razszrdo, ka nyê je dao do goj-dne szí premiszliti, ali de nyemi 'zena, ali jo pa vö dá szoldákom vu kaszárno, naj ravnajó 'znyôv po szvojoj vóli.

Szirôta previdla je, ka tú nikaj ne pomága, scsés ali nescses, more sze caszari podati. Gda je prednyi eunuch v-goj-dno po odgovor prisao, je odgovorila:

Csákam mojega goszpôda! Caszar je hitro po prédnyega popa (muftia) poszlaó i za edno vöro je Örzika od Köprüli Mahomeda razpitana i z-caszarom zdána bila.

Örzika je po törszkom Ajesha szultána (caszarica) posztála. Szvojo oblászt je na pomôcs szvojega národa nücala. Vu robsztvi bodôcse vöodkúpila; csi szo nase lüdi na plac na odajo prignali, je doli kúpila i gda szo sze dobro pocsinoli i zmogli, nazáj vu domovino púsztila.

* * *

Dvé leti je minôlo, ka je ona vu caszarszkom háremi bila; navolila sze vsze dobrôte, lékoga i nemárnoga 'zitka. Gda je ona viziko obzidje koli caszarszkoga hárema vidla, gda sze na szvoja gosztozamrézena okna zglédnola, te je previdla, ka je tó vsze cifrazto robsztvo.

Domô sze 'zelêla, vu zelêne logè, gde fticsi veszêlo popêvajo, gde pod grmôvjom grbányi

Angel Goszpodnov, kak vojszka oblě'ze okóli tě, ki sze ga bojijo i oszlobodi je.
'Zolt. 34, 8.

rasztėjo; na zeléne trávnike, gde sze mára lüsno paszé, vu gorice, gde sze zláto grozje zori.

Zácsala je caszara nagu csávati, náj jo escse ednök püsztí vu nyéno sztáro domovino. Escse ednök bi rada vu kri'zevszkoj cérkvi bogámolila, escse bi sze ednök szvojemi sztáromi farari szpovédala. Caszar je Ö'rzike dugo nê steo na pô't püsztíti, ali tak dugo sze nyemi molila, ka nyoj na szlédnye dönok dovalo.

Vu tisztom vremení je potüvanye jáko nevarno bilô, záto on szam prébrao nyéne szprevajácse; stiri visziki oficérov i dvajszeti szoldákov, steri szo 'ze níkelkokrát szvojo batrivnoszt i vernoszt prô'ti nyemi vöpokázali.

Ö'rzika sze vu kocsjáj pelala, szprevajácsi szo sze pa na konyáj neszli. Do Beográda szo szrecsno prisli; tü je bila edna ostarija, szlovín je bio ostarjás, tüdi tam od goricskoga kirája.

Etí szo sze nasi pô'tniki sztavili. Trüdni szo bili konyi, trüdni lüdjé; Ö'rzika velela náj szí tü malo pocsinéjo i na drügo gojldno náj za láda dale potüjejo. Po dobrom obedi szo szí vszi doli pocsinoli. Ö'rzika szamo na tó csákala, hitro je zszvoje hí'ze vöszmüknola, ostarjása goripoiszkala i nyemi naprejdála, ka ona csésé domô idti, náj nyoj dá prösztí páverszki gvant i jo náj dnez nôcs prêk Dünaje dá odpelati. Ostarjás sze je eden csasz odpovedávo, ka on tó nemre, etak pa tak, csi sze tó zvej, te nyega obesziyo, ali za debelo mosnyô pêneze je dovalo.

Ö'rzika je dobro vecsérjo zapovédala, szoldákom je tüdi veléla vino dati. Te previden

ostarjás je szenszki práj vu vino szipao, ka bi bole szpáli. Kôli deszété vöre szo sze törszka goszpoda na pocsinék szprávlali. Prlé szo Ö'rziko vu nyéno hí'zo szprevodili i dveri szkrbno zaklenoli; pred dveri pa sztrázára posztavili. Klücs je te prêgyen ofcér meo, on szí ga pod zglávník djao. Potom szo brezi szkrbi szpát odisli.

Vu hí'zi Ö'rziko 'ze csákala táksa oblêka, kak szo jo tisztoga hipa te bögsze szlüzkinye vu Beográdi noszile. Dvé kikli, dvoje rokavice i eden pár szvétesnyega gvanta je pa lepô vu drukani röbec szpakivano bilô. Pravico (legitimáció) je tüdi pô'leg najsla; tak je pod drügim iménom kak osterjásova dekla potüvala.

Mocsen grád je tisztoga hipa Beográd bio, visziko obzidje ga je kôli vzélô. Kôli obzidja je sürki i globoki sánec zkopani bio, vu steroga szo z-Dünaja lejko vodô püsztíli, gda sze neprijátel pribli'závo.

Gda je szunce zaislo, szo várása vráta zaklenoli, i gda je gori prislo, szo je pá odprli.

Kôli pô'nocsi je osterjás na tihó k-Ö'rzikinim dveram sô, sztrázár je na szteno naszlonyeni globoko szpao. Ostarjás hitro i tihó odklene Ö'rzikino hí'zo, ona 'ze oblecsena csákala, naráji sztôpita na gang, dveri szo sze pá zaklenole i nyeva ideta vu pivnico. Tam szta 'ze csakala ostarjásoviva hlápca, tüdi szlovena, szvécsó vu'gêjo i eden lagev dale kotnejo. Ostarjás odpré edne mocsne rasztove dveri i nasi pô'tniki szo na ednom podzemelszkom gangi bili. Sztrme sztube szo pelale vu glo-

bocsino, fajten, szpären lüft je bio. Naednök sze pri zidi nájdejo, ostarjás zrokámi vzeme te szamo nalecseni cigel z-sztène i tákso lüknyo naprávi, ka sze eden cslovek lejko szkósz potégno. Obrvim szo hlápci poszlüsali, csi nega koga odzvüna. Te szo vö zposzkákali, naszlédnye je eden Örziko vözdigno, ár je ta lüknya szkoron na ednoga csloveka viziko od zémle bila. Med gösztim rakitonyom szo bili, i Örzika z-szrcá rada bila, ka je na cšrsztev hladen nõcsni zrák prisla. Hlápca szta dobro poznala põt, vö 'zanca do Dünaje szta Örziko po tom gösztom grmövji pelala. Ládja je 'ze csakala, notri sztopijo, z krepkimi rokámi veszláta, tak ka sze Örzika nancs nej odovédla, szo 'ze na vogrszkom kráji bili.

Örziko szo k-ednomi poznánomi ostarjási odpelali; tam nyim je píti plácsala, ka szo steli i vszákomi eden zlát dála. Decski szo sze nazáj pascšili, Örzika sze pa na pár vör doli pocsinõla. Komaj je zõrja pôcsila, 'ze pá na pöti bila. Na falate je peski sla, vcsászi jo kaksí foringás gori zézvao na kõla, tak je prisla do Oszieka. Tü je najsla nase lüdi, 'znyeci szo bili, 'ze szo ovesz zkoncsávali. Pri tej je osztála i ztëmi je domõ prisla.

Obrvim je sla na mo'zinynin dom, rávnok szo vecsérjali. Pri nyenom mo'zévi je 'ze drüga 'zenszka szedëla, dete na ro-kaj mela. Örzika szí etak zdënola :

Tü 'ze nemam kaj iszkati.

Sla je na szvoj rojszten dom. Sztarisje szo 'ze mrlí, bratovje i nevezte szo sze nyoj tü-

di nej jáko obeszelili, ár szo szí 'ze nyeno erbio raztálali. Tak na késznics szo jo jëszt zváli.

Nyeno prvo pitanye je bilõ, csi szo 'ze od tisztoga mao, ka je ona odisla, mlako pucali.

Bratovje i nevezte szo sze poglejüvali; miszlili szo, ka sze nyoj zmesalo, te szo odgovorili: ka nej.

— Te mo jo vgojdno pucali, právla Örzika.

Bratom je nikak nè vola bila, ali ona je natelko szilila, ka szo naszlédnye li privolili.

Vgojdno rano szo sze kedeli vzéli, mecsejo blato, naednök sze pa zácsa bliszketati, Örzika pa z blata zláte pobéra i racsuna. Telko ji bilõ, telko esce more bidti, na szlédnye ni eden nej falio.

Zdaj pa naednök pri bratj i neveztaj velko postenyé mëla, nè szo znali, kak bi kòli nyé hodili.

* * *

Szunce je 'ze viziko po nébi hodilo, gda szo sze Örzikini szprevajácsi vu Beográdi prebüdili. Szoldacke szo z-szilov polagali, goszpoda sze oblácsili, te szo slí lépo szultáno goribüdit. Dveri odklenejo, klonckajo, niscse sze ne oglászi, zovéjo jo, niscse ne odgavori, dveri odpréjo, hi'za je prázna. Gléda-jo zamrézeno okno, tü je ne vö mogla, dveri szo zaklenyene bilé.

Sztrázar sze zaklinaryao, ka edno megnyene nej ocsi zápro, pa nikaj nej vido. Osterjás i hlápci szo tüdi mocsno potrdjávali, ka szo nikaj nej csüli i nikaj nej vidli.

Te szo pa naso szultáno d'zini (hüdi dühi) od nász vkradnoli.

Ztem szo sze szpakivali, i nazáj vu Konstantinápoly odneszli.

Tam szo caszari glászili, ka sze je zgôdilo.

Caszar eden császek 'zalüvao za Őrziko, te jo pa pozábo, zvün nyé je meo escse trisztô 'zen i sésztsztô prile'znic.

* *

Te'zka je bila vojszke pôť vu zimskom vrêmeni, po de'zd'zi, po blátaj. Vcsászi szo konyi do cservá vu vôdi hodili, vszáki járek pun vodé bio.

Köprüli Mahomeda celo szigurnoszt i lüdnoszt je trbelo, ka szo izdak zadoszta hitro k-toj upornoj dr'zéli prisli.

'Zaloszten pogléd sze nyim tü pokázao. Pogorejne vesznice, porüsene cêrkvi, vküpszklácsene szêťve; med podrtinami szo hojécsi lüdjé iszkali, csi bi escse kaj za pojeszti, ali kakse závitje gder bilô; vsze tô je od bojne groznosztü gucsalo. Gda szo 'ze szkoron do glávnoga meszta prisli, gde sze je dr'zéle vicekrao, te neszmileni Husszein pasa zasnacao, te je prislo poszlanistvo ti uporni z bêlov zásztavov i sze proszilo pred visjega povelnika.

Gda szo prednyega sztôpili, te je nyihov govornik, sztári, postenoga obráza pop etak zacsnogucsati:

Pozdrávlamo te, nájplem-nitejsi szin tvojega národa i proszimo tebé, odszlobodi nász od Husszein paso. Mi szmo i scsémo nasemi caszari verni dr'zav-láni biti i mi szmo nej prôti nasemi caszari bojno zacsnoli, Husszein paso grozna djánya szo nam mecs vrôke dalá.

Gda szmo szi pôv vküp szpravili, szo prisli szoldáki i szo nam vsze odpelali, csi sze sto prôti posztavo, ali szi kaj szráno, bujli szo ga.

Nase mladence je dao vküpszpoloviti i vu drüge dr'zéle odao za robszluže.

Nase devojke, nase 'zene szo në szamo po cesztáj lovili, domô szo po nyé prisli, nyé odvlekli i onecsasztili.

Z-nasi cêrkvi szo nam szvéte podôbe i oltáre vôzlücsali i je za konyszke stale nücali.

Gda szmo sze prôti tomi brániti zacsnoli, je dao vész za veszjôv vu'zgáti, mesztancsare szpoklati.

Dojde; je djao Köprüli Mahomed. Dente doli mecs, hüdo-delniki bodo pokastigani i caszara bom proszo, naj vam pomôcs dá, vase porüsene cêrkvi i vesznice nazáj posztaviti.

Sereg je dale sô, vu glávnogomeszto. Tü szo najsli pijáne, razvüzdane szoldáke, oficêre. Husszein pasa dao na postenyé toga visjega povelnika i nyegovi oficêrov velki mao pripraviti, na sterom vesz szveta dobrôta vu jedi i vu pitvináj bila i szi je pogucsao, kak do zdaj te rebellise klali, gda je nyegov sereg takso velko pomôcs dôbo. Köprüli Mahomed je na tô odvno, ka nema jusa tecsász bitje zacsnoti, dokecs na tô od caszara poszebno dovolenye ne dobi. Záto nyemi náj dá Husszein bisztre konye, ka ednoga ordinanca posle k-caszari z-piszmom i pa odnyega tô dovolenye pri-neszé.

On je pa caszari napiszao toga paso vsze grozna djánya i

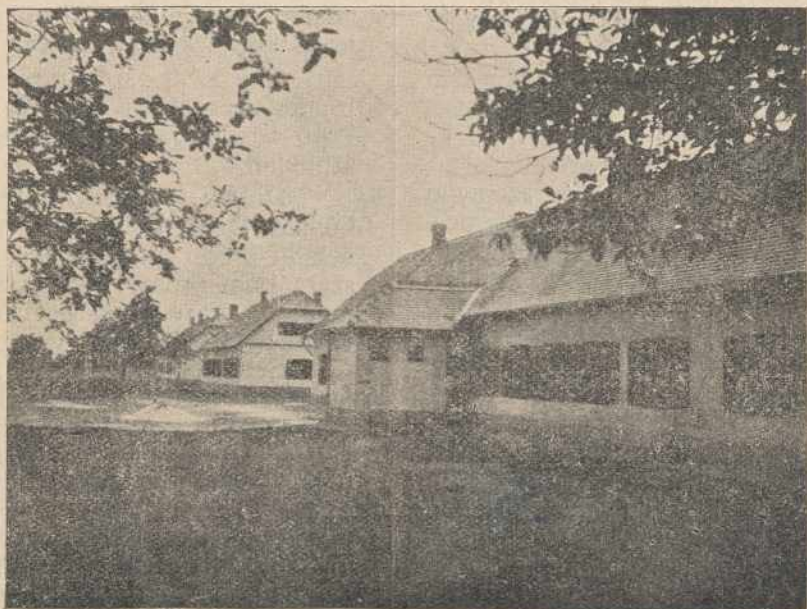
ga proszo, náj ga odsztráni, nad nyegovimi krvniki de pa on 'ze szôd dr'zao.

Caszar je pa poszlaô Hus-szein pasi szvilno 'znyôro, z-ste-rov sze je szam mogo obesziti, te mense gresnike je Köprüli Mahomed szam oszôdo, steroga na szmrt, steroga na vôzo i tak vu toj neszrêcsnoj dr'zéli réd nazáj posztavo.

Caszar je Ibrahima, edno-

drághi d'zünd'z, méhko szvilo; naprej sze je 'ze radüvao, kak de sze tomi veszelila.

Kak domô pride, nyemi sztári vratár z-szkúznimi ocsmi vráta odpéra. Tak dabi Mahomeda vu szrce szmekno, bledi gráta i pita: Ka sze zgô-dilo? Sztári vratár prednyim na kolina szpádne i povej kak szo Őr'ziko caszarovi szlugi odved-li. Naszlednye právi, buj me, moj

Materszka hi'za diakonisz v Novom Vrbászi.

ga szigurnoga, pravicsnoga pri-játela Mahomeda za vicekrála vöimentüvao i gda je te dr'zêlo prêk vzéo, te sze je Mahomed domô povrno.

'Ze je popovjé pokalo na drevji, mále violice szo cvele, vráblí szo sze po paszikaj práv-divali, gda je sereg zdrav i veszéli domô prihájao. Mahomed je Őr'ziki lêpi senk pripelao,

goszpôd, zakaj szam jo nê mo-go obarvati.

— Csi caszar na nyô po-'zelo, te nega pomôcsi, je djao goszpôd, z-tem je odiso vu Őr'zikino hi'zo, notri sze zakleno i trí dni i tri noci jôkao za nyô. Vu tej trej dnévaj je deszét lét obsztarao. Na strti dén szi je-velo kôpel napraviti, obleko sze-

je vu szvoj nájlepsí gvant i tak sô pred caszara.

Caszar ga prevecs milosztivno gori prijao. Doszta pênez nyemi dao, ta nájvéksa odlikoványá i obri toga szvojo lêpo mládo szesztro Fatime Szultino za 'zeno.

Tô je Mahomeda vsze nê doszta veszelilo, ár szo nyemi

z-szrcá vtrgnoli, ka nyemi na etom szvéti nájdragse bilô.

Po létaj je zácsao betegüvati z-toga visjega poveljnistva sze odpovedao; domá je bio caszara prvi miniszter. Mrô je stírideszét lét sztar. Gda je on vu Konstantinápolyi mrô vu tisztoj vöri i na tisztom dnévi je Ór'zika tüdi mrla Nyêno têlo pocsi-va na kri'zevszkom brütivi.

Rô'za na gorickom.

Rô'za lêpa, na gorickom cveté . . .
Gda jo vidim, tak mi bije szrcé!
Tá rô'za je prelêpa devojka,
Ona more, more bidti moja.

Devojka veli: Tvoja bi bila,
Al' poglej li ti, je mráz i zima
I po zimi, dobro znás, ka nedá
Niksa rô'zica vcsélici medá.

Pocsákaj, gda príde lêpi pomlád,
Szunce de szijalo v püngrad kornát',
Szpêvale do fticsice veszéle;
Te mo tvoja, te pridi po méne! —

Rô'za lêpa, 'zelês, pomlád naj bô?
Moja lübézen szegreje zemlô,
Szunce pa bô moj zalüblen pogléd;
Odtopi sze od nyega sznêg i léd.

Meszt' fticskov mo jasz nôte szpêvo,
Mrzeo szvét mo na szrci szegrêvo,
Szamo da ti prvle bodes moja,
Rô'za goricka, lêpa devojka!

JUVENTUS.

Csi je sto dobro dôbo,

sze csüje ze-vszê sztráni zahvála. Tak je piszao Jandre Mu'za z-G. Selkovca opcs. Stankovác 4-toga febr. 1929: „Od steroga mao v'ziam Vase odlicsne Elza-pilule, nemam vecs gláve bolezní, Vase pilule zvrсно csisztijo 'zalôdec i csrêva. Hválim Vam i na osztalim Elza-preparátom.“ I omot (6 skatülic) Elza pilula za 24 Din. Z-pakivanyem i postarinov pri EUGÉN V. FELLERI ljekárniki Stubica Donja st. 110 (Savska Banovina).

Gde je pa zaosztàla ta deszéta ?

Znáno je, ka sze je po zacsetki reformácie v-Prèkmurja szevernóm kràji (goricko) za krátki csasz lì hitro razsürila evang. vera i ka je v-1627-tóm leti pri tü dr'zánój cèrkevnoj vizitácii 10 cvetécsi ev. gmajn z-cerkvi i solámi bilò. Té gmajne szo naszledüvájócse bilé: Szvéti Jüri, G. Lendava, Pertocsa, Tisina, Murska Sobota, Martjanci, Selo, Szv. Benedek, G. Petròvci i Veliki Dolénci.

V-Prèkmurszkoj evang. sinyoriji dneszdén tüdi 10 evang. gmajn jeszte. Àli z-tè Dolnyo-Lendavszko vò moremo odkapcsiti, ár sze tá obcsina, stera je v-onóm vrèmeni v-drügóm vèrme gyövi i krajini bila, v-toj vizitácii neimenüje. Na onóm presztori, gde je v-1627-tóm leti 10 evang. gmajn bilò, dneszdén szamo 9 jeszte. Gde je tak ta deszéta? Stera je escse itak ta mrtelna deszéta nasa gmajna, stera je escse nè z-mrtvi sztánola? I jeli nam je nè dúznoszt i tò vu 'zitek szpraviti? I tak lehko povèmo: nasi mrtvi szo sze hvála visnyemi Bògi vszi z-mrtvi zbüdili, znyí je nieden nè preisao.

Àli stera je tak escse i dneszdén ta mrtelna deszéta ev. gmajna? Z-gorimenüvani v-1627 leti bodócsi evang. gmajn vesznice szo dneszdén katholicsanzski gmajn szredine, ali v-nisternóm meszti, kakti v-Murszkoj Soboti i v-G. Petròvci je znòva tam, v-drügi mésztaj pa v-szószednoj vèszì nasztàvléna evang. gmajna. Szamo edno tákse meszto jeszte z-ti imenüvani, gde ni kath. ni ev. gmajne szrèsztvà ne-

ga i tò je: Selo. Pa je tü inda krepka kath. gmajna bila z-velikim klòstrom, gde szo bogati barátje prebivali. Vu vrèmeni reformácie pa bogata velika ev. gmajna, doszta zemlé, trávníkov, logá, goric i lèpo indasnyo z-12, 13-te sztotine bodócso cèrkev majòcsa, stero szo vu vere pregányanyi vkrajvzéli i dneszdén je indasnya velika evang. gmajna escse mrtelna i na gorbüdjénye csáka.

Csí lübito ocsiscseno ev. naso vero; csi poznamo i známo nase szv. m. cèrkvi històrijo; csi csémo pokázati, ka nasi ocsákov delo postüjemo i ka szo oni zacsnoli, tiszto nadaljávati, dale gájiti csémo: teda to deszèto prèkmurszko bívso evangelicsanzsko gmajno tüdi na 'zitek moremo zbüditi, naj te vmorjene vsze o'zivéjo i gde ji 10 bilò, ji pá naj 10 bode!!! Vèm mo zdá 'ze pomali pá meli mláde, navdüsene dühovnike, szv. m. cèrkev lübecse vucsitele, sterim dela presztor moremo ogvüsati. Naj bode nase najprvo goridánye „Salansko“ pred triszto létmi vuszpáno evangelicsanzsko gmajno z-mrtvi zbüditi i na 'zitek pripomocsti. Ár je Bòg nè ti mrtvi, nego ti 'zivi Bòg i on nikoml nescse vekivecsne szmrti, nego naj sze povrné *i veke 'zivé!* Zgovárjajte szi tak, Salanszki i v-okòlici: v-Fokovci, v-Csekéckojvèszì, v-Pordásanovci, v-Berkevcì, v-Proszenjakovci 'zìvócsi verebratje, od té naprèdàne ideje, nedopüsztite vgásznoti vu'zgánoga máloga poszvèta, stèri je 'ze pred bojnov vu'zgáni, ár je i 'ze te szpüsztšàvalo málo

horecsicno zrno korenyá; 'ze te mocsen, navdúseni nágib ládao k-tomi med vernikmi. Nê sze trbê sztrahsiti, nê je naednôk zrászao zmo'zen cer, steri dnesz káze szvojo krepkoszt. po mali po létu z-máloga zacsetka velko delo nasztáne naprê, kak z-biblie imenúvanoga horecsicnoga zrna, po vrêmeni velko drêvo má zrászti, tak da do szi ftice nebeszke nanyem gvúsne réditi

bomo podpérali tó. Nê szamo mí, nego po celom szvéti raztorjeno 'zivôcsi vend evang. verebratje do zagvúсно hitili na pomôcs. Nasi zmo'zni, nemski verebratje sze i 'ze túdi intressêrajo od toga dela. Szamô sze od szébe razmi, ka vu prvoj vrszti sze ti doticsni, dományi májo organizêrati, genoti sze i vsze de pomali z-Bogá pomocsjôv teklo.

Ovoda vu Pribičevičevoji pod vodsztvom diakonisz.

szvoja gnêzda i vu nyega hladnoj szénci pocsinek i otávlanje náide trúden vandrar. — Tak je bilô tó i pri vezdásnyi, zdâ 'ze lepô cvetécsi, z-mrtvi zbúdjenyi evangeličsanszki gmajnaj túdi. Nê sze trbê 'ze naprê têneye zoszagati, **navdúsenoszt, nágib trbê k-coj vu prvoj vrszti, idejo nesztanoma na dnévnom rédi dr'zati.** — to ovo 'ze pride! Mí z-szvoja sztráni szrdcá

Nasa vodna rêcs pa li bojdi: Deszét naj bode znôva deszét. Naj sze niedna nepogúbí!

Ka naj „salonske“ evang. gmajne indasnyo sztávo szpoznamo, odnyé v-1627-tom leti juliusa 14-ga pri púspekovoj vizitácii gorivzêti protukulom v-prêkmurscsino presztávleno nasim cstitelom ni'ze notri poká'zemo.

Salanske, od svz. Miklôsa imenüvane evang. cêrkvi i gmajne dühovnik je teda Bossány Gergor bio.

Pôleg dühovnikszta pozvânoga liszta je dohodka meo: K-parôchiji sze držita dvê nyivi na dvâ kraja cêrkvi, vszevküp moreta bidti 10 plügov, sterivi 16 keblôv szemena potrebûjeta.

Vu Benecskom vrêhi 3 plüge orátnice, inda szo gorice bilé, v'ziva jo dühovnik.

Rávno tam pri Goszpodína goricaj za eden plüg trêbesa orátnice jeszte.

Držijo sse k-parôchiji stirje trávnici, eden proti Cékéčkoj vézsi na konci szalanski trávníkov, za dvâ vozá krme raszté na nyem. Te drúgi pod cêrkvov dvâ máлива pelája raszté na nyem. Te trêtji prôti Fokoszkom míni jeszte, stiri vozé raszté nanyem. Te strti pri cêrkvi, do ceszté ide, do dvâ vozá krme raszté nanyem.

Jeszte edem mlin, steroga szalanski mlin zovéjo, kre Falkovec kraja. Toga dohodka eden tál dühovniki ide v-tô formo, ka vszáki mêszec pôdrúgi tjeden na dühovnika racsun mele, pôtretji tjeden pa tim ovim lasztnikom.

Jesztejo edne gorice v-velkom Betlehemi zvánom vrêhi trijé gyámi.

Jeszte eden lôg ober cêrkvi, steri je táksi tilos bio vcsászi, ka je niscse nê szmeo brezi dühovnika znánya i dovolénnya máhre v-nyega goniti na paso. Zdâ ga Goszpodinjé (zemelszki goszpodje) vcsászi székati dájo. Zavolo bojazni od torkov je nyega szlobodscsina preminôla.

Jeszte eden szúhi, zavr'zeni ribnyek, steroga dühovnik dá kosziti. K-parochiji sze drži pêt vesznic kakti: Proszenjakovci, Cékéčka vész, Selo, Falkovci, Habronak i v-Vucsoj gomili sze escse edno cêlo szeliscse eszi drži. Tê vszi, tak cêli, ka pôszeliscsarje naglih eden-eden strijarni kebel psenice, ali z-vrehkom 'zita dávajo. Vszáki szeliscsar, kí cüg má, cseresz leta je dú'zen eden predpoldnék orácsa dati, steri pa nemajo cüga, meszto orátvi stiri pêske delavce.

'Zalárje vu brátvi v-edno dôb vszáki 5-5 pintov mosta morejo dati i cseresz leta ednoga-ednoga peskoga delavca, steroga delavca, steroga dühovnik szlobodno na kaksesté delo i gdersté goriponüca.

Pri krszti edna kokôs, eden pint vina hodi.

Od szpelávanya od vszáke 'zenszke 4 denáre.

V-cêrkvi od szpôvedi 4 denáre, pri hi'zi, ka scsé z-dobre vôle i 4 denáre.

Od ozávanya hi'zníkov, 4 den. od závanya 12 den., eden cipot, eden pint vina i edna pecsénka hodi. Csi je sznéha devojka, eden róbcséc je dúzna dati, csi je pa vdovica, nika nê.

Vszáki cügmajôcsi kmet je cseresz leta eden vóz drv dúzen pelati.

Od szprévoda vu vszê vesznicaj naglih 20 den. csi je pa z-predgov szprévod, teda 1. ráhnski (v-szrebri) ali meszto toga eden kebel psenice, ali pa 'zita.

Gmánszka vrédnoszt:

Jeszte k-etoj cêrkvi edna za ostije pecsenyé 'zelezna náprava, kehliá nega. Gotovi pè-

nez jeszte vezdaj 14 ráhnski 30 denárov. Z-strofov pènez jeszte vònè 11 ráhnski. Dvè vèdri vína,

ali pa toga cèna, — kí sze v-cérkvi scsé dati pokopati od toga 1 R. hodi.

Dobra szakacsica.

S. J. i H. L. kat. püspeka szta szi dobriva priátela bilá. Ednök S. J. proszi H. L.-a, naj nyemi szprávi edno dobro szakacsico, stera — kak píse — . . . „naj rano zná sztánoti, friske sztopáje má, delavna, szkrbna i dobra szakacsica naj bode, ali k-kertészvti i vér-sztvti naj tüdi razmi, naj lübi csisztôcsa, pontosna i rédna naj bô v szakom deli; ka sze pa znotrèsnýega, szrcá dosztája, naj bode gledalo lépi nagibov: szvojege goszpôda postíivajôcsa, ponizna, tiha (krátkoga jezika), mérna, zevcsena, vôrna, bogábojécsa, veszélôga szrcá i prijaznoga obráza naj bode, táksa, ka sze v kaksojsté goszpod-szkoy drü'zbi lehko obrné i nê je potrebno, ka bi 'ze sztára bila.“

H. L. püspek je precto písma, zaszmehao sze je i vcsaszi je odgovor dao:

„Drági moj J . . . , nakrátki ti szamo telko písem, ka csi bi jaz edno tásko popolno 'zenszko kotrigo najso na zemli, kakso tí za szakacsico 'zelés, nebi jo tebi poszlo za szakacsico, nego bi szi jo vzeo za 'zeno. Sic.

Prej naj posteni szprévod bode.

V M-i je mrô eden pápinszki cslovek. Dovica je ednoga kalavinszkoga szôszeda oproszilá, naj ide k popi i k kántori, naj posteni szprévod bode.

Ide té dober cslovek k plebánusi i právi, ka je 'ze potrebno táksi hip.

Nazádnye ga plebános píta: „Káksi naj bode szprévod? Dragosi? Falejsi?“

„Fal naj bode, ár je pokojni szrmák büo“ — odgovori on.

„No dobro je, tak ga szprevodim v krátkej szrakici.“

Odklôni sze te dober cslovek, ali za pár minôt nazáj pride.

„Ka szte pa pozábili?“ — píta ga plebános.

„Szamo za toga volo szam priso nazáj, g. plebános, ka kaksté je szmaska pokojnoga dr'z'na, záto szi naj dúgo szrakico oblicséjo, ár nemo szamo mí dományi navzôcsi i dovica je tüdi právla, ka posteni szprévod scsé.“ Sic.

Áldova pobéranye.

Dekan: (píta od farara) Od koj do predgali, goszpon farar?

Dühovnik: Od sparanja.

Dekan: No, te de bôgse, csi mo pred predgov pobérao. Sic.

Josef Pečan : Luther na orszacskom spravivsesi vu Wormsi. Ete lépi káp je namááni na plafoni na plafoni vu ev cérkvi vujNo rom Vrbaši.

Szpomínajmo sze.

Mi, denésnyi evangelicsanci v hisztoricsni szpomínanyov, vecs sztotinszki létnic vrémeni 'zivémo.

Leta 1917-ga, gda je escse vizsiko szeko plamén szvéta bojne, tüdi med pôkanyom pûks i dügnyanom stükov szmo poszvetili 400 létnico onoga dogodka, ka je Luther Márton leta 1517. okt. 31-ga vöodvio reformácije zásztavo.

Leta 1921-ga szmo szvetili 400 létni jubileum onomi, ka je Luther v Wormsi batrivno szvedosztvo djao kre Krisztusovoga evangeliuma.

Leta 1929-ga, rávno na rizsálszke szvétké szmo sze pa szpômenili z-toga, ka szo nasi ocsáki leta 1529-ga protestálivali — prôtipovedali od katolicsánov prinesenomi onomi krivicsnomi zákoni, steri je vniciti scseo reformácijo. Od tég je tüdi nase protestanszko imé.

V-preminôcsem (1930) leti junija 25-ga szo pa cêloga szvéta evangelicsanci szvetili 400 létnico tisztoza, za nász prevecs znamenitoga dogodka, ka szo nasi verevréli ocsácke leta 1530. jun. 25-ga szoje vadlúvanye szpíszano notripokázali i goriprecsteli nemskomi caszari i orszackomi gyűlési v-Ausburg, ali v-Ágosta várasí. (Za toga volo sze zovémo za evangelicsance ágostonszckoga vadlúványa).

Tô vadlúvanye, v-sterom szo notri bilé vsze vekivecsne, szvéte pravice evangeliuma, szo podpiszali tüdi zmo'zni szvetszki poglavárje, várasje, vecs popév i zevcseni mó'zov.

Pred nisternimi létí je Luther, tak lekho právimo szam bio i zdá 'ze sztô i jezero lüdi csini szvedosztvo kre csisztoga Krisztusovoga evangeliuma. Sztem vadlúvanyem je dolidjáni fundamentni kamen evangelicsanszke cerkvi.

Zmágo je — në Luther, nego potom nyega je zmágo evangelium, zmágo je szam Jezus Krisztus obri poglavníkov etoga szvéta!

Csi sze szpômnimo z-etoga, zaisztino sze lekho csüdújemo i gori szkrcsimo z-Pavel apostolom: „Oh globocsina bogásztva, môdroszti i szpoznanya Bo'zega! Kak nezbrojene szo szôdbe Nyegove i nenaszlejdzene poti Nyegove!“

Na koj nász pa vcsijo té szpômenka szvétki — nász, denésnye evangelicsance?

Na tô, naj bodemo vörni k Rêcsi Bo'zój, naj sze ne szramotímo za volo Krisztusovoga evangeliuma, ár je Bo'za môcs na zvelicsanye vszakomi verva-jôcsemi . . . “

Vörni moremo biti k evangeliumi, kak szo apostolje i nasi verevréli ocsáki bili. Tô pa telko zadene, ka sze znájmo bojüvati i znájmo trpeti za nyega, ár nega vörnoshzi brezi trplénya. Csi szí zmiszlimo na apostole Jezus je na té máli sereg velko, po cslovôcsem mislényi nemo-gôcse tézko delo zavüpo; naj idejo po cêlom szvétí, vcsijo i krsztijo vsze národe, naj vszakoga cslovôka pod Nyegovo zásztavo szprávjí. I oni szo sli, kak nyim je zapovédano bilô; brezi pénéz, brezi dvá pláscsa i oro'z-

ja, bôszí, kak kôdisje. Ali meszto oro'zja szo kríz meli vrokaj, meszto bojnszkoga krícsa Krisztusov evangelium na vüsztaj, meszto odürjávanya Krisztusovo lübézen v szrcê i tak je slo dvanajszt Jezusovi vítězov, da zmágoj szvét.

Spotárilí szo sze 'z-nyí, zbicsüvalí szo je; toga ednoga szo na kríz prebili, toga drúgoga z-divjácsinov dáli razrztati. Pretrpeli szo vsza tiszta trplénnya, na stera ji je Jezus naprê opominao erkavsi: „Vi te sze tüdi okrsztíti mogli z onim krsztom, z-sterim sze jasz okrsztim“ ali: vam de tüdi vdiljek trbelo idti po onoj kalvárijí, po onom trplényi, po sterom mo jasz sô, tak bodete vrêdni za moje vu-cseníke sze zvati.

Apostolov i tê prvi mantrínikov krv je z-trnyom zarascse-noga polja pogansztva rodovít-no zemlô napravila za Krisztusov evangelium. Tê máli sereg apostolov je zmágo! Doprneshli szo, ka je na nyé bilô zavüpano. Zató szo bilí zmó'zni opravití tó velko zavüpanye Jezusovo, ár szo nê szamo odzvüna, po iméni, nego z-dúsov-têlom bilí naszlednicke Krisztusovi.

Tê apostolov i prvi krszt-sanov võrnoszt szo scselí naszledüvati tüdi nasi ocsáki, gda szo králeszki sztolec, szvojo vrêdnoszt, 'zivlénnye i escse szvoje familije bodêcsnoszt gotovi bilí gorialdüvati za Krisztusov evangelium. Vsze, ka szo meli, szo na kocko djáli i batrívno szo sztôpíli pod zásttavo reformácije i bojüvalí szo sze z-cêlim szvétom, kak nigda apostolje.

Batrívno szo glászili, ka je nyihov dühovni poglavnik nê pá-

pa, nego Jezus Krisztus, kí szam ravna szvojo szvéto mater-kerkev brezi vszakoga zemel-szkoga namesztnika.

Glászili szo, ka je Szvéto Píszmo vszakomi cslovöki nê szamo szlobôdno, nego dú'znoszt csteti i ka sze Bo'za szlüzba v lüblénom maternom jeziki má odprávlati.

Kak nigda tê prvi krszt-sanye, tak i nasi ocsáki szo vno-go mogli trpeti, doszta kalvariov potí prehoditi, vnogo poni'zanya i pregányanya gorízzéti za volo szvojege vadlúványa. Ali v trplényi, med bicsüvanyem i kríz-nosenyom szo tüdi võrni osztanoli k csisztomi Krisztusovomi evangeliumi i szpostenyom szo obarvali i prékdáli nam, kak drági kincs, kak szvéto herbijo „evangelicsanci ágostonszkoga vadlúványa“ lêpo imé.

'Zalosztno je szamo tó, ka jesztejo táksi loski, kí tó imé ne noszijo tak, kak krepko ogvüsa-nye szvojege szrcá, nego kakpa kaksí pláscs, steroga odzvüna na teli noszimo i te ga doj vr-zemo, gda nam je vola. Mogô-cse jesztejo med nami táksi, kí tak noszijo tó imé, kak kakse herbano bremen i mogôcse sze szramotijo za volo tê iménov: protestant, evangelicsánc? Ali kí sze szramoti pôleg tê iménov, na stera iména szmo mí sz-krv-jôv nasi ocsákov okrcseni, stera iména szo od Goszpodna Bogá blagoszlovléna, 'ze stiri sztotin sztojécsa i v knige vöki-vôcsnoszti zapiszana iména — kí sze za volo tê iménov szramotí, tiszti je vöpokázo, ka je nê vrêden tê lêpi iménov, nehvale-'zen szin je nigdasnyi vörevad-lúvajócsi ocsákov.

Eden právi, nê loski, evangelicsánec je veszéli, ka nyemi je G. Bôg dopúszto táksi iménov bidti.

Ár ka zadene „protestans“ imé? Tô, ka ki tô imé noszijo, tiszti vszi ziva protestacija — 'zivo prô-tigúcsanye — morejo biti prôti vsze onc-mi, ka je nepravicsnoszt, prisziljávanyg, greh, odúrjávanye düsevena mrácsnoszt z-ednov recsjov prôti vsze tisztoimi, ka je protivno Krisztusi i ka je ti-hinszko od nyegvoga evangeliuma.

Jeli szte právi protestanti? Szpö-mente sze z vasi ocsákov!

„Ág. vadlúványa evangelicsanci“ imé pa telko zadene, kak dobromi krsztse-niki bidti; vörnómi bidti k Krisztusi i k Nyegvómi evangeliumi

tüdi v trplényi med spôtanyem i bicstüvanyem Batrivno vadlúvati pred cêlim szvétom: „Ár nê me je szram evangelium Krisztusov.“

Evangelicsánec bidti telko zadene, kak szvedcsztvo csiníti

kre vöktivöcsni pravíc evangeliuma. Ali nê szamo z-vúisztami, nego tüdi z-zivlénymom. Nase 'zivlénye more predga bidti od toga, ka szmo mi zaisztino evangelicsánye, tô: krsztsanye,

ki poznajo Krisztusov evangelium i pôleg nyega 'zivéjo. Ki je táksi evangelicsánec, onoga nemre szram bidti za volo evangelicsansz-koga iména, csi bi glih cêli szvét drügoga vadlúványa bio i on szam toga.

Jeli szmo táksi ogvüsaní evangelicsanci? Jeli szmo vrédni tê lépi iménov ??? ...

V hisztóricsni szpominanyov, vecsztotinszki lét-nic vrémeni 'zivémo — szpominajmo sze!

JUVENTUS.

... Ár je cslovek zviseni.

Zakaj je Goszpodin Bôg prvle vsze drügo sztvóro i na zádnye cslovöka!

— Zátó, ár bi nacsí cslovek go-tovo právo, ka Nyemi je pomágo.

Lutherov szteber vu Speyerszkoj cêrkvi, stera je pozdignyena na szpoumenek 1529-leta protestácije i je edna ta nájlépsa evang. cêrkev.

Pri hí'ztva prílikaj gôvori.

(Vküpposztavo FLISZÁR JÁNOS vp. vucsitel.)

1. Pri zarocsenyi nôvi hí'znikov.

(Sztarisina gôvor.)

Pravo je Bôg dávno, dávno,
Pri zacsétki szvéta rávno:
„Nemre cslovek szam 'zivetí,
More szvoj veren pár metí.“

Záto je ocsi Ádami
Erkao prvomi mó'zkomi:
„Glédaj etam moj szin Ádam,
Tô rô'zo ti za 'zeno dam!“

Kak Adám zaglédne rô'zo,
Szebi szí zarôcsi Ejvo:
Tak szta Ádam ino Ejva
Grátala mô'z ino 'zena.

I od onoga hipa mao,
Májo v-tom vszi junáki tao;
Tak szmo csinili mi sztári,
Za nami delajo mládi.

Nas mlado'zenec je tüdi
Ziszkao vrédno rô'zo szebi,
Po trüdi szrdca lübézni
Jo gor' naisao pri toj hí'zi.

Stera je tü cvela, rászla,
Kak liliom sze osznávlala.
Z-lübézni szí jo je zvolo
I szebi za Ejvo szproszo.

Prék jo poszadi v-szvoj püngrad,
Vu szvojega szrdca ograd;
Naj bode nyeg'va korôna,
Lepô cvetécsa persôna.

Naj bô nyegove familje, —
Gáji nyè rodne mladike,
Gori obdr'zi odvêtek,
Na iména drági cvêtek.

Povêdte nam tak sztarisje,
Ka je vase nakanênye? . . .
Jeli mi z-szrecsov hodimo,
Gdare vaso csér proszimo?

Sztarisov odgovor:

Csi je tô tak bo'za vola,
Ka szta sze tak polúbila,
Da endrüg'ga scséta bidti,
Prôti nescsemo csíniti.

Sztarisina nadaljáva:

Tak váj zdâ 'ze lehko pitam:
Jeli sze lübita naj znam?
. . . odgovorita . . .

V-rôke szí szégnya mikmá,
Prsztanke szí vöodménta!
. . . vö szí odmenita . . .

Sztarisina:

Bojdita tak zarocseniva,
Od vszè nász blagoszloven'a,
Za tri, stír' tjedne zdániva
I endrügomi dániva!

2. Na gosztüvanye pozávanye.

(Po zvacsini.)

Dika bojdi Bôgi i nyeg'vomi szini,
Mir, blagoszlov hí'zi etoj, i dr'zini.
Vu poniznom szrdci odpüsztcsênye proszim,
Zdá, da v-velkom poszli eszi notri sztôpim.

K-vam szem poszlani (z-X. Y.) obcsine,
 Od N. N. Mihályi i tüvár's'ce nyegve
 Ino cséri nyidva, pokorne Trézike;
 Tak tüdi (z Vanecsa) od N. N. Jánosa,
 Tüvársice nyeg've i sziná Miklôsa,
 Ka prisesztni tjeden, — tó je tó v-nedelo,
 Kak je tó od vréli zárocskov potrebnó,
 V-poniznoszti pôleg indasye návade,
 Pôleg bo'ze vôle i krsztsanszke právde,
 Pred bo'zim oltárom z dúse oblúbita,
 Priszego deneta, z-szrdca sze lúbita,
 Vu szvétom li'ztvi sze vküper prikapsita,
 Tó nazvêsztití pred gmajnov popascita . . .
 Lüdno vasz pozdrávlajo i pozávajo,
 Po szvétom opravki na szóómenek toga
 Dnéva, radoszti gosztsenyé zovéjo,
 Na stero vász z familjov szrdcá 'zeléjo . . .
 — Odpovedávanye sze gori nevezeme,
 Ni niksa apelácia neposzlúhne.
 Tó szem vam z-postenyom szrdca vönazvêszto
 I poszelszta dúznoszť ószveino obvêszto.
 Zdá pa odhájam i Bôg teccasz boj z vami,
 Bojдите veszéli, v-düsi, v-téli zdravi.

3. Pred zdávanyem od hi'ze v-cérkevidênym.

(Sztarisina szlobôd.)

Dika hvála Bôgi eti i vu nébi,
 Blízamo sze k-mejej k-veszélnoimi dnévi,
 Vu sterom sze etivi lübavnivi szrdci
 Vküpvé'zeta z histvom, po szvétoj pravici.
 Prvle, kak bi sze mi na eto pôt vzéli,
 Proszimo oco, mater, da bi privolili,
 Odpúsztili z-nami lübléno csér szvojo,
 Da jo z-tém mladéncom vküper prikapsimo.
 Pôleg bo'ze vôle i sztáre návade
 Nazâ pripelamo, kak hi'znike mláde.

4. Z-cérkvi domô pridôcs.

(Drü'zbana náklon.)

Dika hvála Bôgi vu nébi i zemli.
 Z-szrecsov szmo hodili v-szvétom nasem poszli;
 Dvé verni szrdci szmo tak vküp zakelili,
 Da sze vküp dr'zita noť do szvoje szmrí.
 Naj bode mládi pár, z szrdca 'zelêmo,
 Szrecsen i blá'zeni, odkrito povêmo;
 Bo'zi blagoszlov ga szprevája do szmrí,
 Vise sztô lét 'zivé vu zemelszkom vrti!

Disputacija vu Marburgi 1529. leta.

5. Pozdráv na mlàdi pàr.

(Med vecsérjov po sztarisini povèdani).

Sznehô, mlado'zénca, kèva znami jèta,
Nyidva naj 'zivi Bôg szrecsna dúga lêta.
Bodeta vszigdár tak z-lübéznov puniva,
Za edno leto 'ze máloga zibala.
Sztarisom, rodbini, vszigdár pokorniva,
Nigdár nè nikomi hüdô okorniva.
'Zivi nyidva Bôg du'ze, kako bi stela,
Vszigdár telko, kak dnesz jeszti, piti mela!

6. Pozdráv na mlàdoga pára sztarise.

Postüvana szvádba, mlàdi ino sztári,
Ki szte tú nazôcsi, pri tom mlàdom pári,
Gde szmo vszi veszéli pri bogatom sztôli,
Jeszti, piti mámo vszák' po szvojoj vòli.
Kak sze ftics veszeli, gda na perôt püszi
Mláde szvoje z-gnèzda i gori je szkrmi;
Tákso radoszt májo té hi'ze goszpodár,
Stera naj neminé od nyih hí'ze nigdár.
Mlãdoga pára sztarise z-obè sztráni
Naj 'zivi Bôg dúga lêta v-dobrom zdrávji,
Da sze veszelijo szvojemi odvètki
Ino sze vszákajo, da pridejo vnúki.
'Zaloszt i vsze húdo dalecs od nyih hodi,
Dobra vola, szrecsa vszigdár 'znyimi bojdi.
Bôg je csúvaj, vari ino dúgo 'zivi,
Rávno tak, kak dnesz nãsz, pri tak dobrom vini!

7. Ob polnôcsi, gda sze sznehé vè nec doli vzeme i vu 'zenszek réd sze notri szpela, preoblecsè sze.

(Poszneálja (sztarisíca) etak govori:)

Nôcs sze je 'ze na ovkraj preobrnôla,
Dvanãjszet je vóra, vdárila, minôla.
Da sze vsze na szvéti rado premenyáva,
Vszigdár nacsi i nacsi preoblekáva:
Premènmo zdã 'ze mi tú naso sznejicsko,
Kak szo vsze drúge, na blã'zeno 'zenicsko;
Doli sze naj vzeme vè nec z-glãve nyéne,
Dene sze na nyô pocil, 'zenszke znaménye.
Nè je vecs devojka, v-'zenszki réd je prisla,
'Zenszek pozványe de po etom noszila,
Bôg jo dugo 'zivi veszélo i bisztro,
Za leto debela, grãta mati hitro.

8. Sznehé szlobôd, gda jo tâ pelajo.

(Po sztarisini naprê dâni.)

Postüvana szvádba, ocsa, mati, 'zlâhta,
 Szôszedje i znanci, szesztre, dobra brátja!
 Poszlühnte me malo, ka vam bodem pravo,
 Naj hênnya mu'zika, plesz, veszêlje zdravo.
 Vszâko delo, stero je melo zacsetek,
 More meti ono tüdi dokoncsétek.
 Rävno zâto i mi, ki szmo eszi prisli,
 Stero szmo iszkali, tó scsémo odneszti.
 Nê szmo szamo zaman tü dobro 'ziveli,
 Jeli, pilí ino sze prav veszelili,
 Kámro, peovnico, posteno szpráznili,
 Goszi, rece, küre, bravé potrosili,
 Kak právi rôparje, szvoj kincs scsémo meti,
 Csi nam ga nedâte, szilov ga odneszti.
 Ali, da szmo 'ze 'znyim tak vküp zaszmoljeni,
 Ka je on 'ze z-nami szpjoj vküp zakeljeni,
 Nê nam trbê szile, száma rada ide,
 Nasa lêpa ftica v-nôvo gnezdô szvoje.
 Zâto prvle, kak bi od etec odisla,
 Pomeni scsé vzéti szlobod i tak de sla.
 Predrági sztarisje, ocsa ino mati,
 Váj morem ôbrvim zdâ naprê pozvati,
 Vama zahvâliti, ka szta jo gor' szhránila
 I zdâ 'ze na szvoje perôti pûsztila,
 Pod obrambo*), N. N. zravнала,
 Koga szrdca, z-dûse lûbi i má rada;
 Kak sze je pascsila vam' pokorna bidti,
 Tak má szvojo dú'znoszt nadale szpuniti,
 Tüvár'sa i nyeg've verno postüvati,
 Da sze máta v-nyima v-szrdci radüvati.
 Kak nam szvéto pizmo po pravici právi:
 'Zena ocsó, mater i hi'zo osztávi,
 Naszledúje mo'zá ino nyemi szlú'zi,
 V-dûsi, v-téli sze vuvszem k-nyemi pridrú'zi.
 Odpûsztila jo tak vu bo'zem iméni
 I méta jo nadale vu szrdci v-méri.
 Odpûsztila ji, csi je gda kaj vgresila,
 Váj vuvszem bôgati, gdate zamüdila.
 Nepripisújta tó nyénoj okornoszt,
 Nego bole preszlaboj neszpametnoszti.
 Ocsa nebeszki naj vama vsze povrné,
 Od váj vsze to hûdo szmileno odvrné.
 Blagoszlov darúje pri hi'zi, na pôli,
 Obdr'zi váj v-dúgom 'zitki, v-dobroj vôli,

*) Mlado'zenca imé.

Da sze máta zdrávji, 'zitki radüvati,
Nigdár vu zménkanyi zroka në sztarati,
Vrsenécsim vnükom v-szrdci veszeliti,
Vu késznoj sztaroszti od nyih pocsesztiti.
K-koncovi, gda váj Bôg od etec pozové,
Düse vájne k-szebi vu nébo odneszé.
Osztanita z-Bôgom! Tõ vam 'zelé szrdca
Pokorna csi vájna zdâ odhájajõcsa.

Od bratov i szesztér:

Bratje, szesztre, od vász tüdi szlobõd jemlé.
Prvle, kak odide, vam vsze dobro 'zelé;

Deca pod pazkov diakonisz pri velkom prányi.

V-hi'zi etoj de 'ze nyéno meszto prázno,
Stero de po etom vam za gnêzdo dáno.
Rászte, osznávlajte sze v-Bogá bojazni,
Roditelom, 'zláhti, szebi vu radoszti,
Tak bodete szrecsni med lüdmí na szvétí,
Na postenyé rodi ino szami szebi.

Od szvatov:

Posteni szvatovje, szõszedje i znanci,
Ki szte szi tál vzéli vu nasoj radoszti,
Té mláde hi'znike k-cili pripelali,
Hválímo vam, ka szte sze eszi potrüdili.

Obdr'zte nyidva nadu'ze vu szpômenki,
Vu lübézni szrdcá lëpom prijátelsztvi.
Bôg vasz blagoszlovj, vszákoga poszebi,
'Zivte vu blâzensztvi, v-neszkoncsanoj radoszti.
Vszëm, ki escse eti du'ze osztánote,
'Zelém, da radoszt i veszeljé náidete.
Mi pa, ki od etec zdâ tà odhájamo,
Brezi falinge, szrecsno domô pridemo!

Od devojk, szfálbice i drü'zbanov:

Vrle prijátelice nyénoga deklinsztva
Ino vszi vrsztnici nyénoga devojksztva:
Szfálbice, drü'zbanje i vszi, vszi dvornici,
Ki szte nyê szlúzili z-dobrôte vu szrdci.
Zahválím vam szrdca, za vszo prijaznivoszt,
Kak najprvle pridte i vi v-histva radoszt.

9. Drügi krátki szlobôd pri odhájanyi sznehé.

(Po sztarisini jemáni.)

Zdâ pa da szmo 'ze pri cili,
Doszégnoji, ka szmo steli,
Pri etoj postenoj hí'zi,
Jesztí, píti pre'zíveli.

Naj bô v-szvojem nôvom dômi
Prijétna lüdëm i Bôgi,
Vsza, dobra, ka sze je vcsila,
De tam obilno csinila.

Mládi sze vö naplészali,
Sztári sze pa naglédali,
Sze nam sika odhájati,
Nas drági kincs odpelati.

Obinta z-lübéznov toga
Vasega szina nôvoga,
Na ster'ga csér zavúpata
Ino z-lübézni prék dáta.

Ocsa, mati püszтите jo,
Vam i nam na lëpo diko,
Dajta 'znyôv vájni blagoszlov,
Da bode 'znyôv bo'zi áldov.

Bratje, szesztre i rodbina,
Szôszedje, znanci i szvádba,
Szfálbice ino drü'zbanje,
Osztante z-Bôgom vszi gôsztje.

'Zelte nyê blâ'zeni 'zitek,
Mëte vszi dober prebitek,
V-düsi, v-tëli vsza vugodna
I blagoszlov nebeszkgala!

Prefrigani szluga v zárđi.

Voditeo — opát — edne zárđe je na pár dni nikam odiso i je na szlugo zavüpo, naj pázi, csi do vszi barátje sli na polnocsno meso. Szlugo je zëblo (zima je bila) vöni na dvoriscsi, gde je kape-lica bila, sztrázivati. Vö je vzeo zàto edno sztubo sz-tiszti sztüb, po steri szo barátje doli mogli itđi i on je v szvojoj toploj kamrici szamo tō csteo, kelkokrát dűne vönë.

Niscse nevê za szvojo szrecso.

Ko sze je bli'zalo szunce k-szvojemi zahájanyi, je sla po prásní ceszti blêda 'zena i zdihávala, ár je znála, ka sze nyoj bli'za vöra, v steroy bo ona dála 'zivlênye ednomi deteti. Kak veszêla je bila, da je zaglednola szvojo hi'zo, ár je znála, ka csi je prav mála prászta kucsica, vsze edno je bila na lásztnom dômi. Keszno v nôcs, da je prisao mô'z domô, je bio veszêli, da sze je pokazao pri hí'zni dveraj, ár da je escse po ceszti sô, je 'ze csüo tihí glász i je znao, ka sze je nyegova drú'zina za ednoga pomno'zila. Ali da je prisao do posztele, sze je tak presztrahso, ka je vküpszpadno. Zagledno je szvojo 'zeno, stera je lé'zála scsiszta blêda i ga poglêdnola z prevecs milim pogledom. Szamo telko nyemi je escse právla: „Drági, szkrb mej na nájino edino dête“, potom je pa mrla.

Pomali je mô'z vsztao, zvao 'zeno, ali vsze je bilo zobszton. Na drúgi dén jo je vu lepom szprêvodi dao pokopati. 'Zalüvájôcs za szvojov drágov je lepô szkrbeo za na njega zavüpanoga otroka. Ali za edno leto sze je szpozábo, ka nyemi je právla vmérajôcsa 'zena, nê sze je vecs tak lépo szkrbeo za szvojo szincska Emila kak prvle.

Po ednom leti 'zalüvanya je pozábo na szvojo 'zeno i sze je drúgôcs o'zeno. Tak je bio te máli Emil szam na szêbe niháni. Vcsaszi, kak je máli Emil dôbo macseho, sze je vidilo, ka je to nê nyegova szladka mamica, i tüdi ocsa je vecs nê bio tak kak prvle.

Cse prav te'zko, sze je máli Emil goriosznovo i jáko lépi i cseden decsek je posztao 'z nyega. Gda je bio sztar 12 lét, je bio tak lépi, ka ga je vszaksi cslovek obcsüdüvao.

Nê dalecs od nyegovoga ocsé hi'ze pa je bio eden prof. Vecskrát je vido i csüo praviti té prof od toga szirmaskoga Emila, tak ka ga je k szebi vzeo.

Dvé létí szledi, kak je zagledno bo'ze szunce Emil, sze je narodila tomi grofi edna lépa csérka, steroy szo dáli imé Irena i tüdi záto je k szebi vzeo toga pojbara, ka nyegova csérka nede tak száma. Od zacsétká je Emil prevecs nezavüпно hodo okoli, ali szledi szta sze szprijaznila i sze dobro razmila.

Po stirilêtnom bivanji pri grofi je Emil 'ze vecs nê obcsüto szamo prijátelsztvo do Irene, nego nekaj vecs. To sze je godílo tüdi pri nyoj. Pá sze je pokazalo, ka ne glêdata eden na drúgoga z tisztov prijaznosztjov kak prvle, nego z niksov szramezlivosztjov. To je trpelo tak dugo, dokecs szta nê eden drúgomi razkrila lübézni. Potom szta szi bila 'ze doszta vecs kak prijátela.

Tak szta 'zívela Emil i Irena szrecsna. Emil dvašzet leten decsko je bio tak lépi, ka ga je vszaksi obcsüdüvao. Szeveda tüdi Irena je bila práva ró'za lepote. Ali Emil je hodo vszigdár bole 'zaloszten. Ednôk, da szta sze sla z Irenov szprehájat, ga píta Irena: „No Emil, ka ti je pa, ka szi od dne do dne vedno bole 'zaloszten?“ Emil nyoj prá-

vi: „Kak nebi bio žalostten, csi pa znam, ka tvoj ocsa nikdár ne dovoli, ka bi szi midvá osztala do szmríi verniva.“ Irena ga je tróstala, naj sze nika ne boji, ka de ze vsze dobro.

Da je bila Irena sztara 18 let, v najlepsem cveti szvoje mladostzi, nyoj právi ocsa ednoga vecsera, da szo szedeli grof, grofica, csérka i Emil pri sztoli po vecsérji: „Drága csérka, dob-

kak bi bila szkamna. Szamo telko je právla: „Drági ocsa, escse mámo csasz.“ Ocsa dobro znajocs, ka nyoj gyé, je nê popúszto, nego dale prigovárjao. Ona sze je pa obátrivala i právla: „Dobro, jasz mo sze mozila, szamo tak, ka te po mojoj vóli túdi kaj niháte záto, ka szem ze dosztakrát csúla: „Vszaksi naj szam szebi szrecso iscse.“ „Dobro je, drága moja

Glávna hramba z-násztav lübézni Frankeja v-Halle-ji.

ro znás, ka je tvoj 18. rojsztni dén tí i csasz je, ka sztópis na rezšno pôt szvojga zivlénja. Pogledni, midvá szva ze obsztarana i bi kemprej rada vidila tebé, kak szrecsno zeno i mo'za, steri je tebé vréden.“ Emilova prvle lépa rdecsa lica szo zdâ zardele vise mere. Szkoron bi nyemi szapa sztánol Miszlo szi je v dúsi: Zdâ je konec moje szrecse. Irena je posztála,

csérka, te pa pravi, koga más vu szrci?“ Irena je bila v obrázi, kak lepo rdécse jaboko, stereo szaksi csasz má dojz véke szpádnoti i túdi pri Emili je bilo tak. Nê nyoj je trbelo praviti, nego szamo je poglédnola na Emila i ocsa je znao, ka miszli, ár je nê bilô szkrito pred nyim, ka sze je godilo ze prvle.

Ocsa nyoj je na to pravo: „Drága csérka, ne bom ti brá-

no, ka szi szi zebrála. Dobro znás, ka szi bogáta zadoszta. To dojde tebi i tvojim naszlednikom, cse bos 'zívela tak, kak more bidti, cse pa nê, pa ti ne dojde cêlo králesztvo. Nescsem razrústiti sz tem, ka bi ti nê do volo toga zákona, drú'zinszke szrecse, stera je do zdâ bila. Nescsem bidti taksi, kak vnôgi, ka szamo teoreticsno gledajo na individualizem, prakticsno pa vszigdár na materializem. 'Zivi po szvojoj vôli, záto kak prego vor právi: „Vszáki je szvoje szre-

cse kovács. Csi bi bio vszaksi tak, kak szem jasz, ne bi bilô telko szíromákov.“ Emil je vesz zacsúden poszlúšao i szkoron nê mogo vervati, csi sze je tó v resznici zgôdilo.

Na tó právi grof: „Csi je 'ze tak, potem pa primita moj blagoszlov i 'zivta v bó'zem imeni!

Tak je posztao z toga szíromaskoga Emila bogáti grof, ka szi je on v szvoji detinszki létaj gotovo nigdár nê miszlo.

Niscse nevê za szvojo szre cso naprê. (Theofilus.)

JEZUS MI JE VSZE.

Bo'zicsna zmêna v-ednom predjányi.

Piszali szo: Dr. SCHLITT GYULA i SZOMBATH ERNŐ. — Poszlo venco: FLISZÁR JÁNOS.

Oszobe:

Zmêna:

Jezusek.
 Angel.
 Szírotica Juliska, szírotna deklina.
 Laci, vucsenik, bogatoga kmeta szin.
 János, vucsenik.
 Ejva, vucsenica.
 Cérkevni szluga.

Vecsér vu cêrkvi. Bo'zicsno drêvo sztoji na tle pred oltárom. Okôli drêva pri zemli zeléno gyalicsovo véje i naprávlene rô'ze lézijo.

Prvi szkáz. — Cérkevni szluga.

(Vu rôki z-gorécsov szvêcsov, z sterov te escse negorécse szvêcse vu'zgé. Potom to vu rôki dr'zêcso tûdi na bo'zicsno drêvo vtrdi, okôli stero ga hódêcsi, sze csüdüvajôcs veszeli v-nyem, Potom sztáne i vküpdjáne roké proti nébi dr'zêcsi, k-nébi glêda); Hvála ti bojdi Goszpodne, ka szi nam ete svz. dén zadobiti dopúszto i poszlao nam Színâ tvojega jedinorodjenoga, nasega Zvelicsitela, nam na blázensztvo, málím i velkim, mládim i sztárim na dúhovno radoszt. Porôdo sze je nam Jezus. Radoszti poszvêt je vu'zgáni vu kmicsnoj nôcsi, vu hi'zaj i szrdcáj nasi. Eti sztoji eto drêvo! Nyega vrêjek proti nébi ká'ze, gorécsi szvêcs plamén proti tebi tere szvetlosztso, toplôcso, blá'zensztvo razsürjávajo vu szrcáj i radoszti szkuzê zbûdijo vu ocsáj. Oh ti csüdocsinécsi szvétí vecsér! Blá'zeno bojdi tvoje k-nam prisesztjé! Blájzeni bojdi tvoj mednami prebitek! Bojdi blá'zeno, blá'zeno bojdi Jezusa rodjênye zdâ i naveke. Amen! (odhája.)

Drügi szkáz. — **Szirotna deklina Juliska.**

Juliska (malo bojzljivo notri sztôpi. Csüdüvajôcs okôli glêda): Ah, gde szem? Kama szem prisla? V-etaksem lêpom mesztî szem escse nigdâr nê bila! Oh, kak lêpo drêvo! Kak sze vsze lescsi na nyem! Ah da bi tô moje bilô, csi bi je stoj meni dao, kak blâ'zena, kak veszêla bi bila! Ali etak? Nikoga nemam i tûdi nika nemam. Ceszta mi je hi'za, kapelca hramba, trda zemla posztela i zglâvnik trdi kamen. (Roké szi vküper szklücsi, glavô doj nagne. Z-nezgovor-nov boleznosztjov):

Nemam ocsé, nepômlim ji,
Szpadnoli szo v-krvnom boji;
Groba nyim nê'm' vídla nigdâr,
Moj sors je pretûzen vszigdâr!

Mater tû' li telko pômnim,
Jôkali szo z-szrdcom tû'znim,
Tak szem ji nê dugo vídla,
V-nêbo szo odísli mila.

Vszi szo sze britko jôkali,
Nê szo sze za nyí plakali,
Oni szo 'ze tak blâ'zeni,
Za mé' szo szkuze tocsili.

(Z-rokâmi szi obráz pokrije, sztarajôcsa sze): Oh moj ocsa, moja mati, zakâ szta me osztavila? Oh lüblêna mama moja, zakâ szte mené tûdi nê z-szebom odpelali tá na brütiv, gde vekivecsen mir lâda! ? Kak mirovno bi pocsívala jasz zdâ tam pri vama, vu viszíkoi nébi! . . .

Trétji szkáz. — **Prvêsa. Angel.**

Angel (brezi rûma tam posztâne, vu rôki dr'zi pâlme vêko. Po mali ercsé): Dika Bôgi naviszîni, mir na zemli, vu lüdi pa dopâdnenyê!
Juliska (roké doj vzeme z-obráza, csüdüvajôcsa sze): Sto szi tí lêpo dête?

Angel: Jasz szem angel.

Juliska: I ka iscses tí eti na zemli?

Angel: Dnesz sze je narôdo máli Jezusek. Na tô veliko radoszt szem doliprisao z-nêbe na zemlô, da glâszim tô radoszt i Bo'zo diko.

Juliska: Tô právis, ka sze je Jezusek dnesz narôdo? Oh, nigda szo meni mama moja tûdi pripovedávali od nyega, ali te szem escse mála bila. Mila mama szo mi pripovedávali, ka szo mi ocsa vu bojni szpadnoli te, gda szem komaj leta sztara bila. I vsze dugonê szo mama tûdi mrlî i jasz szem száma naszêbe zanihána osztála. Potom je vecs nikoga nê bilô, kí bi mi kâ gda od Jezusa pripovedávo, steroga szam popravici escse nê szpoznala i szpozâbila szem sze 'znyega.

Angel (jo z-pâlme vêsicov po obrâzi szpoglâdi): Nebô'ze nedú'zna, szirotna deklina.

Juliska: Zakâ je eti eto lêpo bliscécse drêvce?

Angel: Zâto moja csi, ár sze je dnesz narôdo máli Jezusek. Na tô radoszt je vu'zgáno tô drêvce, zâto sze bliscsi eti vsze tak kraszno, ár je dnesz vszâki blâ'zeni. Blâ'zeni je sziromák, ár pozâbi na té vecsér szvojo nevoló. Blâ'zeni je te bogat, ár tém lepse bo'zicsno

drêvo lahko posztávi gori deci szvojoj. Dnesz sze vszi veszelímo, ár sze je nam vszém porôdo dnesz te máli Jezusek!

Juliska (tú'zno): Jedino szamo li jasz sze nemam veszelíti. Jedíno li meni sze je nëporôdo Jezus.

Angel (k-nyê sztôpi, pogládí jo po obrázi. Prizdigne nyê bradó i lübeznivo jí gléda v-ocsi): Nê je tak, lübléno déte. Blôdis. Tebí sze je túdi narôdo Jezus. V-stali sze je porôdo, v-jaszljaj je le'zao. I kralôvje szo prisli k-nyemi z-drágimi dármi, doj szo pokleknoli prednyim, molili szo ga. Tí nemres tá k-nyegovim jaszlam idti k-nyemi. Ali zgledni sze okôli. Eta hramba je nyegova hí'za. Ete oltár je nyegovo szrdcé. Poklekni doli eti i tam szí pred nyim. Vlê vö szrdcá szvojege britkoszt, potô'zi sze nyemi, on te poszlúhne, poszúhsi britke szkuzé tvoje i vu szrdcé tí mir prineszé, I eta nebeszka radoszt tí obsúttíti dá, ka vu tvojem nedú'znom szrdcí sze je túdi porôdo Jezus. Scsés tó lübléno déte?

Juliska (veszélo): Oh scsém! scsém tí lübléni míli Angel, scsém!

Angel: Jeli znás molíti, *Juliska*?

Juliska: Znam drági, míli moj Angel.

Angel: Poklekni tak doli i proszi máloga Jezuseka, naj tebé túdi goripoisce i szálas szí szprávi vu szrdcí tvojem.

Juliska: (k-oltári sztôpi, doli poklekne, vküpszklücsi roké).

Angel: Moli számo drágo déte. (Odhája.)

Juliska (pobo'zno): Oh tí drági Jezusek. Jasz te nepoznam, në szem te escse vídila, ali dônok da te vnôgi na teliko lübijó, te jasz túdi scsém lübiti. Hodi k-meni túdí, poiscsi gori mené túdí, daj meni túdí liscsécse bo'zicsno drêvce, toplo odêvko i edno malo dári. Vêm tí vszákoga rad más, mê i mené edno malo rad, stero tak nema niscse drúgi rad, stera tak nema nikoga, ni ocsé, ni materé. Oh neosztavi me szí-rôtico na szébe, povrni sze notri k-meni i odneszi me bole k-szebí, kak pa ka bí eti na etom velikom szvéti naszébe zanihána osztála. Céli vesz dén po vilici hodim, zmrazújem v etom velkom mrázi. Oh lübléni Jezusek moj, csi me tí kolicskáj rad más, ne osztavi me. Prídi poméne, odpelaj me k-mojemi dobromi ocsi, i k-mojój míloj materi. (Obtrüdjeno doj nagne glavô na vküpszklücsene roké i tak osztáne).

Srtíi szkúz. — **Laci. János. Ejva. Szledi Juliska.**

(od zvôna popêvajo i pri konci peszmi, pomali notri pridejo)

Prihájajte, lí pridte,
Bethlehemszki angelje!
Csúje od vász telko decé
Dnesz radoszt i veszeljé . . .
Bôg moj, kelko jih dônk jeszte
Stere materszke roké
Neobinejo ní dnesz.:/:

Prihájajte, lí pridte,
Bethlehemszki angelje!
Szklonckajte té szvétí vecsèr
Po vszákóm málom okní.
Vu kucse ino palacse
Edno radoszt prineszte,
Szvétke, szladke, blá'zene.:/:

Laci: Gléj bár János, kak lèpo je eto Bo'zicsno drêvo!

János: Bogme! Zaisztino je jáko lèpo! Kelko gorécsi szvécsic jeszte na nyem!

Éva: Pa escse kak lepô je okincsano! Tüdi angelje jesztejo na nyem!

Laci: Persze, ka jesztejo, vè szo mi mati pravli, ka do escse dnesz vecsér Angelje létali vu zrâki i tak do sze radüvali Jezusovomi prisesztjê.

János: Isztina, jasz szem tüdi tak csüo. Vè je Jezusa rodjènya glász tüdi Angel prineszao pasztérom. Jeli bár Éva, ka szmo sze tak vcsili?

Éva: Tak je János. Dobro znam jasz Jezusa rodjènye histôrijo. *Juliska* (naprêsztpi).

Laci: Bár glédajte, niksa tühinszka deklina je prisla notri.

János: Bôg drâgi sto je? I ka zaiszkanya má eti?

Ejva (k-nyê ide i primle-jo za rokô): Csida szi ti mála deklina? Kak te zovéjo?

Juliska: Moje imé je Szirôtica Juliska.

Laci: Szirôtica Juliska? Ne poznam te.

János: Jasz bogmie tüdi nè.

Ejva: Gde sze dr'zijo tvoji roditelje?

Juliska (Pretü'zno): Jasz 'ze nemam roditelov. Mrli szo mi. Ocsa szo mi v-bojni szpadnoli, groba nyim nigdár nemo vidla, ka bi na nyega rô'ze poszadila i eden ocsanas prinym zmolila. Mama mi pa tam le'zijo na brütivi. Jasz pa eti vandram poszvéti szirôta osztávlena.

Laci: Nebô'ze szirotna deklina.

János: Tak sze mi milis, ti málo szirocse.

Ejva (obiné jo): Nâ te obiném ti máli szirotics. Escse kak szi mála i 'ze nemas nikoga, sto bi ti zálos krúha dao, sto bi ti méhko posztelo poszlae, Tak sze mi milis, nebô'ze szirocse!

Juliska: Zahválím vam vaso dobrôto. Zakâ szte pa vi eszi prisli?

Laci: Bo'zicsni szvéti vecsér szvetímo. Máloga Jezuseka rodjènya szpômenka dén.

Juliska: Jasz bi tak rada znála Jezuseka rodjènya histôrijo.

János: Pa ti escse nevês?

Juliska: Nevém. Vém szem escse premála, v-sôlo szem nè hodila. I nemam ni ocsé, ni materé, sto bi me náycso?

Ejva: Isztino más, dúsa moja.

Laci: Evica je rávno prvle právla, ka jo ona dobro zná. Proszimo te, pripovej jo.

Ejva: Z-szrdcá. Eszi poszlúsajte!

— Dávno — dávno je bila edna zmo'zna dr'zéla, rimszka dr'zéla. Nad 'zidovszkim országom je tüdi kralüvala. Gda sze je Jezus narôdo, v-Rimlanszkoj dr'závi je eden Augustus imenüvani caszar kralüvao. Té bi rad znao podlô'zancov racsün, zá'o je zapovedao naj sze vszáki gori dá szpíszati tam, gde sze je narôdo.

Vu 'zidovszkom országi je 'zivéla edna pobo'zna famili, po iméni Jo'zef teszác s z-szvojev tüvárisicov Máriov. Na vküpszpíszanye szta v-Bethlehem sla. Telko lüdi je vküperszprislo, ka szta vu ostariji nè dôbila meszta, na nôcs szta sze v-edno prázno stalo sztisznola. Do-

kecs szta sze tü dr'zala, je Mária sziná porodila toga máloga Jezuseka, koga je v-jaszli polo'zila, ár je zibeli nè bilô tam.

Vu tisztom kráji szo escse i vu nocsi na pôli paszli pasztérje szvoje csrêde, ár tam nega zime, vszigdár je leto. I naednôk je szamo velika szvetloszt posztánola i eden angel sze je szkázao na nébi pasztérom, ki szo sze jáko presztrahsili. Ali angel nyim je pravo: „Nebojte sze, ár vam veliko radoszt neszém, stera bode vszemi lüdsztvi na zemli. Ár sze je dnesz narôdo vam Zvelicsitel, Goszpon Jezus Krisztus vu Bethlehemi, vu Dávidovom váراسi. Tam nájdete dête v-plenice povito vu jaszli polo'zeno“.

Potom je cêli sereg angelov nasztanolo, ki szo szpévali: „Dika bojdi Bôgi na viszíni, mir na zemli, vu lüdi pa dopádnenyé!“

Gda szo angelje odisli, szo pravli pasztérje: „Hodmo vu Bethlehem i poglednimo, ka je vu tom deli?“

Sli szo vu váراس i tam szo náisli Mário i Jô'zefa i máloga Jezuseka, steri je szladko szpao vu jaszlaj.

Juliska (z-pobo'znosztjôv): Jaj da je lepô bilô, da je lepô bilô. Zdá bom 'ze jasz tüdi rada méla máloga Jezusa, kak ví. Jeli ka ga ví trnok radi máte?

Laci: Pa escse kak ga radi mámo! Vém je on prineszao eto lépo drêvce, (i té vnôgi dár nanyem)!

Juliska: Da bi rada méla jasz tüdi edno etakse drêvce! I nika malo senka.

János: Hodi k-nam, Juliska. Jasz ti tá dam moje Bo'zicsno drêvo.

Ejva: Jasz ti pa tá dam vszo mojo zmêno.

Juliska: (nathoma ploszka z-rokámi v-radoszti): Jaj da de dobro! (oh kak de fájno)!

Laci: János i Evika znáta ka! Jasz vama nika povém. Dajta vidva tá Juliski drêvce i darila. Jasz jo pa odpelam k-nam. Ona de moja mála szesztrica. Jasz szem tak szam. Moji roditelje szrdcá dovolijo prosnyo mojo. K-szebi jo vzemejo, nyúva csí bode, meni pa szesztrica. Dobro de, Juliska? Sla bos z-menom?

Juliska (z-radosztjov): Sla mo. Sla mo z-vami.

Pèti szkáz. — **Ti prvêsi. Angel.**

Angel (notri sztôpi, ti ovi ga navdéhnyeno glédajo): Csúo szem szrdc vasi dobrotivnoszt, drága deca moja. Vasa nedú'zna szrdcá szo vam naznanila, ka máte csiniti, ná toj szírôtici na pomôcs bodete.

Te máli Jezusek je 'ze tam vu vasi szrdcáj, vu nyí szi je naveke szálas szpravo. Odhájajte vu miri. Bôg vasz ná blagoszlovi i obarje zdá i naveke. (Z-pálme véscicov sze ji dotekne porédi i odhája).

Sêszti pokáz. — **Ti prvêsi. Cêrkveni szluga.**

Cêrkveni szluga (vu rôki z-vgaszilom): Tak, tak lübléna deca, idite vu miri na pôt vaso. 'Ze je vrêmem prí késznom vecséri. (Zácsa szvécsice vgasúvati. Medtém Laci, János, Ejva i Juliska odídejo. Gda szo 'ze szamo 2—3 szvécsce gorele je té nè doj vgaszo i odisao je).

Szèdmi pokáz. — Juliska.

Juliska (bojazljivo notri sztôpi, z-vküpdjânimi rokâmi): Oh ti lübléni dober Jezus, ne rászrdi sze na méne, ka szem nazâ prisla. Nemrem sze odrtrgoti od tébe. Pa z-kaksov lübéznosztjov szo me deca zváli, Laci me je za szesztrico vzéo. Dobro bi mi bilô prinyi. Nyegovi roditelje bi me tüdi radi meli. Napôtîla szem sze, ka bi 'znyimi sla. Ali szamo do dvér szem prisla. Dale níkak nè. Tam bi me szvét vzéo vu nárocse, ali eti me ti obinés vu krilo szvoje. Oh nemrem sze níkak od tébe odrtrgoti. Ti szi 'ze vsze moje. Dopüsztî mi, nâ pri tebi osztânem, jedino li pri tebi. Nâ dobí moje málo szírotno szrdcé pokoj, mir i pocsínek. Oh dopüsztî, oh engedúj mi! (Doj szi lé'ze pod drévce, rokô szi pod glavô dene i szladko zaszpî).

Oszmi pokáz. — Jezusek.

Jezusek (natiho notri sztôpi, k-szpjâjôcsj ide i blagoszlâvlajôcs prizdigne roké ober nyé): Tî nedú'zno dètece, ti doszta trpécsa szí-rôtica. Eti pocsívas vu lübéznosztî szenci. Mené iscses, koga szpoz-nati szi escse nè méla prilike i dônok me lübis, gori szi me poisz-kala, málo tvoje szrdcé sze je ôdprlo pred menom. Oh hodi tak v-nárocse moje. Pocsívaj mirovno, naj ti szladtek bode szen tvoj i zbü-di sze tam zgoraj vu nebészaj vu serégi szvéti angelov.

Sto escse z-nasi verníkov nevdâbla

DÜSEVNI LISZT,

naj nezamüdi na nyega naprêplácsati. Naprêplacsilo je na cêlo leto szamo 20 Dinárov.

Zanimíva pojâva je,

kakda lüdjë z-cêloga szvéta pohýalne izjave posílajo . . . 8-ga aprí-la 1929. Josip Kneževíç iz Zdenca pri Bare píse: „Z-ednim Vam naz-nányam, da je Vas miomirisni Elsafluid prevecs pomagao: 1.) Miji Karepetricsi za trganye vu glâvi i k-tomi kak ocsnoga vidênnya, ár je iszti vecs szkoro nè je níká vido. Vsze bolecsine vu glâvi szo mí-nole, pogléd sze nyemi je nazâ povrno, tak, da je nè obscüto níkse bolecsine, pôsztao je zdrav cslovek, tak da dnesz hváli Vase vrász-tvo. 2.) Rávnotak Marko Pavokoviç je meo vu glâvi boleznî i vu no-gáj trganye, na Fluida nücanye, nyemi je vsze minôlo. 3.) Julka Mar-tinovicsa, 'zena veleposzesztniskoga logára je tüdi nücala za trganye zôbi, nyê je bolezén hênnyala, grátala je nazâ zdrava. 4.) Vecskrát mi je prislo, ka szem nè meo apetita za jeszti, meo szam vu 'zalôdci teskôcse. Vu vodi szam vzéo pár kaplic i bolse mi je grátalo. Tak je Vas „Elsafluid“ za vsze dober. Csi nasi cstítelje 'zeléjo haszniti Elsafluid, po posti szi ga lehko narôcsijo od lekárnika EUGEN V. FELLERA, Stubica Donja st. 110. (Savska Banovina).

Molítev.

Csi v-mojó málo vész pridem,
Vszígdár szem pun 'zalosztí,
Z-níksim tú'znim obcsütényem
Vu dűhi napunyeni.

Li vu dűsi obcsütím nyé,
Stero mi szrdce te'zi,
'Znyega bi rado vövdrló,
Ka v-nyem prebiva, le'zi.

Odhája mi dűse túga,
Szkrb, dvojnoszt ino 'zaloszt,
I kak dète hodim znóva,
V-szrdci mam zadovolnoszt.

LAMPERT GÉZA.

. . . Zglászi sze zvon vecsernice
Na steroga mili glász :
Odrpé sze szrdca vretina
'Znyé tecsé decé zdüháv.

I dokecs doní, brní zvon,
Vu szrdci Bogá molím :
Ober szrdca tak obcsütím,
Nébe angela vidím.

Luther pri Kotta Orse 'zenszki.

(Z-protest. piszátelsztva drűstva kníg poszlovenco FLISZÁR JÁNOS.)

Eto málo cstenyé od Lut-hera detinsztva gucsi ino nam szpoznati dá ka on, kak máli szíromaski diák sze je med velíkov teskócsov, med vnógim sztrá-danyem vesio vö; gucsi od one dobroga szrdcá pobo'zne 'zen-szke, stera ga je pod podporo prijéla i nyemi je omogócsila, da sze vö navcsi i vóosznové za táksega, kaksi je szledi pôsz-tao. Vu sterom Bo'ze szkrov-nosztí oznanenye vidimo.

Blázni, tópoga szrdcá, sze-bicsni lűdjé, tak míszlijo, ka je vcsenyé lehka mestrija, Nemrejo, nescsejo prerazmiti, ka csi sze stoj do 12, 15 lét (od 12-ga do 25) i escse du'ze vcsi, szvoja mláda lèta na vcsenyé aldűje záto, naj ednók drűgim, szvojim bli'znyim, obcsinsztvi szlűzi, je tak z-tém szvojega mládoga vrè-mena te nájjaksi tál za drűge goríaldűvao i szebé prekráto oni nászlad v'zivanya, stere tó vrè-

men ponűdí. Z nevoscscénosztí szamo ogrízávajo, oponásajo nyemi goszpodszto, tó je tó tak modrűjejo, ka ga vcsenyé k-goszpodszkomi 'zitki pripela, ste-roga oni za nájle'zèséga bidti míszlijo, ali onoga trplènya, sztroskov nepríglíhávajo k-toga doszégnyena teskócsam. Z-kel-kim prvlè doszégne szvoj cil példodenem, kí sze mestrijo vcsi, po trè, stíraj létí vcsenyé 'ze k-szlűzi pride i zagvűsno netrpi vecs od ednoga diáka, kí celi dén i te véksi tál nòcsi tesko odprávla szvoje pozványe i mo-re doticsni szekèranye brezi za-govora trpeti, znásati i kí ga znájo vu dűsi za nevoláka obò-'zati i naveke za neszrecsnoga naréditi. Vu teli pa tak navékse vszáki zaosztáne, ár malo vrè-mena má na szlobodno gibanye. Pávorszkgoga sztána szin pod ro-ditelov obrambov, pri vérsztvi szamo tákse ôpravice szpunyá-

va, stere szo k-nyega môcsi primêrna. Sztarisje ga milûlejo, varjejo escse i od vetra, primêrno hránijo, tak da brezi vsze teske szkrbi 'zivé, v-dûsi, v-téli sze neszûhsi, zadoszta sze szlobodno gible, tak gda v-lêta pride, vu téli dobro vöosznovleni i csi je hüdöbne példa nê meo prilike viditi, vu dûsi neszkarvari mladénc sztôpi na szvojega ocse pozványa nadaljávanye.

Csi bi sztarisje one vnöge péneze, stere na sziná vcsenyé potrosijo i on zgübicsek, steroga pri vérsztvi z-tém vadlûjejo, ka do 12 15 lét szvojemi szini niksega haszka nevzemejo, nyemi prisparano, kak herbijo, ali v-pénezaj, ali vu vrédnoszti prék dâli, bi nyega véksoj dobrobodöcsnoszti grünt polo'zili, kak pa, csi ga na koj vö dâjo navcsiti, z-steroga sztarisje rávno nedo meli haszka i nyihov vönavcseni szin de eden tesko 'zivöcsi proletár.

Isztina, ka csi z-szirmaskoga sztána edno i drügo dête od Bogá lehkoga vcsenyá talentom dobí, csi sze táksi nenihájo zakriti, kak drüge kincse zemlé (zláto, szrebro itv.) na obcsinszki haszek vöpoiscsemo, tak tüdi tákse szini za obcsinszki haszkov volo mámo vöpoiszkatí, ár ponyi mámo szpraviti za szébe postene, lüdi postüvajöcse, verne voditele, ki szebé nedr'zijo za zvisene goszpöde, nego nam na szlú'zbo gotove szluge. Nebojdimo záto nevoscseáni onim i nyé ogrizávajöcsi, stere je Bo'za szkrovnoszt za naso bögsobodöcsnoszt darüvala. Tô edno neszмимо pozábiti, ka zisztiinom veliki, národom hasznoviti lüdjé szo nê v-szvekli palacsaj,

nego v-pröszti nisziki hütaj vu szziromastvi zagledgnoli szunca szvetloszt.

Glédajmo zdá 'ze nadale nasega velikoga reformátora dijacski 'zitek, z-steroga lehko previdimo, ka csi bi nyega Bög nebi prébrao na ono veliko pozványe, da krsztsanszko vöro ocsiszti, nebi ravnao nyegov 'zitek z-tak csüdnim tálom.

* * *

Jáko mrzlo zimszko vrêmen je bilö. Sznêg je skripao pod csrêvli. Te máli Luther Márton Eisenacha Ferencréda sôle osznovlenik z-nikimi priszpodobno szziromaskimi tüvárismi hodi od híze do híze, da szí z-popévanyem priszkrbi vszakdanésnyi 'zivis. Szever osztro píse szköz onoga ténkoga dijaskoga plascsa, steroga prvêsa csarna fáriba sze je 'ze na erjávo szpremenila i materiál tüdi v-vecs mésztaj preszekao. Nê je csüdo! Dávno je bio növi! Szziromáci solárje, odzvöna je mraz mantrá, od znötra pa glád. On dén szo escse nika nê jeli i kabi kaj döbili, szo sze nê tröstali, ár vu tom mrzлом vrêmeni je dobri eisenachi sztancsarov ta nájmén-sa szkrb véksa bila od toga, ka bi zm'rznyene oblöke ödpri i deákov szpévanye volo meli poszlúhsati íno za tô nyim kaj darüvati. Pobito vu szrdcáj szo sli od edne do te drüge, med szebom sze britko to'zécsi i Luther je tüdi v-cágloszti bodöcsi etak pravo: ráj mo domö sô i kak bajcar, ali polodelec mo szí szlú'zo krüh, kaksté csaren szí bojdi on, naj szamo nebedem lacsen, doszta mi bögsé bode, kak pa eti v-Eisenachi zmrznoti,

ali pa od gládi preidti za volo onoga doktorszkoga klobūka, stero ga moj oca meni szpraviti vu lēpi szenyaj tak zelno csākajo.

Tüvãrise je mrãz i glãd tūdi tak maloverce narēdo, vu nyi szrdcãj sze je tūdi britka to'zba zbudila i kak tak vu dūsi pobiti, vu tēli drgetajōcsi idejo, do edne hi'ze pridejo, gde szo rãvno mlãtiti, vu mrãzi je edno drūgo zrno od cepicsa vdãrjeno vō zgūmna csrknolo, stero szo okōli szu'zēcsi lacsni vrãbci lovili i tak szu potihsãvali szziromãci trãpajōcsi glãd. Tō vidōcsi z-tüvãrisov eden ercsē: „Bogme bi nam tūdi bōgse bilō, csi bi vrãbci bili, kak pa diãcke! Kamcsi bi kaj najšli gori poklukati.“

Ali Lutheri je rãvno tō vidēnye vlējalo vu dūso batrivnoszt i razegnalo szrdcã dvojnosh. Zmishlo szu je na onoga nebeszkoga oco, ki zrãka ftice tak hrãni i szpomenē sze z-eti rēcsi szv. pĩszma: „Z-kelkim szte vi drãgi od vrãbcsecov.“ Ali tē trōst nyegovoga tüvãrisa nepotihsa. On sze szziromacsek vsze bole tō'zi.

Ali Luther neposzluhsa dugoto to'zēcsega tüvãrisa, z-lepō cinkajōcsim csisztim glãszom zãcsa popēvati 46-ti 'zoltãr: „Bōg je obrãmba i mōcs nasa, vu vszãkom sztiszkãvanyi gotova pomōcs nãidena. Zãto sze nebojimo. csi bi sze szvēt premenyãvao i gorē sze preobrãcsale na szrēdo vu mōrje.“

Lēpi detecsi glãsz sze je dalecs csūo vu mrzlom zrãki, tak da bi 'zoltãra szpēvec perōti dao szziroticsa, drgetajōcsiga diãka dūhi. I oh blã'zeno obsütēnye! Pred nyimi sztojēcse

hi'ze dveri szo sze òdprle i vō je na nyē sztōpila Kotta Orsa, Kotta Konrãda mlãda i pobo'zna tüvãrisica. Posztãne szu na sztubaj, poszluhsa szpēvanye i kak po dokoncsanyi popēvanya sze diãcke z-odkritimi glavãmi pribli'zãvajo proti nyē, nyim prijaznivo ercsē: „Hodte notri lüb-lēna deca, mrzlo vam je, eti vkūnyi pri ognyscsi sze szegrējete i dobite malo tople hrãne, da sze otãvite.“

K-toploj hrãni nyēnoga szrdcã mile recsi tūdi pridene tã dobra dūsa. Luthera dūh sze tūdi obūdi i pōleg csiszte pravice z-odkritim szrdcom sze potō'zi od szvojega petnãszet lēt szta-roga szrdcã vszē britkoszt i boleznosh. Tō'zo sze je szziromacsek od mrzle hi'ze, od gladūvanya i zvōn tē on drūgi vszakdenēsnyi zmenkany.

Orsa 'zenszka je intereszē-rajōcs szpitãvala Luthera, sto je, odkud je, sto szo nyemi roditelje?

Med szpitãvanyem je tã dobra 'zenszka na tō prisla, ka je tē pojbiics nyēnomi mo'zēvi dalēsnyi rod.

„Csi tak, ka de mojemi mo'zē povōli — ercsē ona, — teda z-Bogã pomocsjōv sze tak bodem za tēbe szkrbēla, moj szin, ka vecs nebos przsiljeni szu z popēvanyem vszakdenēsnyi krūh iszkati, nego tvoji lēpi glãsz bos szamo na Bogã diko i lūdi razveszeljavanye nücao.“

Cotta Konrãd, ki je v-Eisenachi med te prēmocnēse pōrgare szlihsa, je privolo 'zenē namenyãvanye. Tak je prisao Luther v-ete prijaznivi i blãj'zeni krōg. Kotte Orse plemenito szrdcē je ponūdilo nyemi

zdaj obrvim ono právo mater-
szko lübéznoszt, stero nyemi je
nyegova lasztna mati za volo
teskoga dela, 'zitka szkrbnoszt
i vecs ménse decé poszlov po-
nüditi në mogla. Luther je në
szamo ednôk právo, ka bi brezi
Kotte preisao. Eden nôvi szvét
sze je ôdpro prednyim. 'Zitek,
steri je do etigamao nyemi tak
kmicsen kèp kázao, — je zdá
zácsao z-jakse, plemenitése sztrá-
ni szpoznati. Familie dobrabo-
dôcsnoszt je dopüsztila híznoj
gospê, ka sze je zvôn vérsztve-
ni poszlov escse vu igranya ve-
szélnosztaj tüdi fliszala i razve-
szeljávala, Lepô je znála na har-
fi igrati, na stero je Luthera tü-
di navcsila. Szledi nyemi je ed-
no flôto ('zveglô) kúpila. Po tihi
létasnyi vecseráj i megleni zim-
szki zvecsarkaj sze je csesztô-
krát csülo z Kottajove híze z-
tevi dvê instrumentov szhájjô-
cse vláhko, szrdcé podigávájô-
cse igranye.

„Cinkorna (igranye) je ne-
beszka künčsnoszt — je erkao
Luther, recsi na 'zive z-ocsá-
ri i pre'zené kmicsne miszli —
hüde dühé.“ „Cinkorna je pio-
rokov künčsnoszt“, je právo
drügoga hipa. „Satan je cinkor-
ni koreni neprijátel, ár dobro
zná, ka sze prôti nyê zaman
bojtje i ka 'znyê pomocsjôv
nyega vsze napádanye le'zé na-
zá zbijemo.“

Luther je tri léta bio pri
Kottajovoj hí'zi, li te sze je od-
szelo, gda je vu Erfurt na vsze-
vucseliscse odhájao; ali na cêli
'zitek je z-szebom, vu szrdci no-
szo ono obcsüténye mlle lübéz-
noszti, vedrnoszt, odkritoszti i
dühovne vrédnoszti bogásztvo,

stero je pri toj pobo'znoj fa-
lii zadôbo.

Od te dobroga szrdcá Cot-
te 'zenszke 'zitka szledi szamo
telko známo, ka szo po nedo-
védni zgüibicski vu szíromaskêso
sztávo prrsli, po odhájanyi Lut-
hera za nistero leto szo tam ni-
háli Eisenach váras ino szo 'sze
vecskak zagvüšno v-Hessen vá-
ras odszelili.

Blüzi dvašzseti lét je pre-
teklo od onoga zimszkoga dné-
va, kak je Kottajova Luthera
popêvanye poszlúhsala . . . dvaj-
szeti lét, pod sterim vrémenom
sze je szvét celô szpreobrnó.
Viher je z-szvojm bisztrim leté-
nyem szrdcsnoga Agustinus-ba-
ráta imé razneszao na vsze kraje
zemlé, steri je liki krepek kamen
sztao tam pri mejê vrémena ob-
racsája punktumi i steri je, kak
eden grozen uriás z-nezasztávle-
nov mocsjôv trafuno jezero lét-
ne szlepárijé i tadankov návuka
sztebre.

Kotta Konrádovi szo tüdi
zvedili, ka Luther proti Wormsi
idôcs, de vu Eisenachi predgao.
Od Luthera je té glász razisao,
ka on tak zmo'zno predga, dabi
sze Jeriche trombünte glászile
vu nyegovi recsáj.

Lehko szí premiszlimo, kak
velika materna zvisenoszt je na-
punila te dobre Orse szrdcé, gda
je vidila, kak velika vno'zina,
liki povôdni válovje sze vali na
poszlúhsanye onoga, koga je ona
ednôk z-sziromastva, z-nemocs-
noszti na nogé posztávila i nye-
mi nôvi 'zitek darüvala.

Cérkev je 'ze nabito puna
bila, gda szo Kottajovi prisli. Ali
Luther je je v-onoj minuti szpoz-
nao, kak sze je po vno'zini okôli
zgledno. I on je predgao. Nyega

glász je kak bűdecse trobünte glász cinkao po cėrkvı. Vu Orsolye dűsi szo sze ponűvili indasnyi szpűmenki.

Vė szta szı nė szamo ednűk zgovájala od műcsi vere, od evangelioma visoszti, od mıra vu Krisztusi, z-recsjűv od vszega táksega, od koj rávno zdaj predga Luther. Szamo, ka zdaj z-doszta popolnűsov vrűlosztjűv, z-osztrov, bűdecsov recsjűv gucsi, z-nepodrűtov, gvűsnov sztálnosztjűv, z-ognyenov navdűsevnosztjűv predga nyėni podporni szin. Na konci predge sze povrnė na 46-ti 'zoltár: „*Trdi grád je nas Bűg zmo'zni!*“ Z-ėtimi recsmi je pozdrávlaoo ono 'zenszko, z-sterov je poszebno nė mogao gűcsati za volo velike vno'zine. I Orsa je obcsűtila, zarazmila je, ka sze tė recsi nyė prájijo, tá peszem, tė recsi szo ednűk na vdánoszt nagnole nyė mило szrdcė.

Kak dngo je 'zivėla escse, gda i gde je vmrla Kotta Orsa nevűmo? Luther je jo doszta-krát z-zahválnim i z-vernim szrdcom szpominao. Z-Wartburga sze je dosztaokrát doj zgledno na pri sztrma tle razpresztrűti Eisenach vąras, po steroga vilicaj je teliko hodo od gláda, 'zija, mrazi gnáni i gori poiszkaoo ono hi'zo, stera ga je z-telikimi kincsi obdarűvala. Potom sze je nezgovorno radűvao, gda je toga mládoga Kotta v-Wittembergi k-szebi vzėti meo priliko, kakti tam bodűcsega universála posz-lűhsávca. Eisenach je vszıgdár za szvoj lűblėni vąras imenűvao, gde je on tak blá'zeni bio. Taksega hipa je vszıgdár eden-eden blagoszlov zhájao z-vűst nyegovi na ono plemenito szrdcė i na one dobrotivne rokė, stere szo nyemi telko dobra vcsinole i nyegovoga mladėnsztva lėta z-nájdragsim szpűmenkom obdarűvale.

Z-krcsme domű pridűcs.

Miska proti pűlnűcsi pride domű z-ostarije pijen. 'Zena je v-tom vrűmeni dvojki porodila. Kak Miska v-hi'zo sztűpi, nyemi babica doj odkrije v-poszteli le'zėcsivi dvojki, nā je vidi. — Kak sze na nyė zglėdne, zadovolno ercsė: Szrecca, ka szem pijen, ovak bi tak miszlo, ka szta dvė, pa szamo po duploma vidim!

Szkűszite Vaso szpodobnoszt za glaszbo.

Li trbė nikelko dobre vűle i tűdi dober instrument. Niscse nepride, kak mąszter na szvėt. Vsze 'zelė volo i vajanye. Csi na niksem instrumenti neigrate, de vam blagozvenűse glaszbilo z-szvetovno znáne továrne Meinel i Herold v-Klingentháli (Nemcsija) dalo veszėlje do godbe. Nė szamo, da bodete szami v'zivali radoszti melodije, temvecs bodete lűblėni i vedno znáni gűszt vu drű'zbi. Zahtűvajte predvszēm nűvi veliki katalűg od firme MEINEL i HEROLDA, prodájne podrű'znice v-Maribori st. 242/a. Dobite ga brezplácsno. Cėloga szvėta glaszbeniki sze poszebno radi obrácsajo na tű firmo, stera posila szvoje prvovrsztne izdelke 8 dni na szprobanye i te nedopádnjene vűodmeni.

Kurá'zen mō'z.

Rama tak hitro, kama Ambrus gazda?
„Ka me pítas?“ v krcsmô! fikomadta!
'Zena me je jáko razcsemerila,
Csemére mi vřhsa kapla vína.

Tô je szrecca tē nyevhave 'zenske,
Ka neosztánem domâ du'ze;
Csi escse dugo znâ loszkátati,
Jezik nyê náldem vōszkūbnof'!

* * *

Húde 'zenszke, húsa szlū'zbenica,
Ambrus gazdo z-la'zmi bláti, szmíca:
Domâ bí osztao rad, ali 'zena
Ga je zbila, vō z-hi'ze lūcsila.

Ambrus gazda v-krcsmi popijáva,
Bakter 'ze deszét vōro szkricsáva;
Gor sze sztepé, domō sze prikláti
Szam Bóg znâ, ka tam vsze vkūp nezmláti!?

Ali ni! — znōva sze nazâ vrné...
Ambrus gazda, ka vam je szmelo mozgé?
'Zena je zácsala lármati,
Tak da szem jo mogao namazati, —
Figo szem nyê pokazao i odisao,
Do gojdne bom eti v-krcsmé kúcsao"!?

Húde szlū'zbenice jezik nemucci,
V-gojdno húde glászi noszi guesi:
Gazda je nazâ v-krcsmō odiso,
Ar ga 'zena népűsztila v-hi'zo!
PETŐFI SÁNDOR.

Dvorni norci.

V-índasnyem vrēmeni szo poglavárje: kralōvje i caszarje vu dvōri tūdi tak zváne dvorne norce dr'zali. Tô je tō, tákse sálne, szprevēdne szluge, ali szlū'zbenike, ki szo z-szvojov szprevedijov, z-szvojim sálnim csinēnyem razveszeljávali kralá, nyemi i vu dvōri bodōcsim vrēmen krátili. Táksa szlū'zba je vu králevszkom dvōri rávno tak návadna i sztálna, povēmo potrebna bila, kak denem példo: tájnikstvo, kontrolsztvo, konceptustvo, szekretársztvo, kancellarsztvo i. t. v. Szamo, ka je dvorni norc od vszē eti, escse i od kralá szploj neodviseno, po szvojov vōli szloboden bio csiniti brezi toga, ka bi za szvoje delo podgovoren bio. On je bio, povēmo, vu dvōri te nájszlobodnēsi cslovek i kēm za véksega norca sze je rédo, témbole je

szpuno szvoje pozványe, stero szo brezi zámerja vszi trpeli.

Po vszémtom je pa táksi dvorni norc od kralá mao, notri do toga nájpozadnyēsega szlugo vsze za norce meo, náimre, csi je vladár, kak je tō vu nájvecs mēsztaj nevtajeno bilō, malo vdárjeni bio. Uprav je táksim trbelo norca, ki ga je z-szvojov sálnosztjov razveszeljávao i vedrne dni nyemi szprávlao.

Dvorni norc je navēkse za nōsz vodo nē szamo poglavára, nego vsze vu dvōri bodōcse dvornike. Delao je intrike, rédo szmetlingo, szvajo, mre'ze; nē szamo ednoga csesztnika je jálno od szlū'zbe, na minisztre i vu vizikoj csészti bodōcse cseszt-níke kralá szrd szpravo i v-zámerje posztavo. Politiko je ravnao, csedne tanácse je dávao, ka szo ti mōdri dosztakrát raz-

lo'ziti nê mogli, — cêle tjédne sze tanácsivali, tiszto je eden norc nê szamo ednök z-ednov sálnov recsjôv v-ednom meg-nenyi hasznovito razlo'zo i od-szekao. Zâto szo sze poglavárje nê szamo ednök v-kâksi teski dugoványaj za tanács k-nyemi obrnoli, stero je on gvüsno na zadovolnoszt vö szpelao i ráv-no zâto je tüdi prestimana i grâta persona bio pred krâ-lom i dvornikmi.

Dvorni norc je bio nâbôg-si spion, intrikar, zevszâkeféle szalom namázani, zevszâke sztrâ-ni vöszhobleni, zafrigani dünde-k i zaviti jálnik. Nâbole je znoo familij i dvorni csesztnikov szla-boszti, jálnoszti, inspirácie, int-rike, stere je politicsno razmo poszredüvati, szemtà prenásati, süriti, pletyke, tute nosziti tak, da je od nyega doszta vizsiki csesztnikov vizsilo, tô je tô, bo-jali szo sze od nyega, ár je znoo nyi szkrovna dela. Csi je potrêbno bilô, dvorni norc je bio nêmi, glúhi, szlêpi, csi je bár vsze vido, vsze csüo i znoo. Pred nyim je bilô nâjbole odkri-to dvorno 'zivlênye zevszov szvojoj necsisztôcsov. Znâmo z-prigode z-nisterni dvorni 'ziv-lêny, ka je tam ládala nâvéksa neprisztojnoszt, gnúsznoszt, ne-szrâmnoszt. Nê szamo ednök je dvorni norc preobrnno neszmile-noga tiraniskoga szvojega gosz-pôda na szmilenoszt, odvrno ga od necslovecsega csinênya; od jálni tanácsnikov zapelanoga na pravice szpoznanye; od intrike zblodjenoga na pravvidênya pôt. Dvorni norci szo poszredüvati pri poglavári, da je nedu'znoszt k-pravici, práva zaszlû'zenoszt k-szpoznanyi, te vrêden i zavr-

'zeni k-szlû'zbi prisao. Zâto, csi sze je komi poszrecsilo dvorno-ga norca za patrônusa szpraviti, nyegvo delo je zagvüsno k'zel-nomi cili prislo.

Dvorni norc je v-priprav-nom hipi szvojega goszpôda mis-lênye, liki méhki vöszk mogôcsi bio tak formálivati, kak je 'zelo, szamo je vö mogao náidti na tô pripravno priliko. Csi ga je na szmilenoszt steo nagnoti, tô je lahko doszêgno, gda je krâl dobre vôle bio, teda je szme-hécs szpuno norca 'zelênye: „naj ti bode po tvojoj völi.“ Csi je krâl razdrasztseni bio, te je bog-me nalehci kûro pod one, ki szo nyemi napôti bili i nyé po szvojoj völi te'zo. Csi je krâl, ali familia v-'zaloszti, ali v-sztrâhi bila, te sze je dvornomi norci denilo. Tâksega hipa je nâjbole znoo nyé zamre'ziti i za nôsz voditi.

Pri vszêmtom pa nemiszli-mo, ka bi dvorninorc z-isztinom norc bio. Prôtomi vucsen, szpre-vêden, sâlen, nôvi, cseden, ki je z-szvojim djányem vu vszem táli prijétna, hasznovita oszoba bio, koga szo ti nâcsednêsi prehititi nê mogli, ki je te tôle z-szpre-vedijov csedno znoo za nôsz voditi, ki je vszâko szvoje, escse i to húdo delo, tak znoo szimo-lêrati, naj nigdâr nepride tak na ocsivesznoszt, za sterim bi kra-lâ szrditoszt naszledüvala.

Nê je tak norija bila, csi je dvorni norc potrêben organum bio pri dvôri, med vnôgimi csed-nimi norci, eden nôri csednik. Dvornoga norca je zagvüsno 'zmetnê bilô náidti i dobiti, kak minisztra.

Dvornoga norca dr'zánye je od indasnyi krâlevszki nâvad

edna, stera je pri zbodni szilni, tiraniski poglavárajládala i pres-timana szlú'zba bila, ki je kralá tanácsnik i razveszeljávéc' bio i nê szamo eden 'znyi je pôsztao tiranusa szvojege szili nedú'zen martir, náimre csi sze je nê vsze, ka je pravo, po kralá vóli zgô-dilô, ga je neszmileno dao pre-praviti.

Notri do 18-te sztotine szo i Europe poglavárje tüdi dr'zali dvorne norce. Kak je deci pot-rébna zmêna, bába, kony, pesz itv. tak szo ti krônani bábki tü-di nê szamo meli konye, psze, nego tüdi etakse 'zvlénce vu dvôri, z-kêmi szo sze ló dili.

Indasnyi vogrszki král „Má-tyas“ je tüdi meo, kak je tó v-krôniki popiszano, dvorne norce. Ednök je praj eden (kak fabula právi) ednomi ôrmestri, ki je náturen cslovek bio i vojniké za zámüdnozsti volo szigurno kasti-gao, med poldnésnyim szpanyom glavô odszekao i v-pármo pod szlamo szkrio. Král ga je várao, gda je glavô szranyúvao, k-sze-bi ga zézevsi pita: ka szi tó vcsino? Norc sze neszrámmo zácsa glaszno králi v-obráz hr-zati i právi? On zdá tüdi nede

pripráveni, gda do regementi pihali, ár kak z-szna gori szko-csi, nenájde gláve i dokecs de jo iszkaó, ovi do 'ze vszi v-rédi sztáli, naj nyega ednök tüdi szram bode.

Od Matyas krála sze escse tüdi pripovedáva, ka je meo vu dvôri tri velke manyáke, stere szí je li po velikoj szkrbnoszi bio mogôcsi szpraviti i od steri je v-céloj králevcsini véksi nê bilô. Céli dvor je je csüdúvao z-kak hladnov krvjöv szo manyá-rili. Ednök je je král szprobatí steo, csi v-pogübeli bodôcsi dô-nok prelomijo manyôszi dú'z-noszt? Hüto, v-steroj szo po obedi návadno le'zali i szpáli je na nyé dao vu'zgáti, jeli do vö bé'zali ali pa nê. 'Ze je cêla hü-ta v plámni plavala, eden szluga tá be'zi, mogôcse szo zászpali i kricsi : sztante i mentújte sze, ár zgoríte! Tê szo bogme nê szpá-li, med szebom szo szi brezi vsze sztráha pogübelnoszi zgo-várjali: „Csi nász králi trbé, nász nenihá notri zgoreti.“ Tak je bilô. Csi bi ji král pred nis-ternim megennyom nê dao vö-vneszti, bi v-ôgnyi precsvrknoli.

Fliszár János.

Szilaj Gyuri.

Csteo szem z-razcsêszane, sztäre krônike ;
Pelao sze je Szilaj Gyuri 'zenit sze.
Cifraszti pláscs z-prémov golêr naszebi,
Szvekle osztrôgvi cinkale na csrêvli.

Stírje konyi szo v-hintôv napré'zeni,
Hintôv szvekel, na 'zúto pofárbani.
Kapa kocsis? — kak prebrani decsko je!
'Zelno glédajo zanyim devojke vsze!

Kak táltosje plavijo konyi bisztri,
Od potkôvi sze sÛrka ceszta iszkri ;
Hej! daj dobro bilô k-GyÛrii szêsztli!
Na hintôvi sze pelati i nesztli!

Szilaj Gyuri devojk doszta neglêda,
V-glâvi nyemi strmi nôta preklêta :
Cêla vrêdnoszt je z-kém, lâda — dÛg velki,
Hintôv, konyi szo 'ze bogme nê nyegvi.

„Obrni sze, kocsis, ná právo rokô
Na odprêta vrâta, kameno szoÿô!“
— „Hej moj goszpon! tô nebode tak dobro,
Nâ pÛsztÿjo z-miszli tô sztáro klanyo!“

„TÛo boj, dÛndek! — ka razmis ti k-etomi?
Na trí klastre bics i cÛgle napÛsztli! . . .
Plêszajôcs ná idejo stirje konyi,
Tak sze tirajva k-dovici tá notri!“

„Bôg dâj, mlâdi goszpon! Ka glâsz noszijo?
Zakâ sze z-csveterjôv eszi vozijo?“
„Stiri konye mi je szrdcé ravnalo
Ino goszpâ eszi k-nyim pripelalo!“

„Vô szem zrászao 'ze z-nôre decsarije,
Vô sze sztrêzno mladoszti vsze norije,
Pocsinek i mir trbê zdâ 'ze meni —
Toplo gnezdô i toplôcsô lÛbézni!“ . . .

„Uprav vász je szrdcé eszi ravnalo?
I nê grÛnt, imánye moje pelalo:
Ovéc, csrêde, gule velki seregov,
Devét pârov konyév, treszti bérisov?“ . . .

BajÛszi szi zasÛkne Szilaj Gyuri
I vdovici maszno etak govori:
„Szilaj Gyuri i vrêdnosztÿi zgányanye?!
Za nyê vrêdnoszt, obinem, kÛsnem 'zenszke!“

* *
*

„Oh ti nôri Szilaj Gyuri, kony divji,
Bodes tí escse ednôk âgnec krotki:
Nebos szkákao, nê sze zbrcávao vnêmar,
Szamo meni prîdi v-rôke tí bôhar!“

'Ze te denem v-háme, omôd, vu skrebcé,
'Zelezno szpôno ti vrzem na nogé;
Tak bos plêszao, kak bom ti jasz igrala,
Moja vola de te povszéd ravnala!“

Za trí tjedne je bilô gosztüvanye,
Zacsne sze tészna zanka, strahsüvanye,
Neszmi sze genoti od 'zenszke nikam,
— Ka nyemi valá tá velka vrédnoszt tam ?!

Csteo szem z-razcsészane sztáre krónike,
Z-mlád'ga Gyuria sztár' cslovek grátao je;
Csi sze zacsne kaslati i reklati,
'Zena ga nezadolé odévati.

FLISZÁR JÁNOS.

Vu 'zitki nájvecskrát od edne minute sztoji ednoga i drügo-ga dela vöidénye. Vu vszákóm poli odlocsno spila „tocnoszt“ i z-toga szo posztanole vöre tak 'zelno potrebné. Suttnerove vöre májo veliko vrédnoszt, stere sze dneszdén 'ze dobíjo, kakti práve svicarszke Suttnerove vöre za 44 din., rocsne pa za 98 din. od sztrucsne vörarszke hi'ze H. SUTTNER v-Ljubljani 844. st. Firma szvojo veliko ilusztrirano hi'zno knigo vör nasim cstielom brezplácsno posle, kí szi jo narócsíjo.

Lepota — Zdrávje.

(Píszao dr. WEYNER EMIL.)

. . . Kelko lépi miszel, kak velika môcs je vu tēma dvema recsama objavlena, cēloga nasega 'zitka blá'zensztvo i trōst je k-nyima prikapcseni. Pod obhodom „Lepota“ sze nam dūsa navdēhne, eden nōvi, eden jaksi 'zitek 'zivémo. Lepota je líki cērkev, na stere oltári lūbézni szvétoga ognya plamén gori, k-steromi sze z-navdēhnyenim dūhom z-csisztov dūsov pribli'zavamo. 'Zalosztno, ka je rodnica szamo li te edne nike vōodebráne i jáko malo oblōnala z-tōv szrecsov, toj velikoj vno'zini je pa jáko poszkōpoma darūvala lepote dár, tak da je nájvecs lídi nezadovolno szvojov lepotov. Nisterni bi vnōge kincse nē milūvao, csí bi szvoje trdo csarne vlaszè na pláve mogōcsi bio preobrnōti, te drügi za ba-

júszi szkumnē, pá drügi je z-nōszom nezadovoln, ali bi pa véksi rad bio. Ali sto bi mogao naprē preszámnnati vnogo szkrivni zdühávo i 'zelény, to'zbéo, nē szamo pri 'zenszkom, nego tüdi pri moskom szpōli, steri sze pobüdiyo na nyih vúsztaj i nezadovolni szo z-lepote Bo'zicov, zakâ je nē obilnē delila toga 'zelnoga dára.

Vu indasnyem sztárom vrēmeni szo szamo ono 'zenszko, stera je k-Venus Bo'zici bila priszpodobna, mo'zkoga pa, csí je Apolloja lepote bio, dr'zali za lépoga. Ali eto stimanye jáko dalecs hodi od pravice záto, ár stoj lépi zná bidti brezi toga, ka bi k-tomi poznanomi lépomi priszpodoben bio. Ár sto je lépi? — Za lépoga dr'zimo, koga cēli 'zivot je primérno osznovlen,

obráza zgléd, cêloga têla szkáz, z-recsjôv nyegova cêlotoszt nászladno obcsüténye, vküpglaszno harmonio zbüdijo vu oni, ki ga glédajo. Lepota je tak kotrig têla vküpglaszna, primêrna harmonia. Csi tak szpametno, po pravici scsêmo lepote krôz definálivati, trêzno szôditi — precí previdimo, ka je lepote miszel doszta nasürse razpresztrêta, kak bi tô vu prvoj minuti miszlili i stero je záto tüdi nê kaj doszégnyenoga. Zdâ szí oszobno lepoto na vösznoványe prineszêmo i harmonio kvarécse tége mogôcsno poménsávamo, ali pa nyé celô vövr'zemo i tak vküpglasznooszt sztvorimo, teda szmo lepote, laszne lepote gvüšno velikoszt zadôbili.

Lepote doszégnyenya náigibnoszt vu vszákóm csloveki 'zivé ali pri 'zenszkaj vu doszta véksoj meri, stero sze dá razmeti, vém je nyé pozványe tô. naj lépa bode i vszi známo, csütimo, ka je lepoto na veliko zmo'zoszt pozdignola zevcsenoszt i 'znyôv vréd eszteticsnoga szküténye osznovlenoszt. Na példa sze zezávati je nêpotrêbno, ár je 'zitek tak napunyeni z-lepote idiljemi i tragédiami.

Pôleg modernoga prerazmênnya na szvétí za to nájjakso 'zenszko amerikanszko dr'zijo. Nad sterim sze nika nemamo csüdüvati, csi preszámnamo, ka sze od 'zenszke nika drügo nez'elê, kak tô, naj lépa bode. Nyé lepota zakrije imé, polo'zaj (rang) péneze — vsze. Hiegeniczne lepote gájénye je v-Ameriki szebi najprvo meszto zbojüvalo vö, med vrácsnimi znányami i na physicsne kulture rációnálnom temeli sztoji. Nê z-rázlocsne dô-

bi lépanya szprávov, stero szo nyé szamo na skodo i kvarijôjo, nego z-zdrávja gájenyem, z-ednim nücajo moderne technike kozmetike doszégnyene znanosztí. Tákse je példa denem moderne technike vibrácsni massage, stera nábrszne vcsini obráza lic 'zile, 'zivce i tak je osznávla, da sze obráz za gucsêcsega ká'ze i prijétnoga vcsini pred onim, ki ga gléda.

Mi eti vu obsztaranoj Eurôpi szí szamo zdühávamo, pa szo nase 'zenszke nika nê zménsov lepotov obdarüvane, kak amerikanszke, szamo bi sze nam dr'zati trbelo zdrávni vorcanov. Nase 'zivlénýe je bogme cseresz hüdô notrizravnano. Na szlobodnom meszti zdráványe, gde bi friski, csiszti zrák v-obilnosztí v'zivali — jáko malo máramo. Sporta, tréninga vrédnoszt, steri na zdrávje, na lepoto tak blagoszloven nászhaj má, szo bár merodájni mô'zje szpoznali, ali na popolnoszt sze lí teda má pozdignoti, csi ga tüváristva vszaka vrszta prerazmi, vu krv vzeme. Vu ameriki tak zváni: „Decê têla pravilno osznáv-lanya krôz“ 'ze vu 6—8 lét sztarosztí bodôcso deco vzeme med szvöje kotrige, tam sze vádijo, treniroznivajo pod verosztüvanyem profeszorov, gde med cšrsztte friske decê — 'zenszek i mladencov serégi povôli sztári, szêri gláv tüdi vidimo.

Sport-treninga na csloveka cêlo szprávo gvüsen, dober i preobra'zen nászled má. Lí vze-mo pl. boxánye, pesznicsiványe, stero je prinász nepoznano. Nakeliko z oceliva rame, nábrszne vcsini nôg 'zile, vugibkoga hrbet, prgiscs szklepi, krepí plü-

csa, pozdigne, zbücsi prszi. Na táksega mo'zkoga obrázi sze ká'ze mo'zke lepote nájjakse oszobno znaménye kakti: batrivnoszt, lehka hodba, gvüśni sztopájov ritmicsnoszt. Amerikánca dühá nazöcsi bodöcsnoszt nigdár neosztávi, ár pozna szvojo möcs, prilicsnoszt, stero vu pogübeli dosztakrát na neervano viszikoszt pozdigne.

Sport-trening je na zdrávje gledöcs tüdi velke znamenitoszt i szka'zúje sze nesztanoma vu premenývájöcsoj kojni. Pl. 'zalödca, gláve beteg, csrvá zalotanye, stere nász tak na göszt mantrájo, pri sportni mözáj i 'zénszkaj sze narétei zgłasújejo i rávnotak náturnoszt (csemérje) tüdi në, té nase moderne nevöle. Jáko veliki nászhaj sze ká'ze tüdi na lepoto gledöcs trening. 'Ze prvi, drügi dén 3-4 kile zgübi tēlo vu 'zmécsavi i szledi vszáki dén sztubno menyé — ali doszta sze friskësi, lé'zësi, zdravësi csütimo. Kotrige nam növo, jakso, primernëso formo zadobijo, gvüсна, do tegamao nepoznana, dobra obsütinoszt prehodi naso cēloto. Nesztanoma szamo v-ednom sport-treningi sze flisziati, sze kotrige szamo z-edne sztráni osznávlajo, zatoga volo, ka naj primërno harmonicsno bívoszt mámo kázati i doszégnoti, rázlocsne döbi sportov fliszanye mámo kázati i odprávlati. Tréning pricájti 'ze v 7-8 leti mámo zacsnoti z-ták-simi zménami, gde sze tēlo vise möcsi nemantrá. Od 6-12-ga leta tákse tēla gibanye sze má goditi, pôleg steroga sze tēla vsze kotrige i 'zile v-edno döb osznávlajo, kakse je rázlocsne döbi labdanye, korcsolázivanye i csi

je 'zē tēlo zadoszta krepko, plavanye, steri sport je na zdrávje gledöcs vu cēlom 'zitki potrēben. Po 12 lét sztarosztí sze zacsné gimnásztika, rázlocsna vadba tēla zvön steri sze toplo porácsa drkanye, z-sterim sze plücsa krepijo, nög 'zile 'zilavëse i nábrsne gratújejo, prsz krepkoszt i prilicsnoszt tēla podigáva. Szledi visziko i dalecs szkákanye i gda szo tē sporti naso möcs i trplivoszt zadoszta vöosznövili — naprē vmememo vékso möcs, trplivoszt i prilicsnoszt 'zelejöcsi sport, kaksí szo: dalecs peski potúvanye, metanye, pesznicsivanye, plamin plezenye i veszéle priszpodobnoga. Od 20-30 lét vrēmen je möcsi szprávlanya vrēmen, csi szmo tō vrēmen csedno nūcali, do 40 lét szí möcs vszigdár lehko povék-sávamo i do készne sztarosztí obdrzimo. Sport zvön mokri, blatni hipov, v-zimi v-leti vönē na szlobodnom presztori mámo odprávlati, od prehladjenya sze nam nigdár në trēbë bojati, csi szmo primërno odenyeni. Sport je náimre za one potrēben, ki dühovno delo odprávlajo vu piszárnica j med stírami sztenámi, ná jvecskrát v-pokvarjenom zraki, ali pa ki vu bötaj, delavnicaj szlúzijo szvoj vszagdanésnyi krüh.

Zvön csrsztvoga, csisztoga, brez práha bodöcséga zraka i sporta znamenito szlúzbo vsčiní vu higienicsnom lepote osznávlanyi tüdi 'zivis, në szamo nyega kojna, nego bole v-nyém réd dr'zánye i forma. Vu jésztvini nasz mertücslivoszt má voditi. Prevecs hráne neocsrsztvi gori tēla, témböle nanikoj szprávla zdrávje. Hráne kelikoszt, stero k-szebi vmememo vszigdár, od

nyé kojne i od kojne premenjávanya sztoj. Z-zmetne hráne je menyé zadoszta, kak z-szkúhe i szadú. Neszmimo pozábiti, ka je 'zalôdec táksi kak mlina grod, dokecs necinka, teccasz nejemo. Vu jésztvini drzmo réd i vszíg-dár vu gvüsnom hipi jejmo. Drúgo pitanye je tó, ka za hrá-ne v'zivajmó? Doszta lúdi tak stíma, ka vszáki dén meszó i vína v'zivanye zdravoga vcsini csloveka. Kelkokrát csújemo, „csi bi vszáki dén meszó meo jészti, i víno piti, z-kelkim bi krepši bio i zdravé vöglédao.“ Tê malo isztine májo. Dugo sze 'ze trúdíjo doktorje i fiziologus-je nad tэм pitanyem: stera hrána je zdravésa, meszó ali pa z-náraszov i dneszdén 'ze lehko vadlújemo, ka je tó pitanye 'ze réšeno.

Flourens, te híresnyi fiziologus je vkúp priglíhávo sztvá-ri zivis z-meszá 'zivôcse i z-náraszov 'zivôcse i nató zname-nito znánye je prisao, ka sze cslovek ni k-ednoj, ni k-toj drú-goj kategorii nedr'zi, nego na 'zalôdca i zóbi sztvorjenoszt gle-dôcs je z-száda 'zivôcsi, liki opice. Ka je z-náraszov 'zivis od meszá doszta zdravési i vu velikoj meri naprêpomága lepote osznávlanye z-vnôgimi példami lehko szvedocsimo. Gledajmo bár kaukázuske národe, geor-giance, cyrkassiove, steri 'zivis je náraszje i szád, jáko narêtci je-jo meszó, pitvína nyim je vreti-ne csiszta voda; Grecski morsko-ga brêga koreni sztancsarje, steri szo híresnyi zavolo lepote, tû-di na vékse z-száda: datoly, z-grozdja, oliovi jágod i z-krúha 'zivéjo. Rávno tak konstantiná-polyszki vodárje, nad steri at-

lêtnim zrászom i lepotov sze angluski Bedekkeres nateliko csüdúje, nyihov 'zivis z-datoly, z-jágod, z-csréšeny i prôsztoga krúhá sztoj. Ti sztrahsni tórszki vojnik, od steri szamnoga zadr-'závanya, trplivoszti i lepote je Daily News hválne himnusze szpévao — alkohola nigdár ne-pijéjo i li narêtci v'zivajo mes-zó. Escse bi lehko doszta péld prineszli gori z-rázlocsni lúdi etnográfie, steri 'zivis navékse z-száda i z-náraszov sztoj i na nyi lepoto i zdrávje csüdvêrê-den nászled má, od steroga sze vszáki szam priszebi lehko ogvüsa.

Lepote fundament je zdráv-je. Ednoga brezi toga drúgoga niti míszliti nemremo. Na náro-dov prisesztnoszt je velke zname-nitoszti, naj nyih sztancsarje zdravi i lépi bodejo, ár je li tak ogvüsana nyih bivoszt i 'zitka sztálnoszt; li szamo zdravo po-kolênye bode melo zdrave i lê-pe porode.

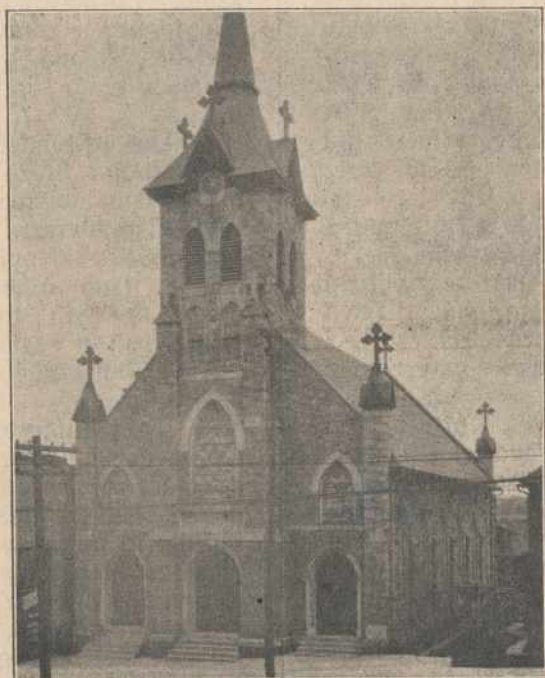
V-preminôcsem vrêmeni szo lepote osznávlanye za jáko veli-ko márnoszt, escse i za grêh dr'zali, ka sze dosztája lépányá szpráv, je mí zagvüsno tûdi za tákse dr'zimo i rávno záto szo nê ovadili one szpráve, sterov szo lepote osznávlanye odprávlali. Vu csloveki od nigda mao 'zivé na lepoto sze pozdigávanya na-kanênye, 'zelnoszt, stero je vö 'znyega prepraviti nemogôcse i niti tûdi népotrêbno. Bôg je na szvoj kêp — tak lépoga sztvôro csloveka, i tak li szpametno csi-ni, csi po szpametnom gájenyi zdrávja, sze pascsi szvojo dûso, tó bo'zo iszkro, v-pripraven lépi gvant oblêcsti.

Dvajszet létnica bethlehemszke nase gmâne.

Brez pára lépí nászhaj je doszégnota ziva vera i aldüvanya gotovnoszt nasi szlovenszki evangelicsanszki bratov i szesztér v Bethlesemi.

Nemamo tocsni podátk, gda szo sze odszelili tá ti prvi nasi veredományi. Li telko známó, ka pred edno 25 létmi je

isztini moliti za nájvákso radoszt dr'zao. I kak szo inda, po vödánoj vere szlobodscsini, nasi ocsáci nase lépe cérkvi z-szvojeja szrmastva gorizidali, z-taksov düsov, aldüvajöcsov vrélosztjov i trüdov nemilüvanyem szo szi hitili szpövatí v-tühinszkom országi szvojo cérkev nasi bet-

Bethlehemszka szlovenszka ev. cérkev.

bilo nájvékse odhájanye vu te za bögséga szenyani i váleni Növi szvét.

Z-nasi rázlocsni gmân tá odszeljene brate-szesztre je naszkori zdrü'zila vera, vüpazen i lübézen v cerkveno organizáció, vküpszprávilla v eden sereg ti vréli molitvárov, steri je toga Visesnyega Bogá vu dühi ino

hlehemszki szlovenszki evang. bratje. I pod bo'zim csüdnim szkrbnosenyem je nanágli z-máloga horcsicsnoga zrna prezstrano drévo zraszlo: edna nájmocsnésa nasa gmâna, kincs nase vere.

Preminöcse leto májusa 4-ga je 'ze szvetíla bethlehemszka cvetécsa i bogata szlovenszka evangelicsanszka gmâna szvoj

20 lětni jubileum.

Vu zacsětki (1909—1914) szo Lambert Vilmos dühovnik noszili szkrb na gmáno.

Od 1914-ga leta Dr. Stiegler S. Ernő pelajo z-vnôgov lübéznosztjov, z-nevkleknyenov volov, dűsnovejsztno i blagoszlovno té gmáne dühovno i vérsztveno 'zivilěnye. Brezi nyih, brezi nyihovoga vrěloga delanya

ni kotrig má i vise 400 decě nedelszke sòle, dvě darárdi, deklin-szke i pojbinszke mladězni drűstvo

Dr. Steigler S. Ernő dühovnik szo do etigamao vu etoj fariri 460 párov zdáli, 1650 decě okrsztili i 400 vöpreminõcsi szpředvodi vu cintor.

Z-punov zahválnosztjov proti vszamogõcsemi Bõgi i z velikov, toplov lübéznosztjov proti etoj na-

Dr. Stiegler S. Ernő.

nebi bila tá gmána na tisztoj viszikoszti, na steroj je zdá.

1916. marc. 19-ga szo goriposzvétili lěpo novo cěrkev. 1918-tom leti je farof bio goriposztvěleni. Potom sztanoványe za kántorvucsitela, vecs hramov, fundusov pri cěrkvu, velki park itv. szí je szprávila gmána.

Gmána dnez okõli 1000 rěd-

soj gmáni ino nyénomi vrědnomi dühovniki, zelěmo, naj pod Bo'zim blagoszlovom kako trdi grád sztoji i cvetě vu dühovni i telovni eta gmána i nyéna cěrkev na vcsenyé, trõst i mēr vszēm verníkom i naj rászirjáva po nasem materszkom jeziki evangelioma szvėtloszt, krsztsanszko lübézen i vrěloszt vere i vadlűványa!

Pripovêst od blàj'zensztva.

— Poszlovensco: Juventus. —

Bio je ednòk eden sztári krao. Rávno táksi, kaksega szí miszlite: z dűgov, szêrov kecov, z lèpim 'zamanim pláscsom, z zlátov korònov na glávi, stero je szamo na glász vecserásnyega zvoná djao doli i gda sze je k pocsinki szpravo med mehke párne i blazine. Ali pocsinka je nê jáko meo v toj mehkoj poszteli. Velko briganye nyémi je nê dalò szpati; zláta koròna je velko bremen bilò na nyegovoj glávi, stero je z te'zkim zdühávanem vzéo gori i djao doli, ár je nê znao, na koga bi nihao szvoj ország i národ. Nê zátò, ka bi nê meo decé. móo je dvá lèpiva sziná — Junaka, kí sze je v cèlom országi nájbole batrivno znao bojüvati, i Szlavicska, kí je tak lepò znao popevati, ka szo ga escse fticsi poszlúsali. Nê szí je znao té sztári krao med nyima zebrati, ár szta dvojska bilá, i ednáko nyidva je lűbo.

Vküper je dao pozvati eden dén modriáke cèloga országa. Vnogo tanácsa, gucsa je bilò, ali krao szí je zdá escse bole nê znao zebrati. Hválili szo tak ednoga, kak ovoga sziná. Nazádnye je naprê sztòpo nájsztarési cslovek országa erkòcsi: „Drági lűbléni nas krao, zòb-sztom je vsze tanács, sz tem ne pridemo dale. Jasz bi ti pove-do, ka bi bilò vcsiniti. Jeszte edno sztáro proroküvanye, ka pride ednòk vrèmen, gda de eden králevszki szin sò blá'zensztvo iszkat — stero vszi 'zelè-

mo — tüdi je nájde i domò je prinesé národi. Zátò bi tò pravò: posli tvojiva dvá sziná blá'zensztvo iszkat i steri té drági kincs nájde i domò prnesé, tisztoza naj bode tvoja koròna i ország.“

Prevecs sze je razvészelo nad tem tanácsom krao i na drűgi dén je vcsaszi odposzlo szvojiva dvá sziná, ednoga proti szevri, drűgoga proti jűgi blá'zensztvo iszkat, ka je tak te'zko nájditi.

Junak sze je proti szevri vzeo. Vnogo országov je prehodo, vnogo vido i szkűszo, ali blá'zensztvi je niti glásza-héra nê csűo. Zòb-sztom je pito lűdi po nyem, té szo szamo kumali z glavòv i pravli: „Hej, tò bi mi tüdi radi znali. Nega cslovòka, kí bi nê 'zelo blá'zensztva, ali tò eden nemre nájditi.“

Nazádnye ga eden sztári modriás etak opòti: „Nê dalecs od etec nájdes edno sztáro gòscso, v nyè edno málo hűto, stera je z grmòvjom zarascsená. Tam 'zivé edna sztára babica. Csi ti tá nede znála tanácsa dati, te lejko ides z práznov rokòv domò.“

Junák je teccasz hodo med velkim drevjom, ka je najso v grmòvji szkrito kucsico, pred sterov szo velke, rdécse gobe raszle. Osztro je szklonckao po dveraj: „Odpri 'ze sztára, z Me-seországa králevszki szin, Junák je tü.“

„No-no, moj szin, notri mi vderés dveri — csűlo sze je od-

znôtraj — csi szi vgliv králevszki szin, záto bi lehko znao postenyé.“ Z tem szo sze odprle dveri i edna sztára babica je priplantála vö na nyé: „Szláp te odneszi, ka isceses tü, ti vragometen betyár?“ zdrale sze je na nyega.

„Tô scsém — i vö je potégno száblo — ka mi vcsaszi povej, gde nájdem blá'zensztvo, csi ti je drági 'zitek!“

„Volô bi mêla, ti nê povedati, da sze tak oponásas. Ali csi blá'zensztvo isceses, telko ti povem, ka ga na zemli nê nájdes. Tô szamo v nebészaj delijo. Ali tá je težko pridti. Povém ti pôit itak, ali szamo tak, csi meni z toga kincsa tüdi prinszés.“

Junak je vsze oblübo. Sztára babica ga je etak napôttila: „Prék té göscse, prék szedem brgov i trê cvetëcsi trávníkov, tam, gde je konec szvéta etoga i blúzi szo zvézde, ka je do nyi szégnoti, tam szo nebeszke vráta. Csi bos szresco möo, lehko bos gücso z Szv. Petrom, gda komi odpré vráta. Te proszi eden máli trák blá'zensztva, sterotam szvétí, kak eti szunce.“

„Ho, csákaj, pozábo szi zahváliti“ — krcsi za nyim babica. Ali Junák je 'ze dalecs hodo, szkáko je prék göszstoga grmövja, kak ververca. Prevecs je trüden büo, gda je na cvetëcse trávníke priso. Rad bi szi pocsi-no, ali nê je möo merá, sô je naprê. Ze je dávno med oblákmi hodo, gda je zagledno nebeszke vráta, stere szo z-szamo-ga zláta bilé. Ali ze je tak opeso, ka je ze vecs nê vido, nê csüo. Frisko szi je eden falat obláka pod glavô za-

grno i hitro je zászpo. Na tô sze je prebúdo, kak ga eden sztári cslovek, ki je dúgo, szê-ro szakálo möo, trôszi za plécsa: „Szin cslovöcsi, kak szi priso esze, ka iszkanya más tü?“

„Ti szi zagvüsno szvétí Peter, kak z toga velkoga klücsa vidim, steroga más“ — pravo je Junák i briszo szi je ocsi. „Dáj mi hitro eden trák z blá'zenosztí, ka mo ga domô neszo.“

„Znás csakati, moj szin?“
„Nê jasz, zadoszta szam trpo, dokecs szam esze priso.“

„No, csi pa nevês csakati, te sze navcsi“ — erkao je Szv. Peter i tam ga je povrgo, naj sze csemeri. I zaisztino je neszmleno zacsnô trüpati po zaprêti vrátaj.

„Ka za lârme je tô? — csülo sze je od znôtraj — boj pri méri, ár nacsí te z práznov ro-kôv sztíram domô.“

Junák je prevido, ka z grobijansztvom na nikoj ne pride, doli szi je szeo na prag i csakao je. Tri dni i tri nôcsi ga je vcsio csakati Szv. Peter.

„Nôri szte ví lüdjë — erkao je Szv. Peter — iscsete blá'zensztvo i gda je máte, ne vête, kaj szi z-nyim zacsnoti. Eti más eden trák, dobro ga tá deni, pazi na nyega i dobro ga nücaj.“

Junák szi je miszlo, ka po tak velkom trüdi i csákanyi bi véksi i bole szvekeo trák mogo dobiti. Ali záto je nikaj nê vüpo praviti, nego ga je lepô zahválo, ár je vido, ka sze szsztárim Petrom nê dobro fretati; escse zná nazáj zéti trák.

V eden szvilnatni rôbcsek je zaszúko trák i veszélo sze je zeo proti dômi. Naednôk sze je

na zemli najso. Od blá'zensztva je nê csúto vrocino. Pa szo szunca tráki prevecs szegrévali szvét. Tiszti szrmák cesztar, steri je na pôti kamen poprâvlao tá, szi je na gôshti briso znojnatno cselo, etak zdühavajôcsi: „Goszpodne Bo'ze, ja szi velko toplôcso dao, trúdne szo mi rokê, trdi krüh mi je obed, vnogo decé mam, nê mi je jáko veszélo 'ziveti na szvétí.“ I zacsudío sze je nad Junâkom, kí je v tom megnyenyi z veszélím obrázom donyega priso. Oberkao ga je: „Sto szi tí bláj'zeni cslovek, ka tak veszélo potújes?“

„Jasz szem krâlevszki szin z Meseországa. Rávno z nebész idem i blá'zensztvo neszém, stero szem tam dôbo.“

„No, tô je tüdi láz, mej za norca kaksega nemáka, ali nê mené“ — odgovoro je cesztar.

Razsrdo sze je Junák, ka nyemi cesztar nescse vörvati i naprê je vzeo trák. Ocsi i lampe szo odprête osztale cesztári, táksa nebeszka szveklôcsa je zaszijala okôli nyega. Lepô je proszo Junáka, naj nyemi odpúszti i naj nyemi malo dá z toga drágoga kincsa, ár niscse ga tak ne potrebúje, kak on. Ali Junák je csemerno erkao: „Kabi pa nê! Míszlis, ka szam jasz tô vkradno, ali senki dôbo? Vnogo szem szem sze trdío za té máli trák, I vis ne! Tak da bi zdâ escse mensi gráto i nê je vecs tak szvekeo. Gotovo nyemi skôdi szunce.“ I trák je hitro nazáj szpakívao.

Cesztár sze je 'zalosztno zeo k deli. Junák je 'ze dalecs hodo. Pôleg tiszte gôscse, v steroj je sztára babica prebivala. Na pamet nyemi je prislo, ka

nyê je obecso eden tao z toga kincsa, ár nyemi je povédala pôt. „Ali ka te meni osztáne?“ — miszlo szi je i gda je na pamet zeo nyéno kucsico, vö jo je okrô'zo.

'Ze je vecsér büo, gda je vöpriso z gôscse. Pri mészeci je naprê vzéo blá'zensztva trák, ka pa csi pri mészeca poszvêti nazáj dobi szvojo szveklôcso té trák. Ali kak ga je vöodvio zszvilnatnoga rôbca, szamo je 'ze szploh máli, tenki trák büo z blá'zensztva. Junák sze presztraso, hitro ga je nazáj zavio i sze je bê'zo proti szvojoj domovini.

V gojndno je v eden lêpi, velki váras priso. Ali tam szo lüdje vszi v csarno bili oblecse ni, csarne zásztave szo vizile na vszakoj hi'zi. Nekákoga prevecs 'zalivajo tü. Junák je niti nê mïo vrêmena, ka bi szpitávo, ka sze je zgôdilo, gda je 'ze edna cêla csupora v cifraszti gvant oblecse ni poszlanikov sztalô pred nyim i szo ga proszili, naj nyim dá pomôcs. Nyihov dober i prelübleni krao je oszlepno, záto je tá 'zalosz. Csüli szo od nyegvoga nebeszkoga tráka i proszijo ga, naj ga szamo edno megnyenye poká'ze pred kralom i on nazáj dobi poglêd.

„Ka bi vam ga pokázo“ — odgovori on — „'Ze je tak máli trák, ka csi ga vöodvijem, nikaj neosztáne 'z-nyega.“

Zobsztom szo sze nyemi molili. Zápro je ocsi, dr'zo sze je za vüha i tam je je povrgo. Za pár dni je domô priso. Radüvao sze je sztári krao, kapa escse, gda je zvedo, ka je szin prineszo drági kincs. Vküper je dao pozvati vsze modriáke v

mramorno palacso i velo je szinê: „No, moj szin, odvi nam vö té drági kincs, steroga szin prineszol!“

Junák je odvio szvileni rôbec, ali ka miszlite, ka je bilô v nyem? Nikaj nê, prázen je büo. Prevecs 'zaloszten je grátao sztá-ri krao, nê szamo záto, ka je nê bilô blá'zensztva, nego escse bole záto, ár nyemi je szin lagao. Junáka je tüdi prevecs szram grátalo. Nê je najso vecs méra pri dômi, sô sze je bojnát. Tô je za nyega bilô.

Med tem csaszom je Szlavicek tüdi velki tao szvéta gor zobhodo, ali na blá'zensztvo sze je on tüdi nindri nê namero. 'Ze je domô scséo idti, gda ga je tiszti modriák, steri je Junáka k sztároj babici poszlo, tüdi nyega tá opôto. Sô je i najso je tüdi tô kucsico v gôscsi. Kloncka po dveraj ednôk, dvakrát, ali niksega glásza. Kvár, ka je nega domá, miszlo szin je i da bi nyemi vrêmen bole hitro odislo, zacsko szin je popêvati. Cêla gôscsa sze je napunila 'z-nyegvim lèpim, milim glászom. Fticsiszo hênyali z-szvojm popêvanyem i szo ga poszlúsalí.

„Sto hodí tü z-táksim veszélím szrcóm?“ — csülo sze je szamo ednôk z-kucsice i vö je priplantúzala sztára babica.

„Bôg dáj, sztára mamica — poklono sze je Szlavicek — jasz szem Szlavicek z Mese országa, blá'zensztvo iscsem, k vam szem priso po dober tanács, steroga bi lepô zahválo i oblónao, na kelko mi je mogôcse.“ Zaszmehála sze je sztára babica erkavsá:

„Drúgi szo mi rávno tak pravli, gda szo me kaj proszili.

Vnogo tanácsa szem dála, vnogo lúdi zvrácsila, ali hvale'znozti szem escse nigdár nê vídla. Nê dávno je hodo tü eden králevszki szin rávno z-tvoje domovine. Vsze mi je obecsao, ka mi prinesze z blá'zensztva, ali niti sze mi je nê pokázao vecs.“

„Jasz ne bos táksi“ odgôvorí Szlavicek.

„Ka bi nê, moj szin, tí bos tüdi táksi. Ali, da szin táksega prijétnoga obráza i szin tak lepô popêvao, povem tí pôt k blá'zensztvi.“ I povédala nyemi je pôt k nebeszkim vrátam, kak Junáki. Szlavicek nyê je lepô zahválo i na pôt sze je vzeo.

Dúga, te'zka pôt je'bila, ali on szin je záto veszêlo szpêvao. Z nôto na vúsztaj je priso pred nebeszke vráta. Vcsaszí szo nyemi je ôdpri, szv. Peter je sztôpo vö na nyé. Angelszke glavé szo kokukale vö zanyim, ka sto je té miloga glásza cslovek.

„Sto szin, ka scsés?“ — pító ga je na krátci szv. Peter, ali záto je milosztinvo glédao na nyega. On ga je pa etak zacsko prosziti: „Lübléni i dober szv. Peter, dáj mi eden máli trák z blá'zensztva, rad bi ga domô neszao mojemi sztáromi ocsi i národi. Vam escse itak zadoszta osztáne z toga kincsa, na zemli pa nikaj nega 'z-nyega. Szamo eden szploh máli trák proszim.“

„Znás csakati?“ — píta ga Peter i gládi szin szakálo.

„Znam, znam, nê sze tí je potrebnó pascsiti. Gda bos rávno cajt meo.“

„No rávno ga mam. Ali vídis, zobsztom tí dam blá'zensztvo, ví lüdjé szin kaj ne véte 'z-nyim zacsnóti. Zeléte ga, csi ga pa máte, nevéte ga núcáti.

Tô ga más. Dobro prímí! Mogôcse bos tí szrecsnêsi.“

Radüvao sze je Szlavicsek nebeszkomi kincsi, nê je znao, kak bí ga zahválo. Lepô ga je szkrio i napôto sze je proti domovini. Zdâ je znao escse lepô popêvati! Csüto, kak lêpo i veszêlo je 'ziveti.

Ednôk szamo on tüdi do tisztoga szrmaskoga cesztára pride, kak Junák. Pita ga: „Ka ti je pa, ka szí tak zaloszten?“ Pritô'zi sze cesztar nyemi. Szlavicsek ga je pomilüvao: „Nigdâr sze ne 'zaloszti tak prevecs! Dam ti malo z-etoga nebeszkoga kincsa, meni escse osztâne tüdi.“

Polojno nyemi je tá dao z-tráka. I glejte csüdo! Trák nê ka bí mensi grátao, nego dvakrat véksi, kak je pa prvle büo i tüdi bole szvekeo. Szlavicsek szí je zmeno ocsi, kapa csi ne vídi dobro. Ali isztina je bila, nê szenya. Veszêlo je sô dale. Cesztar je tüdi veszêlo odprávlao szvoje delo. Nê je büo trüden, csüto je, ka je mládi, mocsen i zdrav. Vnogo decé, vnogo radoszti ga csáka domá i vrla, szkrbna zena, gda vecsér domô pride. Zadovolno je razkápao kamen, steri sze je vsze iszkro, gda je malo bole vdaró po nyem.

Vecsér je grátao, gda je malo bole vdaró ponyem.

Vecsér je grátao, gda je Szlavicsek do one gôcse prisao, gde je babica bila. Szreca, ka je blá'zensztva trák 'ze tak velki i szvekeo bío, ka je szvéto v kmici. Szvekla je grátala sztáre babice kuca tüdi, gda je notri sztôpo. Na pamet nyê je prislo, ka je ona tüdi bíla mláda, méla

je dobre sztarise, znála je lêpe nôte i Bôg zná, ka vsze za lêpi, veszêli szpómenkov nyê je nê o'zívelo v szrcê i blá'zena je bila.

Szlavicsek sze je v gojldno v onom velkom, v csarno oblecsenom várasí najso. Kak prvle pred Junáka, tak tüdi zdâ pred nyega szo prisli poszlanicke.

„No, nikaj sze ne 'zalosz-tite, nego me pelajte k králi, mogôcse bom nyemi znao pomá-gati“ — odgôvoro nyim je, gda szo nyemi razklali szvojo 'zaloszt,

„Nazáj mi dás pogléd? Mogôcsi szí na tô?“ — pitao ga je krao.

„Tô ti nemrem obeccati, ár csüde nevem delati, ali csi mi nezamêris, dam ti z tisztoga kincsa, steroga szem z-nebész prineszao“ — odgôvoro je Szlavicsek.

Krao je 'zaloszten grátao, ali záto je vzeo blá'zensztva trák. I Bo'za csüda! Naednôk sze je pomirio i veszêlje je obhodilo nyegvo szrcê. Poszlúsao je fticsov szpêvanya, radüvao sze je disanyi rô'ze, na pamet je vzeo, ka i brezi pogléda sze je mogôcse radüvati i 'ziveti. Doli je dao pobrati csarne zásztave i zapovedo je, naj ga niscse vecs ne'zalüje, nego naj vszáki ide za szvojím delom. Vnogo kincsov, pénez je razdêlo med szíromáke. Blá'zensztva trák je po cêlom várasí szijó i zadovolnoszt, veszeljê je prebivalo v nyem.

Szlavicsek je komaj znao idti prôti dômi, telko trpêcsi, 'zalosztní lüdi ga je gori sztavilo i on je dao vszakomi z-blá'zensztva. Trák je pa vedno rászo. Gda je do dôma prisao, te nyemi je 'ze vö od kapúta szvéto i szijao je okôli nye-

ga. Kraoi cël i národ szo sze pascsili pred nyega. Té je bilô tiszto, ka szo sze lüdjé jôkali od radoszti i blá'zensztva.

Blá'zensztva trák je szvêto obri králevszke palacse i po cêloj domovini.

Sztári krao je 'ze obrüdo, pocsinek je 'zelo i prêk je dao králevszki sztolec Szlávicski. Pri koronüvanyi je velka parádiya bila, tam je büo vez národ, z-hvale'znosztjov i z-právov lübéz-

nosztjov szo pozdrávlali nôvoga kralá, ki nyim je blá'zensztvo prineszo.

Dneszdén 'ze blá'zensztva szunce szvêti obri Meseországa i vedno vékse gratsüje tô szunce.

Blá'zensztvo je táksi csüden kincs, ka csi vsze vecs razdêlimo 'z-nyega drügim, vsze vecs osztáne nam. Ali: Zaisztino blá'zeni je szamo tiszti mogôcsi bidti, kí drüge za blá'zene vcsini.

Domá.

Piszao : ARANY JÁNOS.

Kak fticsek vu szvoje gnezdô,
'Zêden vandrar hladno vodô;
Kak dête materé rokô:
Tak 'zelém jasz pridti domô.

Eti pri mojoj dr'zini,
Pri toj máloj familii
Je vszigdár csíszta vretina,
Neláda v nyê oblacsina.

Veszél' obráz, csrsztve ocsi,
Pravicsnoszt i Bo'ze recsi
Sze csüjo, kázejo meni
Pri mojoj máloj dr'zini.

Szrdce sze mi znôva mladí
Ár veszéije, radoszt vídi
Okóli méne nedú'znoszt,
Ino práva zadovolnoszt.

Pozábim kri'z i nevoló,
Túgo i mam dobro volo;
Vsze bremen zléhka prenoszim,
Nigdár sze nika netô'zim.

Kak dête v-nedú'znom szrdci,
Szi pocsiném v-toj pravici:
Ka Bôg szvoji neosztávi,
Blagoszlovi i nahráni.

Vu sôli.

Vucsítel: Ka szo pravli visnyi popevje Júdasi, gda nyim je nazá ponújjao dati ti treszeti szrebrni pênev?

Vucsénik: mucsi.

Vucsítel: (razburkani) No lepô sze poká'zete vi notri vütro na egzajmeni, csi te meszto odgovárjánya szamo glédali, kak koza nôve dveri!

Vucsénik: (komi je zdá 'ze v-pamet prislo, hitro i veszélo odgovori) „Ka mi màramo, ti vidi“! (Máté 27. 4.)

KRONIKA EDNOGA LETA.

1929. okt. 1. — 1930. szept. 30.

Ednoga zmetnoga leta, vu sterom szmo meli doszta szkrbi i trdi boj za vszákdenèsnyi krùh, — ednoga zadoszta krátkoga csasza, vu sterom je itak doszta táksega, za stero zahválni mámo bidti — znamitése dogodtke 'zelemo eti gorizamerkati.

Dr'závni zákon za protestanszke cérkvi v Jugosláviji je Ny. Velicsanszto kralj sankcionirao 1930. apr. 16-ga.

Nas 'zinat je jun. 11—13-ga meo szejo v Novom Vrbasi, na steroj je nôva cérkevna usztava zgotovlena, na dr'závni jekzik presztávlena i predložena miniszteriumi za volo sankcioniranya od Ny. Vel. kralja. Csi sze odobri od ministrstva brez zamerkanya, té de meo nas 'zinat escse edno ôszvetno zaprtno szejo, naj saktioniranye z-dosztojnov zahválnosztjov na znánye vzeme i sze potom razpüsztí.

Nasa cérkevna krajína je vu zgoraj oznaményenom csaszi nê mèla szpráviscsa.

Püspek-administrátor Dr. Popp Fülöp szo tüdi vu etom leti nazôcsi bili povszédik pri véksi ôszvetnosztaj i szo krepili vero vu kotrigaj nase cérkvi i evangelicsanszkgoga vküpszlisenya csüt vu nasem cérkevnom lüdsztvi. Krêpili szo sztäre prikapsenoszti i sztvárjali nôve zvéze z-internacionalnim evangelicsanszkim zvénsztvom ino szprávlali morálno i materiálno pomôcs za naso cêlo cérkev od

sztráni protestanszkgoga zvénsztva. Predszem nas veren dobrôtnik i bobrocsinitel;

Gustav Adolfa drüstvo, stero je szvoje glávno szpráviscse szept. 14—18-ga vu Stuttgarti melo, je sztalo nam páli na gotovo pomôcs, poszvalo nam je k-„Augusztána szvétki“ predgo dr'zat szvojega generalszekretára Dr. B. Geiszlera z-Leipziga, szledi pa D. Dr. Hoffmann Konrad prálata z Ulma, ki szo aug. 6—9-ga obiszkali nase gmáne v-Prêkmurji.

„Lutherische Gotteskasten“ je tüdi bio zdâ prvics na pomôcs z plementimi dármi nasoj diaszpóri i nász je batrivio.

Lutheranszka szvetovna zvéza z-szvojim presidentom Dr. J. Morehead (New-York) nam je tüdi szvedocsila verno verebratinszko csüt.

Europejszko centralnomeszto za cérkevno pomôcs vu Genfi (Schweiz) z-szvojim presidentom Dr. A. Keller-om na cseli je pa na nase theologuse razpresztéralo szvojo szkrb.

Naj sze tüdi **skandinavszki szever** (Svédia, Norvégia, Dánia), steri je — známo — scsiszta evangelicsanszki, intereszira za naso evang. cérkev v Jugosláviji, za toga volo szo püspek-administrátor Dr. Popp dvopôt hodili tam i szprávlali pomôcs nasoj cérkvi ino diaszpóri. Meli szo vecs naprêdávanya od nasega cérkevnoга 'zit-

ka. Pri toj priliki szo bili z-drůgimi osobami navkűp tůdi vu audijenciji szprejėti od dąnszko-ga kralá X. Keresztélya, kí je zvůnrėdno interesziranye poszvedocso do nase cėrkvi v Jugosz-láviji.

szo scseli nase nemske verebra-te vu Lazarevoji (Banat) z-szilov obdáciti.¶

Razmera nasa k-dr'závi.
Dr'záva i nyé oblászti (ministrstva itv.) szo hitile nasim pravicsnim 'zelėnyam půleg mo-

Prálat Dr. Hoffmann z-Ulma.

Razmera nase cėrkvi k drůgim pripoznanim cėrkvam, kaksí je v nasem országi devét (9), je bila dobra. Li z rim. kath. cėrkvov na záhodni krajínaj nase dr'zave szo naprėprisle vu nisterni pitanyaj (pri 'zenitbi) vecskrát 'zmėcsave. Na 'zaloszt szmo meli nisterne 'zmėcsave z-nasimi slovaskimi brati, steri

gůcsnoszti prijazníve bidti i je zagvűsana nasoj szkűpnoj cėrkvi tůdi vu etom leti subvencija (podpora). Radi bi sze vűpali, ka sze eta subvencia na prisesztno bűd'zetno leto escse pozdigne.

Teologije-studentov má nasa pűspekija vszevkűp 21, steri vu Becsí i na rázlocsni vszevucsillicsaj Nemcsíje [studirajo.

Gorisztójcse zmenkanye vu dühovnikaj vu prisesztni pár létaj popolnoma miné. Prottomí pa velko zmenkanye má nasa církev vu evangelicsanszki vucsiteljiscsnikaj, tak ka de zmenkanye pri vucsitelaj escse dale trpelo. Jeszte vövidénye, ka vu etom leti escse církevna krajína tüdi mogöcsna bode nisterne stipendije zagvüsati za preparandiste.

Evangelisacije, misszionszka napredávanya szo meli vu vecsi gmánaj: Ungnad J. superintendent z Berlina; nadale Chleboun missionar z Morve ino indijszki missionar Christianande Nelsson.

Mladézni delo je znövics gorivzêto i je poszebno propagirata Meder kaplan i Dr. Zimmermann vrács.

Odprtna bo'za szlü'zba lutheranszke szvetovne zvêze vu Köppenhàgi.

Theologicsni i pedagogicsni tjeden je tüdi vu etom leti bio dr'zani v Novom Urbászi od 18—23. augusz'tusa, steri je doszta pripomogao na povzdigo dühovniksztva i vucsitelstva pozványa. Napredávanya szo meli znameniti profeszorje i pedagogi žvönszki országov, sterim je nasa cêla církev za njihov neszebicšen trüid prevecs zahválna.

Nedelszke sôle delo vedno vecs prerazmënya nájde vu gmánaj.

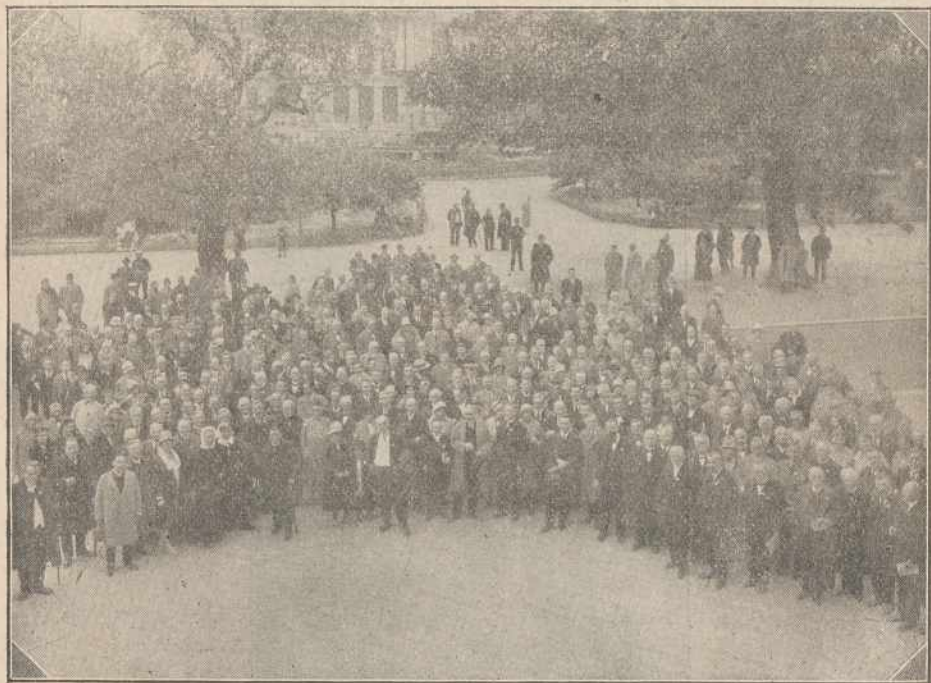
Vadlívànyszkoga vcseönyá plán nase církevne krajine szo vözdelali Baron sinyor (Maribor) i je predlo'zeni té plán prek püspekije minisztrsztvi vcseönyá.

„Evang. stampov zvêva“ v Jugosláviji je grüntana. Eto stampov delo pelajo May düh.

(Celje), Becker düh. (Ljubljana), Jahn sinyôr (Bacska), Klein düh. (Bacska), Luthár düh. (Puconci), Stötzer vucsitel (N. Vrbas) pod predsiednikom Turek seniora (Beograd).

Szirotisnici vu Torzi i Novoj Pazovi, *Dijacski Dom* v M. Soboti ino *protestanszka diakonisz zvéza* v Novom Vrbászi

ki szo jáko vrêden gmânszki i senioratni inspektor bíli, Ju'zina Franc biblij pascslivi siritel; Czi-pott Géza szombathelyszke gmâne veren dühovnik, reditel „Harangszó“ csaszopisza, ki szo nase krajine szin bíli; v Bethlehemi Novák János, kí szo prêk vecs lét vrêlo, neszebicno sirili nas kalendari. Za sinyôra v Bos-

Csupornikêp kotrig szprâviscsa vu vszevucsilicsa parki vu Lundi.

szo tüdi vu etom leti blagoszlovno delali. Vu D. Dômi je bilo 25 osznovlenikov, pênežno podporo szo v'zivali 4 vucsiteljiscsniki.

Oszebno premínyávanye.

Za senioratnoga inspektora bacs-kajszke sinyorije szo zebráni Hilkene F. profesor. Mrli szo: ing. Hoffmann Hugo v Zágrábi,

niji szo zebráni Hein Franc dühovnik v Petrovopolji; za dühovnika v Sarajevo Hamm Karolj, v Subotico nas odlicsen zemlák Sostaréc Franc, v 'Zabalj Hübchen Daniel, v St. Ilj Frank Fr. szo pozváni.

Na delo zezványe. Hodoska gmâna szi je zebrála za inspektora Dr. Rituper Sándora,

okrôžnoga vrácsa v Križevci, ki szo szept. 14 ga szpelani vu csészt. Nôvi inspektor szo sze narôdili v Kostanovci 1899-ga leta. V oszno vno sôlo szo hodili v Križevce. Szrédno sôlo szo szpunyávali vu soprónszkom evangelicsanszkom lyceumi. Tü szo napravili tüdi matüro. Vszevucseliscsa studije szo vr-

tamo, ka bodo vu vezdásnyem te'závnom, vero vardévajôcsem csaszi eden navdüseni szvetszki voditel nase cêrkvi, koga je nê szram Krisztusov evangelium, steri je jedini vrács doszta-doszta boleznî szre i trpécsi düs!

Ouszvetnoszti. Zemunszka i Hraszto vacka gmâna szta z-velkov radosztjov szvetile poszvet-

Dr. Rituper Sándor
hodoske fare nôvi inspektor.

sili v Budapesti, gde szo doszég-noli 1925-ga doktorát vszêga zdrávnistva. Vu vrácsenyi szo sze praktizêrali z tála na vszevucseliscsa kliniki v Budapesti, z tála pa v ljubljanszkoj obcsnoj bolnici. Od 1927 március mészeca szo v Križevci lübleni vrács. — Z szrdcá pozdrávla-mo nôvoga inspektora, ár sze trôs-

senye szvoji lêpi nôvi cêrkveo; filialka Vrbaska (Bosnija) poszvetšený szvoje molitvárnice; v Slav. Brodi sze zida lêpa nôva cêrkev; v Radkersburgi je jun. 15-ga dolipolo'zeni za nôvo cêrkev fundamentni kamen; Beska je dála temeljno renovirati i vôzmálati szvojo cêrkev; gmâna v Szekicsi je dála pozdignoti lêpi

bojnszki szpômenek vu bojni szpâdnyenim; morâvszka fara szí je szprâvila z szamovolni dârov vöro vu törem. — Nasa cérkevna krajína je szvetila 400 létnico Augszburgskoga verevadlúványa jun. 9-ga v Ban. Kraljevičevoji, prikapcseno z III nemszkim szpêvniím ôszvetkom, na sterom je 21 szpêvni khorusov taovzêlo. Na tom szvétki je nazôcsi bilô z blúzi i z dalecsa 10.000 veredományi, tak ka je tô zmo'zna manifestacija bila evangelicsanszke vere i vküpszlisnoszti. Poszebne gmâne szo juniusa 25-ga szvetile jubileum augsburgske konfessije. — „Matterszki dén“ je po vszê gmânaj na drúgo nedelo május mêszeца bio obdr'záni.

Jubileum 'Zenzskoga drúszta. D. Lendave po racsuní málo, ali vu dúhi ino dobri delaj velko evg. 'Zenzsko drúszto, — nasztâvleno 1905. apr. 16 — je szvojo 25 létnico apr. 21-ga szvetilo.

Nôvi, lêpi farof je dála zozidati domanjovszka fara. Koszta okôli 200,000 Din.

Nôvo vérsztvinszko hrambo kântorom je dála goriposzta vití hodoszka gmâna i sâlorszka filija.

Plemenito darúvanye. Dervarits Terezija z Zenkovec je darúvala v Bodonszko cérkev eden szvilen pokrív na oltár, Siftár Ida z Maribora pa eden szônyeg pred oltár. Püconszka fara je mêla 472 dobrovolni daritelov, steri szo darúvali na rázlocsne pobo'zne cíle po zlâtoj knigi: 13,892 Din. pènez.

Radoszt. Siftár Kamilla, csi bodonszskoga dúhovnika, je za doktorco poszvetsena. Ona

je prva 'zenszka doktorca z Prekmurja.

Lêpi szpômenek. V morâvszkoj fari maj. 7-ga vöpreminôcsega Horvat Ivana szpômenek je ovekivecsivala nyegova familija z 500 D-nov fundácijov, stere interes sze obrné na pobo'zne knige i csaszopisze i té za senk dobíta vszâko leto dvâ konfirmandusa.

Prêkmurszka evg. sinyorija je szvoj návaden létni gyülês juliusa 2-ga v M Soboti mêla.

Podpornica nase sinyorije je verno szpunyávala szvoje samiritanszko lübézni delo. Notrijemánya je mêla 17,447'40 Din. Z-té sume je dáno D. Lendavszkoj fari 4000, G. Szlavecskoj gmâni 2000 D, Apacszkoj raztorjenoszti 1000 D, N. Vrbaszkoj diakonisz násztavi 1000 D i dijakom, steri sze za kântorvucsítele vcsijo 9000 Din.

Nôvi zâkon za osznovne sôle je vödâni decembra 5-ga. Nase solé szo v dr'závni nüc prevzete.

Jubileumszko nabêranye tecsé 3 lêta na Gusztáv Adolfa drúszto.

Znamenite létnice. Pred 250 létmi (1681-ga) je dr'záni v Soproni orszacszi gyülês, na sterom je szklenyeno, ka protestantje meszto vu 20 létajvkrâ vzéti 888 cerkveo szí na gvüsní mêsztaj szlobodno drúge posztâvijo gori (artikulâriske církví!) — Pred 200 létmi, 1731. apr. 6-ga je vödâno zrendelüvanye III. Kârola (Carolina resolutio), stero je novêse szvedocsanszto 'zalosztne sztâve protestânosov. — Pred 150 létmi, 1781. okt. 25-ga je vödâna po-

trplivoszti zapoved (edictum tollerantiae). Od vszega toga sze bomo bole prestrano szpominali vu **Düsevnom Liszti**. — Pred 400 létmi, 1531-ga je za evangelium mantrniksztva szmrt pretrpo vu boji pri Kappel-i (Svez) Zwingli Ulrik reformator, rojeni 1481. jan. 1. — Pred 100 létmi (1831-ga) sze narôdo Bodelschwingh Frigyes, ki je eden najznamenitési delavec nemske znotrésnye misszije.

Vere pregányanye v Rusziji escse vedno trpi. Dühovnike pregányajo vmárjajo, cérkvi vkrájemléjo, nedelo szo tázbriszali, naj vernici nemorejo vküp-prihájati, mladézen vu nepobožnoszti gájijo. Vesz krsztsanszki szvét je zburkani nad tém, ka sze v bolseviskoj Rusziji godi.

Szvétozna vérsztvena kríza sze je tak poosztrila, kak tó nê miszlo niscse. Fabrike sze zapérajó; ka kmetje pripôvajo, tiszto lí po fal cèni komaj odájo. V nisterni dr'závaj vecs milijo lüdi jeszte brez dela i szlú'za. Velka je pa tüdi morálna kríza dneszdén. Bogábojazen, csiszta jákoszt, postenyé dolijemlé; hüdobija, grêh, mánia divata gorijemlé. Ah, pa ka haszni csloveki, csi vezš szvét zadobi, düso szvojo pa pogübi!

Vrémèna hüd. Jeszén je prijétna bila, do novembra szüha, potom vla'zna; zima je nê bila mocna; szprotolétje sze je z-grmlancov i dézd'zom poklonilo notri; leto je szüsno bilo, ali nê prevecs vrócse.

Pöv. Sztrméni pöv sze je rané dozoro i je szlab bio, rávnotak je ménye bilo szená za volo szühócse; ali jeszénszki

pöv je obilen bio, tüdi brátva je prevecs dobra bila.

Dogodtki v nasoj dr'závi. 'Zupanije szo likvidirane i je cèla dr'záva razdeljena na 9 banovin. Veliki národni szvétek je bio na rojsztni den Ny. Vis. Petra, szept. 6-ga, gda szo sze zamenyale sztáre szrbszke zásztave z-növimi jugoslovanszskimi zásztavami.

Elementárne skode i rázlocsne neszrecse. V prétecesenom csaszí je doszta te'zki elementárni vdárcov bilo. V hérje, tocsé, szühocsa szo velke skode napravili. Vulkan je vövdró na Santa Marija otoki (Szrédnyia Amerika) i 600 lüdi je od 'zitka prislo. Velke poplave szo bilé v Angliji, na Kitajskom, gde sze je vtonilo 3000 oszeb i v Ju'znoj Franciji, gde sze je vecs jezér hi'z porüsiló i blüzi 300 lüdi vtonilo. Sztrasna potreszna katasztrofa je bila v Ju'znoj Italiji z nepreglédnov skodov i z 2500 cslovecsimi áldovmi; madale v szeverni Indiji, gde je nrtvi bilo 6000 lüdi. 40 jezér lüdi mrló od gláda v belgijeszkoj afrikanszkoj pokrajini Kongo. Bilé szo grozne bajcarszke i 'zelezniske neszrecse. Pri oszlobodilni ószvetnosztaj v Nemcsiji sze je porüso moszt i sze je vtonilo okoli 90 oszeb. Anglêski zrakoplov, najvéksi na szvétí je tresco na tla, ekszplodirao i je 50 oszeb najšlo sztrasno szmrt v plameni. Csi od eti veliki vdárcov szlisamo, té previdimo, ka nász je do etigamao obarvao Goszpöd.

Mednárodne mirovne konference sze edna za ovov dr'zijo; poszebno je znamenita bila v Hági dr'zána, na steróje szkoncsano, kelko odszkodnine

morejo placšivati obladane dr-
'zave; nadale razorožitvena v
Londoni, na sterój szta sze dö-
nok në znale zgihati Francija i
Italija. Lêpo idejo je vrgao gori
Briand, francúzki zvöněšnyi mi-
nizster z poráčsanyem „Europszki
Zdrü'zeni Dr'zav“ (Paneuropa).
Pröti vszemi tomi je pa 'zalosz-
na isztina tö, ka sze Europa
oboro'zúje, bojnatí sze scsé. Bojn-
szka pripravlanya Europo dněv-
no 6 milio dolárov sztánejo.

Mèrajöcsi velki mo'zjè.

Mrlí szo: Fritjof Nansen, ki szí
je z szvojimi potmi na pôluse
szpravo szvétovno imè; Stresse-
mann, nemski zvöněšnyi minisz-
ter; — Clemenceau, steromi szo
francúzi vu szvétovnoj vojni
doszta meli zahvãliti; — Tirpitz
nemski admiralis; — Primo de
Rivera szpanyolszki diktator; —
Lord Balfour znameniti anglěski
dr'zavnik; — Dr. Matko Laginja,
zãdnyi hrvatski ban; — pogla-
var szrbszke pravoszlavne cerkve,
patrijarh Dimitrije (növü patri-
jarh je Varnava) mrö je na-
dale Conan Doyle imenitni ang-
lěski detektivni piszãtel, poznãni
vu posztãvi Scherlock Holmes-a.

Szvëta zgodbe. Nemirov-
noszt, nezadovolnoszt láda szko-

ron po cëlom szvétü. Vládne kri-
ze szo bilé v Belgiji, v Cseho-
szlovákiji, na Polszkom, Spa-
nyolszkom, v Franciji, v Nem-
csiji, v Ausztriji, v Romuniji, na
Malti. — Konflikti i boji szo
bilí med Ruszijov i Kinov, med
Perzijov i Turcsijov. — Revo-
lucije szo bilé v Indiji, v Boli-
viji, v Egyptomi, na Kitajskom,
v Argentíniji, na Spanyolszkom,
v amerikanszkoj dr'zãvi Peru, v
Braziliji, v Chileji i v Uruguay-i.
V Grcsiji je Zaimis növü pred-
szednik; nepricsaküvano sze je
povrno v Bukaresto prvěsi tro-
nonaszlednik Kárel i je progla-
sen za kralã; francúzi szo vö-
szprãznili nemsko zaszedeno
zemlo.

*

Tüdi vu etom leti szmo vu
nasem cërkevnom deli naprè-
prisli z ednim znamenitim szto-
pãjom. Ah da nebi pozãbila na-
sa cërkev v Jugoslaviji z-vszëmi
szvojimi kotrigami navküp nig-
dãr, ka ona more bidti edno
„meszto na brëgi“, i edna „szvet-
loszt szvëta“ i „szol zemlé“,
Bögi na diko, cslovecsansztvi
na blãzensztvo i domovini na
blagosztov!

Prva prekmurszka domãcsa szlascicsarna (cukrászda)

SIDONIJA NOVAK

v MURSKI SOBOTI v lasztnoj hisi. Aleksandrova c.

Mã vszigdãr friska i fina pecsiva kakti: csajno i drobno pecsivo,
v-lëtnom csaszí vszãki dén szladoled i ledeno kãvo; nadale li-
kõri, rum na veliko i málo sze dcbi. Tak tüdi za veszelice i za
gosztüvanye sze dobijo vszefelé torte z najlepšimi okrãszí i nadpíszí.

DOBRO DELO! SZOLIDNA POSZTRE'ZBA! FÁL CENE!

Szami szmo szi krívi . . .

Nedela je bila. Lüdje szo sze vöszipávali z cérkvi. Malo je mo'zkov — v Nemcsiji, na Francúskom i v Ameriki szo. 'Zenszke i deca szo na krátek csasz pösztali, natò pa z nágli-mi sztopáji idejo proti dõmi. Mo'zki szo po sztári navadi es-cse osztali, ka szi pogucsijo od vszè prigodb preminõcsuga tje-na. Dugo szo sztáli i szi pogu-csávali v vüsztaj sztiszkajõcsi szmradaszte száve i szlinaszte pipe. Gucs sze je nájbole szü-kaò od denésnyega vérsztveno-ga sztálisa, ali kak goszpodje právjio od goszpodárszke krize.

„Szami szmo szi krívi“ — zacsnè Brnyákov Miska i tá vr-ze csik. „Mi v niksem táli nes-csemo, ka bi sze szami pomá-gali, ka bi szpoznali nase falin-ge, ka bi z ednov recsjov nasz-ledüivali bõgse i zavrgli to szla-bése. Kelkokrát szo nam ze v obráz zabrüszili, ka poszlühsamo doszta, ali sze nasz malo primle i gda domò pridemo, vsze lène. Tò je ráncs tak, kak szam prle pravo, ka je tò ne zadoszta, csi cslovik v cérkev ide, nego tiszto je nájvecs, ka z cérkvi v szrci domò neszé.

Poznam ednoga vanca-ra, — právi nadale ki má szamo 2 plügeca zemlé i je sz-toga $\frac{1}{2}$ szadovnyáka. Posza-jene má szkoro szame kanádar-ce ali párisi rambúr. Letosz je szamo za szádje dõbo 22000 Din! Povéte mi zdá, drági moji, ali je té cslovik 'ze nè prék kri-ze, ali toga csloveka kaj popá-rijo tej jeszenszki cseki? Isztina, ka je té vancar tüdi vszigidár pri szvojem deli; od ránoga szpro-toletja i do trde szrdite zime je pun dela: skropi, sztrü'ze, má'ze, namáka, véze i ne vem ka vsze. On dobro zná, ka je tò monili-ja, skrlup, fuzikládium, rak itd. i sze próti vszem zná dobro brániti.“

„Ka tò právis!“ — szo sze vszi csüdüivali.

„Hja gde szmo pa escse mi?“ právi Števi. „Mi pa sza-mo celo vüpanye v nasem szilji námo.“ „Dobro je dobro, ali na példo denem psenico okoli szvéta pripelajo, pa li psenica osztáne, liki szádje pa nemre, ár sze pokvari.“ „Vidis, tò je pá nika, ka szi je dobro zapomli-ti“, dene Števi.

Sz tem szo szi na gucs vo-zeo vrgli do prisesztnè nedele.

V-sóli.

Egzámen je. Deca lepò odgovárjajo, li z-ednoga pojbcsa je nemo-gõcse odgovora vözpresati. — „No moj szin, z-szvetoga pizsma bi mi nebi znao eden versus, ali pa nisterno récs povedati?“ ga z-krotkimi recsámi szpitáva eden z-ti vardévajõcsi. — „Judás pa ti treszeti szrebrni pénez v-cérkevno ladico vr'ze, ide i obészti sze!“ — „Dobro je moj szin“, odgovori te pitajõcsi — „jeli pa nebi znao kaj jaksega i õszvetnésega tüdi?“ — „Idi i ti priszpodobno csini!“ — odgovori pojbar z-cinkajõcsim glászom.

ALOJZ MATUS

čevlarska delavnica
v MURSKI SOBOTI.

Izvršavle vszakovrszt-
na fina dela

Najfalejše i najbole trpécse **klepársztvo** je

vd. **MARIJE JUG**

v MURSKI SOBOTI

Aleksandrova cesta. (v Nemešovej hiši)

Zgotávla vszakovrsztno gradbeno spenglarszko delo kak zslibé na hizso, pokrivanye törme i pokrivanye z palami. Poprávla vszakovrsztno poszoudo hitro i dobro. Za dobro posztrezsbo i nizsike cene szlavnomi obcsinssztvi sze priporocsam.

Halló !

Halló !

ŠTERN ARNOLD

trgovec z mesanim blagom
v PUČONCI

ma veliko zalogo vszake vrszte biciklinov, vsze szorte 'zelezo, specerijszko i krátko blágo, fárbo, gla'zovino, porcelan i emajlirano poszodo. — Vsze po najní'zjoj cêni !

Dr. Josip Glančnik

zobozdravnik

v Murszkoj Szoboti

ma szvoj zobozdravnicki **ateljjo** v Nadajovi (prej Cifrák) hiši poleg katolicsanszke cérkvi. Ordinira vszaksi den od 8 do 12 vöre i popoldnevi od 2 do 6 vöre. V nedelo pa od 8 do 12 vöre. Szprejema vsze vrszte blombiranye i delanye zláti zob.

NA VELIKO! NA MÁLO!

CVETICS JANEZ

modna in manufaktuurna
trgovina

v Murski Soboti.

Velika tvornica perila.

Niszke cene!

Dobro blágo!

Szolidna posztreszba!

JARNEVICS PETER

sztolar i drakslar

v MURSKI SOBOTI

V delo vzeme:

vszakovrsztno tislarszko i drakslarszko delo kakti: vszefelé lépo pohistvo iz trdoga i méhkoga leszá v nájlepsoj izdelávi. Odprávla hramöv tislarszko delo po nájnízsisoj cèni. Nadale za kühnye vszakovrsztne kredence, sztelázse itd. po nízikoj cèni. Zdrákslá vszakovrszten lesz.

Záto naj vszaksi, ki nüca pohistvo (butor) ali pri zidanyi hramöv tislarszko delo sze naj obrné na PETER JARNEVICSA i bode vszáki vido, da szi je prisparao doszta penez i bode zadovolen.

Lendavszka ulica.

V zálogi má:

vszakovrsztne **mrivecse skrine** z trdoga i méhkoga leszá, vszefelé sztojala za korine, sztóce, omáre, sztole, posztele itd. vsze iz nájböksega leszá po nízikoj cèni i na rátno placsilo tüdi, do bite szamo edino pri zgoraj imenüvanom tistari.

SZENYE (SZEJMI), Prêkmurje.

Gde je (x) djáni, nega 'zivinszkoga szenya, nego szamo drobno. — 'Zupansztva proszimo, naj nam naznijo vszako szenyszko szpremembo, da jo poprâvimo. To je na haszek lûdsztvi i obcsini.

- Beltinci. ('ziv. i kram.) 20. jan., 24. na presztopno leto pa 25. febr., 25. apr., 27. jun., 15. jul., 5. novembra.
- Bogojina. ('ziv. i kram.) 15. febr., 20. marca, 19. maja, 20. julija, 4. septembra, 16. novembra.
- Cankova. ('ziv. i kram.) Pond. po cvetnoj nedeli, pond. po szv. Trojsztva nedeli, 24. sept., 11. nov.
- Črenovci. (z'iv. i kram.) (x 14. marca), v pondejlek po 3. máji, pondejlek po 14. szeptembri, 20. oktobra.
- Dobrovnik. (szamo 'ziv.) 6. aprila, ('ziv. i kram.) pondejlek po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.
- Dolnja Lendava. (konyszko, 'ziv. i kram.) 25. jan., 17. febr., 27. marca, 17. apr., 16. jun., 28. jul., 28. aug., 28. szept., 28. okt., 18. dec., pa vszáki tork szvinyszko szenye. Csi pride na tork velko szenye, teda je szvinyszko senye na drûgi dén.
- Dokležovje. (konyszko, 'ziv. i drôvno) 18. junija, 21. augusta.
- Dolenci. (x) na Tejlovo i 6. decembra.
- Grád (Gor. Lendava). 28. márcia, 21. junija, 16. augusta, 29. szept., 30. novemb.
- Hodoš. (kram.) 10. marca, 5. julija, 19. aug., 5. oktobra.
- Križevci. ('ziv. i kram.) 16. apr., 4. junija, 27. okt. pa vszáko prvo szoboto v mejszeci szvinjsko szenye. Csi szpádne na tó szoboto szvétek, je szvinyszko senje prvêso szoboto.
- Kuzma. (x) na Križni četrtek.
- Krog. (x) 4. maja.
- Martjanci. ('ziv. i kram.) 6. maj, 6. aug., 23. okt.
- Murska Sobota. (konyszko, 'ziv. i kram.) Pond. pred fasenszkov nedelov, drûgi pondejlek pred Vûzmoz, strti pondejlek po Vûzmi, 24. junija, 24. augusta, 15. oktobra, 6. decembra.
- Petrovci. (x) na szv. Trojsztva nedelo, 4. julija, 8. szeptembra, 28. oktobra.
- Pužovci. (x) 13. julija.
- Pûconci. ('ziv. i kram.) 28. maja, 10. julija, 10. septembra, 10. novembra.
- Prosenjakovci. ('ziv. i kram.) 15. marca, 16. junija, 2. szeptembra, 28. novembra.
- Rakičan. ('zivinszko) 26. márcia, v tork pred Riszáli, 2. julija, 16. augusta, 8. okt.
- Selo (x) prvo nedelo po Szrpnaj Margyi i na Miklosovo.
- Sv. Bedenek. (x) pred pepelnicov, po posztni kvatraj, po cvetnoj nedeli, po je-szenszki kvatraj i pred koledi vszigidár v pondejlek.
- Sv. Jelena (x) 18. augusta.
- Sv. Jûrij. (x) 24. aprila.
- Sv. Sebeštjan. (x) 20. január, 2. nedela po vûzmi, 15. junija, 21. decembra.
- Tišina ('ziv. i kram.) 10. aprila, 7. szeptembra.
- Turnišče. ('ziv. i kram.) v csetrtek pred cvetnov nedelov, drûgi pondejlek po Vûzmi, csetrtek pred Riszáli, 12. junija, csetrtek pred Velkov mesov, drûgi dén po Máloj mesi, 4. oktobra i vszáki csetrtek szvinyszko szenye. Csi szpádne velko szenyena csetrtek, te szvinyszko szenye eden den szledi.
- Pri srezih i krajih, steri májo znamenye zvêzde *, je opomniti to: Csi szpádne szenye na nedelo ali szvetek, sze vrsi szlededcsi delaven den. Dnévi vu oklepaji () pomenijo szenye szamo za blago.

Meszto i srez Celje.*

Celje. Vszáko szrêdo i szoboto szvinyszko szenye. Lêtno szenye: 21. okt., 30. nov.

- Dobrna.** Pond. po szvecsnici, kvat. csetrtek v szeptembri, 6. dec.
Dramlje. 2. áprila, 22. oktobra.
Frankolovo. 17. márcia, 24. szeptembra.
Sv. Jurij ob Južni žel. 2. jan., 10. febr., 12. márcia, 23. apr., 4. mája, pondélek po létni i jeszenszki kvatraj, 22. jun., 12. aug., 28. okt., 19. nov., 10. dec.
Sv. Lovrenc pri Prožini. Pond. po aug. nedeli, szoboto po brezm. szp. Dev. Mar.
Nova cerkev. Pond. po szv. Trê kralaj, csetrtek po Vüzmi, pond. po Têlovom, 6. novembra.
Petrovče. 17. jan., 4. marc., 2. jul., 14. szept.
Svetina. Pond. po Mar. Szne'znoj, 25. mája.
Sv. Ožbolt. 21. márcia.
Teharje. 21. jan., 22. febr., den po Cepl. Mariji, 26. jul., 12. okt., 19. decembra.
Vel. Pirešica. 21. marca.
Vojnik. Pond. pred Szvecsnicov, pond. po bêloj nedeli, 16. mája, 4. jul., 7. sept., 18. oktobra.
Žalec. 14. febr., 13. jun., 25. jul., 29. aug., 4. okt., 13. dec.
Zibika. 20. márcia, pond. po aug. nedeli.
Vransko. 3. márcia, drûgo szrêdo po Vüzmi, 29. szept., 15. nov.
Braslovče. Pond. pred szv. Matyásom, cvetni petek, pond. pred szv. Martinom.
Sv. Jurij pred Taborom. 29. januára, 10. márcia, 7. szeptembra, 21. novembra.
Sv. Pavel pri Preboldu. 'Zivinszko szenye: 3. aprila, 6. szeptembra, 4. novembra.

Srez Ljutomer.

- Ljutomer.** 'Zivinszko szenye: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. aug., 12. nov.; kramarszko i zivinszko szenye: 11. febr. 11. márc., 13. mája; (tûdi konyszko), 16. szept., 17. dec.; szamo konyszko i zivinszko szenye: 14. oktobra.
Cven. 7. szeptembra.
Gor. Radgona. 3. febr., 25. mája, 10. aug., 15. nov.
Sv. Križ. Pond. po tihoj nedeli, 3. mája, 26. jul., 6. nov.
Mala Nedelja. Csetrtek pred netelov Szv. Trojsztva, 21. okt.
Veržej. 6. mája, 29. szeptembra, 30. novembra.
Sv. Jurij ob Ščavnici. 3. febr. 25. ápr., 30. nov.
Sv. Duh. 24. aug., 13. dec.
Negova. 8. sept.
Sv. Peter. 17. jan., (29. jun.), 30. jun., 21. sept.

Mesto i srez Maribor levi dravski breg.

- Maribor.** Vszaki 2. ino 4. tork v mészeci szenye za 'zivino; csi je v tork szvétek, sze vrsi 'zivinszko szenye dén prvle. Vszaki péték szvinszko szenye; csi je v péték szvétek, sze vrsi szvinyzko szenye den prvle. Vszáko szrêdo ino szoboto tr'zni den.

- Sv. Lenart v Slov. goricah.** 20. jan., pond. po bêloj nedeli, 19. mája, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra, 6. novembra.
Marija Snežna na Velki. (20. maj.), 6. aug.
Sv. Trojica v Slov. goricah. 10. mάρca, po Svétom Trojsztvi, 28. aug., pond. po trétjoj kváternoj nedeli.

Srez Maribor desni dravski breg.

- Fram.** 21. julija, 21. szeptembra.
Poljane. Pond. po kvat. nedeli v poszti, pond. po cvetnoj nedeli, pond. 13. mája, szoboto 22. junija, 10. julija, 29. augusta, 12. oktobra., 15. novembra.
Slovenska Bistrica. 24. febr., veliki petek 4. mája, 4. jun., 25. jul., 24. aug., 14. sept., 28. okt., 21. nov.
Spodnja Polskava. 2 februára, 10. mάρca, 30. junija, pond. po 3. auguszta i 9. szeptembra.
Studenice pri Poljčanah. 25. jan., strti pond. po Vüzmi, 13. dec.

Mesto i srez Ptuj.*

- Ptuj.** 'Zivinszko szenye: za konye i rogato 'zivino vszáki prvi i trétji tork v meszèci, za drúge vszáko szrèdo; tr'zni den je vszáki pétek; létno kramarszko szenye sze vrsi: 23. aprila, 5. auguszta, 25. novembra.
Sv. Andraž v Slov. gor. 13. jun., 30. nov.
Ptujaska gora. 18. mάρca, veliki tork, szoboto pred kri'z. nedelov ali pa szoboto po Vüzmi, 2 jul., 14. aug.
Sv. Lovrenc na Dr. polji. 12. mάρca, 27. jun., 10. aug., 29. sept.
Sv. Lovrenc v Slov. gor. Szrèdo pred vnebohodom, 31. jul., szoboto pred rožnovenskov nedelov.
Sv. Bolfenk. 30. jun., 2. szept.
Sv. Vrban. 25. mája, 25. julija.
Breg pri Ptuj. Drúgi pond. v maji, 6. jun., drúgi pond. v juliji, 26. aug., drúgi pond. v szeptembri.
Ormož. Cvetni petek, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vszáki prvi pond. v mészeci jan., febr., mάρc., máj, jun., jul., szept., okt., dec., csi szpádne na ednoga tē pondétkov szvétek, sze vrsi szenye na drúgi pondétek. Szvinyyszko szenye vszáki tork v tedni.
Sv. Tomaž. 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

Srez Slovenjgradec.*

- Slovenjgradec.** 'Zivinszko i kramarszko szenye: 25. jan., 12. mája, 10. aug., 19. nov. Szamo 'zivinszko senye: Vszáko drúgo szoboto v poszti, vszáki pond. v szept. i okt.
Št. Ilj pod Turjakom. 20. ápr., 2. jul., szoboto pred aug. nedelov.
Sv. Lenart pri St. Ilji pod Turjakom. Fasenszki pondétek, 1. junija, 13. oktobra.
Št. Ilj pri Velenji. Pond. po tihoj nedeli, 4. aug. i 1. szept.

Št. Janž pri Dravogradi. 15. ápr., 13. jun., pond. po Im. Marije.
Šoštanj. Csetrtek pred fasenkom, vüzemszki tork, 22. jun., 12. jul.,
22. szept., pond. pred szv. Katarinov.
Velenje. Csetrtek po prepelnici, 1. máj, pond. pred Riszáli, 18. juli-
ja, 24. aug., 24. oktobra.

Medjimurje.

Čakovec. Cvetni pondélek, 29. jun., 3. aug., 13. okt., 25. nov.
Draškovec. Sredo po Jürjavom, 7. i 16. aug., 11. nov.
Kotoriba. 9. márca, 27. junija, 30. szept., 30. novembra.
Nedeljišče. 15. jun., pond. po aug. nedeli.
Prelog. Riszálszki tork, pond. po Jakobovom.
Razkriž. 19. maja, 24. jun., 10. aug., szrédi po bêloj nedeli.
Mursko Središče. 1. mája, 20. aug., 26. okt.
Štrigova. 19. márca, 22. jul., 30. szept., 4. decembra.
Sv. Helena pri Čakovci. 18. aug., 22. szept.
Sv. Rok pri Čakovci. Na Rokovo i Mihalovo.

Vszáki ogvüsaní evange-
licsánec naj podpéra

„Düsevni Liszt“!

NA VELIKO!

NA VELIKO!

Manufakturna i modna trgovina

BRATA SIFTAR & HAHN

MURSKA SOBOTA Slovenska ulica.

NA MALO!

NA MALO!

Vszakovrstno, szamo fino manufakturno
blágo sze dobi po najni'zjoj cêni szamo pri

BRATA SIFTAR & HAHN

MURSKA SOBOTA (pôleg evang. cêrkvi).

Od edne herbije.

PRIPOVEDÁVANJE.

Biló je po 'zétvi, ka szmo sze nis-terno nedelo vküp szpravili pred cêrkvov v-szenci lipe okóli nase vucsitelice, stere pripovedávanye szmo radi poszlúhsali. Kak je návadno szedela na doj podretoj sztébli storá, i pripovedávala nam je od edne herbije.

„Kak sze je Horvát Ivan po 20-ti lejti nazáj povrno v-szvojo domovino i obisz-kao vsze szvoje znance i túdi szvojeja sztároga prijátela Kovács Drageca, pred 20-timi lejtimi escse nájszirmaskejszega mladéna vu vé-szi, ki sze je pri szvojem sztrici, szziromaskom vecsári dr'zao.

Oh kak je Ivan krepko glédao, gda je vido, ka je nyegov prijátel te eden nájpilicsnejsi cslovek pósztao vu krajini. „Ti szzi nikaj herbao po sztrici?“ ga je pitao Ivan. — „Po sztrici herbao“ odgovori Kovács, nej szem nika zvön, máli stiriogladki sztekelnic napunyene z-'zútov tekocsinov, kak zláto.“ — „No tó je bogme nej doszta.“ Zdr'zék je nej bio vendar doszta vrejden, sztekelnica (skatúla) pa brscasz nika nej!“

„Pa dönok, bár gléj, toj sztekelnici mam zahváliti vsze ka dnesz ládam“, nadaljava Kovács. — On dén, ka mi je sztric osuzvetno zroucso sztekelnico i pravo je: Csi obszútit, ka szzi trúden, szlab i odnemogao, za delo nemas voule i moucsi, ali sze csútit za oszlable-noga, taki núčaj v-toj sztekelnici bodou-cso tekocsino, i preci sze ti povrné moucs za delo. Vu mladoszti, neszpametno, gda mi je sztric zroucso zavr'zeno sztekelni-co, szem jasz túdi tak miszlo, ka je brez vrejdnoszti. Obarvao szem jo eden csasz, kak szpomin na sztrica ali, gda szem níki dén, po obilnom deli obszúto trúdav-noszti, szem szzi roké nógé namazao v-nyej bodoucsov 'zútov tekocsinov i za-isztno mi je nouva moucs obszejla ko-trige i prav dobro szem sze ocsúto.

Na tou szem vecskrát naprej jemao sztekelnico, csi me je gláva ali zoub bo-

lo, pri trganyi, szmicanyi, rezanyi, ali szem bete'zen bio i pá szem lehko delao, doszta bole odprávlao szvoje delo, meo szem bisztro glávo, mirne 'zívce, tak da szem vsze rázumno znao premisz-litii i szebi na haszek odpraviti.

Tak szem doszégno szzi szpraviti di-náre, rcsó szem szd dugov od hisice i kúpo szem szzi málo nyivico, potom escse

edno dale, i prisao szem do denésnye dobre bodocsnoszti.

Razmi szze, ka gda szem tou vrász-tvo ponúcao szem szzi vecs naroucso i nej szem vecs brez toge bio pri hi'zi.

Brs, kak szo sze nakonile reuma-ticne bolezni, ali kak sze imentije pro-tin, csi szem doubó kaseo, hripanye, ali szem sze prehládo, ali csi je 'zeno i deco kaj bolelo v-prszaj, v-siyeki, v-glá-vi, v-zoubi i gda je vu vézsi dívjala gri-pa, vszígdar szo té sztekelnice dobro va-lále, lejhsale bolezni i odvnrile vnogo bolecni. Dnesz vém, da morem sztrici zahváliti nájbóle, ka mam szredsztvo za obarvanye zdrávja i moucs na delo.

„Vis, ka sze szzi mi nej povedao“ pretrgne Horvát prijátela: „ali dönok pa escse li zdaj nevém, ka je bilou v-tej sztekelnicaj?“ — „V-tej sztekelnicaj“, je razlágao Kovács, je bio Fellerov disécsi Elzafluid, steroga núcajo i visziko cenijo vszi moji prijátelje i poznanci.“

„Tou je pripovejst od herbanya, steroga vi túdi morete szebóv neszti na szvoj haszek“ je dokoncšala vucsitelica pripovedávanye.

Opominamo nase csitelice,

da sze Fellerov disécsi Elsafluid 'ze 34 lejti znáno domáce szredsztvo i kosmetikum, dobi sze vu vszej potekaj i szpodobni trstvaj v-pozuani sztekelnicaj za 6 din. dvojna za 9 din., velka specijalna stekel-nica za 26 din. PO POSTI je nájfalej csi kejm vecs sze vküp naroucni: 1 závoj z-9 navadaj, 6 dvojni ali 2 specijalna stekelnicma z-pakivanom i postiniov 62 din. Dvá faksiva závoja 102 din.; Trije táksi závoji 139 Din. Stirje 173 Din. 6 závojev 250 Din. (na meszto 6 krát 62.) Narocšila nasztlavajte na

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja 110. (Savska banovina.)

Za 'zelodec szo pa nájbougse Fellerove Elza pirole, 1 zavitek z-6 skatlicami 12 din.

Jeli 'zelête tákso vöro

stera do'zivotno tacsno
 Vam vrêmen
 kâ'ze, stera Vam vugodno
 szlû'zi, tak szi zaberte z-
 velkoga letosnyega katalôga
 steroga dobite

brez plátno

csi szi ga narôcsite od
 szvetszko poznane vise 33
 lejt sztojêcse verarszke
 sztrucsne firme H. Suttner
 v-Ljublani br. 844.

Za volo nyêne tocsne
 hodbe pouzdânoszti szamí
 vörarje radi noszijo právo
 Suttnerovo vöro z markom

„IKO“ ali „OMIKO“

z-Suttnerove tvornice vu
 Svájci.

Z-lêpoga Suttnerovoga
 kataloga, stari porêdi zor-
 'záva i brez broja zanimivi
 slik nájmodernêse i nájfi-
 nêsega materála naprávlene
**VÖRE ZA DÁME I GOSZPOUDE,
 LANCE, PRSZTANE**

KAUSNICA.

**VÖRA ZA NJIHALOM, ZIDNE I
 KÛNYSZKE VÖRE, NARITA, DRA-
 GULJA I KADOVA Z-ZLATA,
 Z-SZREBRA I. T. D.**

doznajte ujedno, kak mo-
 morete za malo trüda do

DRÁGOCENJENI DÁROV BREZPLÁTNO.

Cêne szo navêdene vu ka-
 talogi, brez dvojnoszti ne
 küpíte

**NINDRI TAK FÁJNO I
 TAK DOBRO**

kak

v-szvetovne otpreme hi'ze vör

H. SUTTNER-ove v Ljublani broj 844.

Vecs 44.— Dinárov
 za dobite
 právo svicarszko Anker
 Remontoir 'zebno vöro
 broj 120 szamo 58.— Din
 práva svicarszka Re-
 montoir Roskopf vöra
 broj 121 za la sztrojom
 szvetlecsim Rádium-nu-
 merami i kazácsoma.

Samo Din 94.—

plácsate za kovinaszto
 Anker vöro broj 122, za
 Roskopf-sztrojom, sze-
 kunde kazácsom, z-szvet-
 lécsim Rádium brojcsnikom i kazá-
 csoma. Kutija z-kovine poniklana,
 lepö zredjena i gravirana.

Plosnata Anker Remontoir vöra
 br. 507 z-vrlo finim „IKO“ sztrojem
 15 rubinom, tocsna na szekunde z-
 právoga nikla jáko lêpa z-pét lét
 dobrim sztányom, kosta Vász szamo
 Din. 248.—.

Szamo
 za

98.—

Din

dobite VÖRO NA ROKOU br. 3720 z
 kô'znatim remêncsecom, z-dobrim
 sztrojem i z-dobroga kvaliteta.

Prava „AXO“ rocsna vöra z-fáj-
 noga szrebra v-nájmodernêsoj naprávi
 Din 218.—. Z 14 karát. zlâta Din 420.—

Práva ANKER
 BÜDILNICA broj
 125 z saolidnim
 sztrojem tocsno
 regulirana z-pon-
 iklênim kutilom
 16 cm. visine
 szamo 49 Din.

Oblüblena büdilni-
 ca br. 8508 szamo
 Din 64.—. Iszta z-
 szvetlécsim broj-
 kama za 84 Din.

Posle se po povzêtj ali po naprê
 poszlâni denári. Od 3-10 lét garancie.

Brez rizike! — Ka sze ne vidi, sze zamênya ali sze pênev vrne!

Práva metoda za vajo lepote.

Na kou'ze gájenye szli'zi Fellerova kaukavszka Elsa pomáda, csiszti lic kou'za otávla, obnávla, pomládi i gin-gavo vcsini lic, sinyeka i rouk ko'zo, obarje, csíva jo prouti szuncsnim springam. Eden loncsics 12 Din. Za probo 2 loncsica vees z-povijom i postninov za 40 Din. csi sze pejnizi naprej poslejo, ár po povzétji postni-ne je 10 Din. vise.

Fellerova jaka Elsa pomáda za porasztko-ze, za gájenye i hránenye ko'ze na temeui, odklánya lúszke szpá-dnye vlászti i preráno oszerjé-nye. Lon-

csics 12 Din. Za probo 2 loncsica vees, z-povijom i postninov 40 Din., csi sze dinárje naprejposlejo.

Práva 'zájfa zdrávja i lepote: Fellerova Elsa 'zájfa dobro delajoucse za zdrávje i lepoto. Jeszte 7 vrszti Elsa 'zájfe

Elsa-liljanova mlecs-na 'zájfa,
Elsa-'zájfa liljanove kreme,
Elsa-'zumenják 'zájfa

Elsa-glicerinska 'zájfa
Elsa-boraksova 'zájfa
Elsa-kátránov 'zájfa
Elsa-'zájfa za bri-jenye.

Po posti na probo 5 falátov Elsa-'zájfa po 'zel-nom preberányi z-pakivanyomi i postninov 52 D

Elsa tekouese liljanovo mlečko, ideálno sred-sztvo lepote 13 20 Din.

Elsa 'zeszta za vlasze 27 50 Din.

Elsa-Shampooon najbogse za pranýe glá-ve i kou'ze. Paketics 3 30 Din.

Elsadont kreme za zobé, 8 80 Din.

Elsa voda za lampe, 16 50 Din.

Elsa kolonjska voda 16 Din 50.

Elsa toaletne pastile za mujvanye, karton 10 Din.

Elsa-Depilatorium za odsztranyenye nepo'zelni dlak 34 Din.

Elsa-Sachet mirisavi jastucsics 6 Din.

Elsa sumszki miomiris, parfim za hi'ze 16 50 Din.

Povoj i postnina sze racsunajo najfalej. — Sto naroucni ednopout, tém sze vees pszti pri postnini. Narocsila adreserajte tocsno na:

EUGEN V. FELLER, lekárnik,

Stubicka Donja 110. (Savska banovina).

Velike prejdnyosztí.

Csi cslovek v rouke vzeme i prav preglédne lejpi i vugoden lejtni cej-nik od svetovno znáne kuese Sutt-nerove, vidi vise 1000 szlik, brezi toga, ka bi sze prehito szli lekho zeberé ono, stero nyemi trbej. I csi Vi scséte v'zivati, teda szí vi túdi naroucsite té za'sztino interesantni katalog, steroga

brezplácsno dobite,

szamo trbej napiszati edno kárto Suttnerovoj firmi da vam posle

Originálno tvornisko cejno

kak na primer:

Becsko rocno harmoniko st. 13116 z 10 tipkami 2 basa, dvozborno, velikoszt 24x11½ cm. z 10 zboroma na meh vu lepoj izvedbi **168.** za szamo Din

Brijaski aparát st. 12 207 fino ponik-lano, z 2 osztrícama prevecs lepo izdelani za szamo Din **22.**

Posle sze po pov-zétji, ali sze pa pej-nezi naprejposlejo Rizike nebode, ár csi sze vam nebode vidilo, sze vóodme-ni, ali sze pa pejnizi povrnéjo.

Na jezere rázlocsni predmetov za vsze potrebe nájdete vu velkom SUTTNEROVOM ceniki na példo:

GOSZLI, CITERE, MANDOLINE, GRAMOFONE, i DRÚGE GLASZBILE	ŽEPNNE NOŽE i NOUŽICE BRITVE, SZPRAVA za BRÚSZITI SKÁRJE i. t. d.
--	--

ALAT, HOBLICT, KLESCSE,
HAMRICS, SZVEDER itd.
KÚNSZKE SZPRÁVE
V VSZEFELÉ VRSZTAJ.

pristelajte szí 'ze dnesz té lejtasnyi cejnik od tvrde

H. SUTTNER,

LJUBLJANA stev. 844.

(Dravska Banovina).

I znameniti Elsa-preparát i Elsa-pomada i. t. d. sze vkúp lekho narocsijo!

Práva metoda za gájanye têla.

Fellerove Elsa pirule dobro delújejo i dobrosredszlvo szo oznávlna zdrávja, po bolsávajo

'zalôdec, nezasopajo csrêv i omogôsijo csiscsenye. Eden povoj (6 skatulic) Din 12' - .

Szól za 'zalôdec Din. 5-50. Tej za csiscsenye krvi 6 60 Din. Ricinuszov oli Din. 5' in Din. 17-60. Práhsek Din. 8-80.

Elsa-gousztse dlh (parfüm za hi'ze) napuni vszáki presztor z-csisztim disom, bete'znikov hi'ze prijétne vcsini. Szteklencia 16.50. Disécsi szvécsice i práh za vöökajenyé hi'z od 3 Din dale.

Fájni parfumi z-disécsi rázloczni cvétics v-izvirni sztekl. po 19 Din.

Rumova eszenca 5 30 i 19 80 D'n. Kineskicsaj od 2.50 Din i vise.

Elsa práhsek zoper golazen usmrúje hitro vszo golezen. Velika doza 17 60 Din. Brizglanica za pokoncsávanye golazi 25 Din. Tiuktura proti sztenicam 17 60 Din.

Csemér proti misam i podganom „Flox“ zrnye 8 80 Din.

Naftalin del od 1.50 Din, kofra od 3 Din. nadale.

Za vértá

Elsa hranilni práhsek za 'zívino mocsen dodátek k-dnévnoj hráni za konye, máhro, ovcé, szvinyé i za 'zivázen. Karton 8 Din. Mazalo za konje 19 80 Din. Kreolin 10 Din.

Pakivanye i postnina sze nájfalej racsuna. — Sto szí ednopôt vecs naroucsi postnina menyé kosta, narocsila adresirajte tocsno na:

Fellerov Elsa turiszticshi melem proti küreccsim ocsam, 'zúlam i. t. d. pomá'ze brez bolezní

brez no'za i szigurno brez pogúbeli otrovanya krvi. Máli karton 4.40, velki 6.60 Din.

Nadale:

Fellerova Elsa telôcsa turiszticska tinktura, glázek z-skatülov Din. 11.

Fellerov Elsa práhsek za poszípávanye próti znojenyi Din. 7.70. — **Elsa práhsek za nög pranyè**. Din. 6 60.

Elsa ribji oli vszákomi haszni, za szlabe 'zenszke i deco. Dá zdrav zgléd. Velki gla'z Din. 20.

Elsa Kina 'zelezno vino, za szlabe lüdi Din. 16.50.

'Zelezni likör Din. 19.80

Elsa svedszke kaplice ('zelucsani likör) dá réden appetit. Din. 13.20, Seehofer-bal'zam Din. 8.80

Elsa zagorszki szok próti kasli i prszni bolezní, glázek Din. 13 20

Hega-secsericshi za prszí i próti kasli Din. 8 80. — **Prásek** proti kasli Din. 6 60. — **Elsa-vapneni 'zelezni sirup**, Din. 13.20. — **Tej** za prszí i próti kasli Din. 6.60.

Elsa-secsérne pasztile próti glisztam za deco i za odrascsene Din. 10.

Elsa mentolni klinicsics (migreni stift.) próti gláve bolezní, Din. 10.

Elsa voda za ocsí, glázek D. 5 50.

Nájbôgsa francuszka vinovica, originálna „Radicum“ marka, velki gla'z Din. 19.80.

EUGEN V. FELLER, Iekarnik Stubica Donja st. 110. (Savska Banovina.)

Dobro obütel mà,

ki noszi higienszke „IKO“ ci pele, stere varjejo nogé od vszákoga vrémena. Z-zákonom obvarvane z-„Iko“ márkom. Dober kvalitet szo „Iko“ cipele i lüblene za nosnyo, tak da bi po meri napráviene bilé, pa szo tüdi fal cène. Pl. denem:

St. 6031. **Moska obütel** z csarnoga boksza, za 'znyorati, elegantne szamo din. **155.** —

St. 6032. **Moska obütel** „Iko“ z-csarnoga boksza, za 'znyorati, elegantno rocsno delo, cšrsztvo sivane, poplati z-jáke kern-kó'ze od st. 39 - 46 szamo **198.** — Din.

St. 6033. iszte **212.** — zute kó'ze Din.

Prle kak sto küpi

obüteo szí naj zrendelüje od prakticsne predmete vszej vrszti veliki bogato ilusztrirani cejnik od firme

F. NOVÁK, odpremne hise LJUBLJANA st. 844.

Cejnik dobite brezplácno i proszto postnine.

Dobrosztoječsa. szolidna i nájfalejsa obszlü'zba.

Szrecsna rouka.

Csi sze komi vsze priprávi, prilicsen je i pri vszákój sztvári má lejpo naprej idejnye tak právimo ka szrecsno rokou má. Rávno tak tüdi pri z-drávji májo níki lüdjé szrecsno rokou i znájo szebé i te szvoje za zdrave obarvati i cšrsztve obdr'zati. Da sze tou naj doszégne, je potrejbno, na példo prireumaticsní, protínszki i 'zivcsni bolecsinaj, vu hrta i ledevjáj rejzanyi, trganyi, smicanyi, gláve i zoubi bolejniji; pri mšicni szlabosztaj, migrimi, ocsi

i szrdcsi szlabosztaj, bolécse meszto z-Fellerovim. bolecsíno olehsajócsim i po'zivilávajócsim ELSAFLUIDOM namázemo. 'Znyim preprávimó prehlád, kasel, hripanye, sinyeka, prsz, bolezén i náseszt. Tüdi pri znotrésnyoj potrébi nisterno kaplico na cukker, ali v-mléki, vörje od scsi-panya cšrêv i odvnrné krcse, ali szí matrúco i. t. v. Fellerov právi, d sécsi ELSAFLUID sze dóbi v-apotekaj i priszpodobni trstvaj v poznani sztekelnicaj po 6 din. V-dvojni po 9 din. ali v-specijálni po 26 din. Po posti nájtónyè príde, csi sze ji kém vecs narócsi, z-pakivanyom i z-postnainov vréd eden pak z 9 glázkmi, ali 6 dvojni, ali 2 specijálnima gláz'koma 62 din. Trijé táksi paki szamo 139 din., 6 táksi závojov 250 din. (meszto 6 krát 62 din.) — Naroc's la nasz-távlajte na naszlov:

EUGEN V. FELLER

lekarnar

STUBICA DONJA st. 110.

(Savska banovina.)

Za 'zeloudec tüdi i za cšrejva Fellerova odvajálne kruglice 12 din.

Kakse je glaszbilo, taksi je glász.

Nakeliko je tou resznica, 'ze bodete vidili, csi csüjete instrument szvetovno znáne to-várne glaszbil Meinel in Herolda, tej instrumentov küpci szo posz-lali 'ze vise 20 000 zahválni pizsem, v-steri povelic süjeto vrejdnost kvaliteto.

Prinasz dobite küpiti

naravnocs z-fabrike

v-Klingentháli (v-Nemskom) z-nyéne prodáj-ne podružnice v-Maribori

doszta falejše

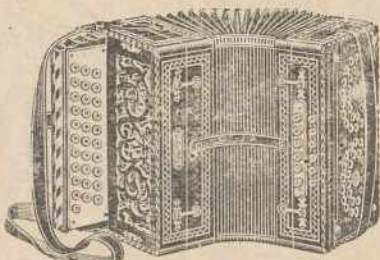
i prikladnejše z-sziedécsi zrokov:

1. Nemate poszebni carinszki sztrokov, niti zvónzemszki transzportni placsil.
2. Nej nam trbej du-go csakati, vsze taki dobite i znáte 'ze naprej tocsno cejno.
3. Vu zvúnsztvi narocseni instrumenti leško pridejo pokvarjeni i zvónzemszto je dalecs, mi szmo pa domá v-drávi.

Gramofoni

Od 345 Din naprej.

Ročne harmonike

Nemske od 95 Din. naprej
Becszinszke od 179 Din naprej.

Tamburice od 98 Din. nap.

Goszli od 95 Din. nap.

Trompóte od 505 Din. nap.

Gitarre od 207 Din. naprej.

Lampne harmonike od 7.50 D. nap.

Mandoline od 136 Din. naprej.

Gitarne citre od 192 Din.

Klarineti od 120 Din. nap.

Flaute, okarine vszakso formo itd. na veliko prebéranye.

Mi vam dámo

szploj k-senki

veliki lépo vküp posztávleni katalog Meinel i Herolda, steri je 'ze vise 30 lét po celom szvé-ti znáni.

Proszte pred-vszém nóvi, brezplácsni árjegyžék

i 'znyega szzi zebe-réte 'zelní instru-ment, dobite ga

za 8 dni na probo!

Csi sze vam nebó vido, ga vóodme-nimo.

Popolna garancija

za vszáki instrument V-ednom leti szmo ódali z-nase to-várne vise

120.000

instrumentov.

Kromaticzne umetniské har-monike po vszej cejnaj.

MEINEL & HEROLD

TOVÁRNA GLASZBIL, GRAMO-FONOV I HARMONIIK.

Prodájna podružnica **MARIBOR st. 242.**

Brezplácsni pouk v igranji!

Najvékša odpremna tvrdka glasbeni instrumentov v Jugoszlaviji!

JELI SZE

PLÜCSNI BETEGI
DÁJO ZVRÁCSITI!

Z-tén pítanyem sze brigajo vszi, ki trpijo Astme, plücs, gutanov, 'zalôdca tuberkolozisne betege i zváni konyszki kasel, z-steri szo sze do etimao nê mogli zvrácsiti Vszi tá bete'znici dobíjo od nász edne senkane knige, z-kêpi, stere je eden imeniti doktor bivsi sef zavoda za fizenkuru piszao: Dr. med. Gutmann

„Jeli sze plücsni betegi dájo zvrácsiti?“

Vszákomi bete'zniki tak priliko ponüdimo sze ogvüsati od szvo-jega betega, i nyega vrácsenya. Záto szmo szkoncsali vszákomi té knige k-senki brez postni sztroskov poszlati, steri de je na ednoj kárti (frankirano z 1'50 Din.) proszo od

PUHLMANN & Co., BERLIN 480

Müggelstrasse 25—25|a.

Kak posztànem dober goszlar?

Brezplàcsen návuk za vszàkoga.

Vnogo ji jeszte, ki bi radi znali igrati, na kàksem instrumenti, pa szì toga veszeljà rávno szamo zatoga vo-lo neprìvòcszìjo, àr sze nyim vidi pravilna vaja instrumenta preteska. Szkoron vszàki cslovek mà szpodobnoszt za niki instrument, na sterom

sze tüdi lekho na-vcsi, csi nyega prav pozna primitivni igràlci sze lekho pozdignejo do nájvìsise umetnoszti, csi szo dobro szpoznali instrumenta bìvsztvo, stero je potrèbno, da sze zvábijò z instrumenta melòdie, od stere sze szrdce gene.

Escse i deca lekho igrajo genlivo lepò, znàjo i obcsütìjo, kak szì trbè z-instrumentom djàti. Dober vràcs more temeljitno poznati cslovecsi organizem, rávno tak temeljitno je potrèbno poznati instrument, csi scsé dobro igrati. Gotovo bò nìsternoga prijàtela igre i z-rèda nasi cstitelov veszelìlo, csi mà priliko, dobiti popolnoma brezplàcsno návuka knìzìco: „**Kak posz-**

tànem dober goszlar?“ stero je potrèbno zahtèvati z-kàrtìcov od szvetovno znàne Klingenthalszke fabrike glaszbil MEINEL i HEROLD prodájna podrùznica v-Maribori st. 242. Tá prakticsna, z-szlikami obilno illusztrirana knigica Vam dá na najenosztavnèsi nacsìn navodila, kak bode te igrali na instrumenti lepò i dobro, escse i te, csi szte nikoli nigdàr nè igrali. **PRIJÀTEL GLÀSZBE.**

Naznanyàm szlávnomi obcsinsztvi, da mam

špecijalno slaščičarno

v MURSKOJ SOBOTI v hiši
g. HARTNERA nasproti pošte.

Vszikdàr vecs féle finoga szladoleda, ledena kava, čajno pecivo, bonboni itd. Izdelava najfinejših slaš-čìc i tort, tüdi za veseli-çe, gosztüvanye i za krsz-titje po narocsili — Brez-alkoholna okrepcsìla.

CENE ZMERNE!
PODVORBA SZOLIDNA!
SZTROGA CSISZTOSZT!

Za mnogostevilni obiszck sze priporocsam z odlicsnim szpostüvanyom

STANKO JARC
špecijalna slaščičarna
v MURSKOJ SOBOTI
Lendavska cesta.

Oglasüvanye v kalendaraj

prevzeme najvugodnejsze sztári špecijàlni sztrokovni závod oddelek

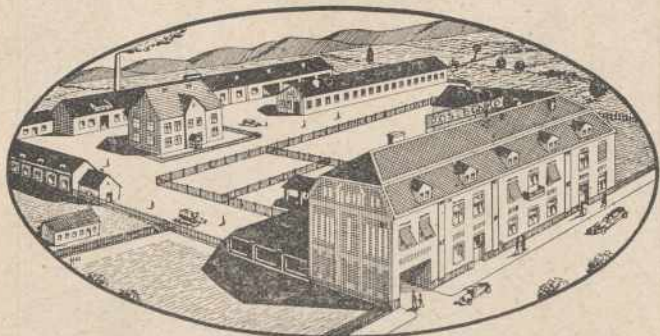
BLOCKNER

v koncerni INTERREKLAM D. D.

ZAGREB,

Maròvska 28. Telefon st. 21—63.

Predlogi i sztroskovniki breplacsno!

Nájmodernêsa fabrika

mesznàti izdelkov z ledenov fabrikov
in z hladilnicov

JOS. BENKO

MURSKA SOBOTA.

Delajo sze vszáke vrszte klobászi, szalami
(zimszki i letni) kak tüdi vszefelè

prekajeno meszo. — EXPORT

govenszke zsvivine, szvinj, telet i mesza.

Za delavce ocvérke, prekajene szvinyiszke noge po fal ceni.

Dobi sze:

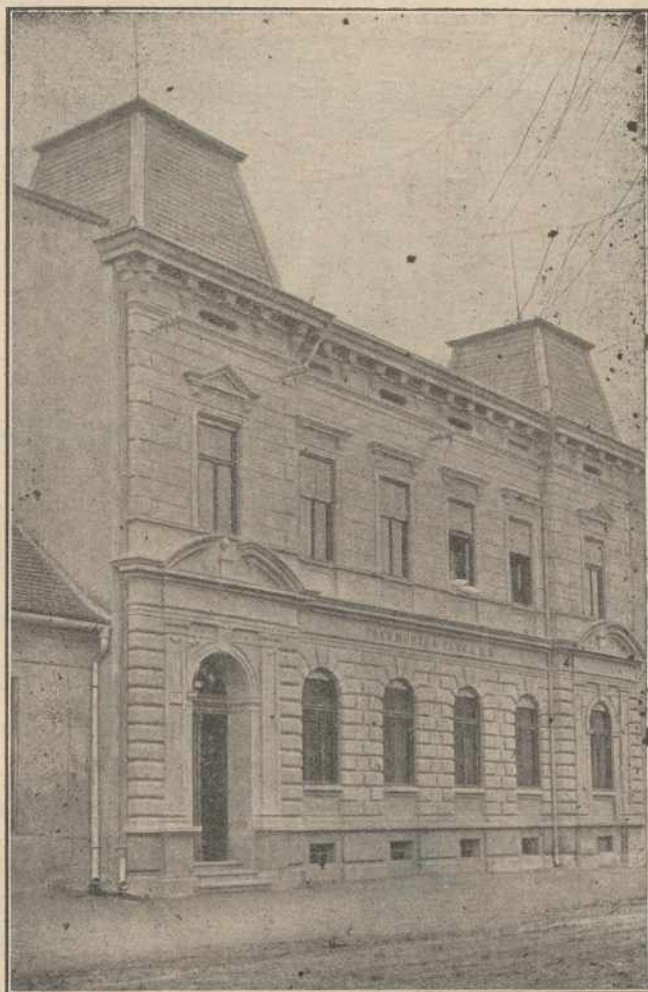
màszt I. vrszte tüdi na málo.

Najnizsja cena i najbolsa kvaliteta.

PREKMURSKA BANKA D. D.

prej: MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR

Brzjav: PREKMURSKA (SZTARA GASZA)
OSNOVANA LETA 1873.

MURSKA SOBOTA TELEFON ŠTEV. 19.
V LASTNI HIŠI.

NAJSTAREJŠA IN NAJVEKŠA BANKA CELOGA PREKMURJA

DELNIŠKA GLAVNICA	Din	1,250.000.—
REZERVNI FONDI	Din	188.000.—
VLOGE NA KNJIŽICE IN TEKOČI RAČUN	Din	18,000.000.—
LETNI PROMET	Din	750.000.000.—

VLOGE OBRESTUJE NAJUGODNEJE IN JE IZPLAČUJE BREZ ODPOVEDI.

DAVA POSOJILA NA VARNIŽBO (HYPOTHECA) IN POROKE (KEZEŠE) NA PUL INTERES.

KUPUJE VALUTE: DOLLAR, FRANK, MARKA, ŠILLING, PENGÖ

—: —: —: —: PO NAJBOGŠOJ DNEVNOJ CENI. —: —: —: —:

— OPRAVLA VSE BANČNE TRANSAKCIJE IN BORZNA NAROČILA. —

— IZVRŠUJE TU- IN INOZEMSKA NAKAZILA BREZ STROŠKOV. —

LASTNA PODJETJA:

**KRIŽEVSKA INDUSTRIJA (opekarna) KRIŽEVCI pri LJUTOMERU.
PREKMURSKA TISKARNA MURSKA SOBOTA.**

IVAN ŠEGA v Murški Soboti

(nasproti židovske cerkve).

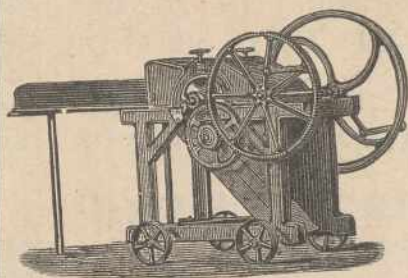
I-a remenje

„KNOCH“

Svetovno znana i pripoznana od vszeh sztrokovnyákov kak edna najbôk-si i nájbole trpécsi gonilni **reměnyov**. Pri tē remenaj szí prihránite nájmenye 100 procentov na penezaj. Záto szí vszi naj kúpijo remenye szamo pri zgoraj imenüvanaj tvrdki.

Gospodarske, ino indust. mašine i potrebščine:

mline, preše, sečkare, reporeznice, pumpe, trijere vetrenjače.

Lokomobile, bencin i gasmotore, elektromotore, turbine transmisijo, žage vermenice, Olje itd. Mlinske potrebščine: valeke, kopereje, trijere, kamena, svila, gurtne itd. Vse dele k valekom: sejalne stroje, plüge, sadne i grozdne

Najbolši biciklini i šivalni mašini se dobijo po nisikoj ceni!!! Tüdi na **ratno** odplačilo!

Prvovrstno blago! Dobra i solidna postrežba z jako niskimi cenami.

OBČINSKA HRANILNICA

v MURSKI SOBOTI.

EDINI PUPILARNO VARNI ZAVOD V PREKMURJU.

ZA HRANILNE VLOGE IN SPLOH ZA VSE OBVEZNOSTI OBČINSKE HRANILNICE JAMČI VELIKA OBČINA MURSKA SOBOTA Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM IN Z VSO SVOJO DAVČNO MOČJO, ZATO SE TUDI ARVINSKI PENEZI in OBČINSKE FONDE SAMO TŪ MOREJO VLOŽITI SPREJEMA **VLOGE** NA **HRANILNE KNJIŽICE** IN V **TEKOČEM RAČUNU** TER JIH OBRESTUJE NAJUGODNEJE.

DAJE **POSOJILA** PROTI **VKNJIŽBI** IN NA **POROŠTVO** (NA GRÜNT IN NARTO BIJANKO Z KEZEŠMI). — DOVOLJUJE VSAKOVRSNE

KREDITE

(LOMBARDNE, MENIČNE-ESKOMPTNE, KONTO-KORENTNE) NA RPIMERNE GARANCIJE. OPRAVLJA TUDI VSE DRUGE V DENARNO STROKO SPADAJOČE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE.

KREDITNA ZADRUGA za TRGOVINO in OBRT

r. z. z o. z. v MURSKI SOBOTI.

TELEFON ŠT. 25.

ČEK. RAČUN. 14.700

ŠTEVILO ČLANOV PRIBL. 700. — ZA OBVEZNOSTI
ZADRUGE JAMČI DELEŽNI KAPITAL Z NAD
2,800 000. — DINARJEV.

OBAVLJA VSE BANČNE
POSLE NAJKULANTNEJE.

SPREJEMA VLOGE NA HRANILNE KNJIŽICE IN
NA TEKOČI RAČUN TER JIH OBRESTUJE NAJ-
UGODNEJE. DOVOLJUJE VSAKOVRSNE KRE-
DITE IN PODELUJE POSOJILA PROTI INTABU-
LACIJI ALI POROŠTVOM.

KUPUJE VALUTE: DOLARE,
MARKE FRANKE, PENGÖJE,
PO NAJVIŠJI DNEVNI CENI.

IZVRŠUJE POTOM SVOJIH KORESPONENTOV
IZPLAČILA, NAKAZILA IN INKASO V VSEH VE-
ČIH MESTIH TU- IN INOZEMSTVA.

GLAVNO ZASTOPSTVO:

ZAVAROVALNE DRUŽBE „VARDAR“.

STEFAN NOVAK

Modni salon
M. SOBOTA
Aleksandrova cesta.

SZUKITS JURIJ, klobucsar

MURSKA SOBOTA

Lendavszka ceszta

Odáva krscsáke najnovjese mode. V zalogi mam vszakovrsztne gotove moske szrakice puncsuke, papucse szandále, hõbe i moske fuzakline itd.

Dobro blágo!

Niszke cene!

BRATA DITTRICH

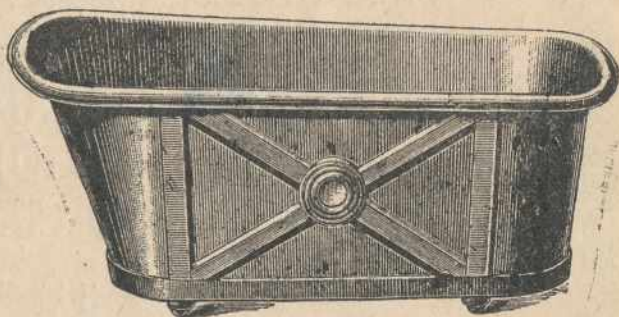
Telefon št. 40. EDVAR i ml. GUSTAV DITTRICH Brzojav: Dittrich.
MURSKA SOBOTA.

Slavbeno galanterijsko
Kleparstvo.

Kovino- stiskalna.

Kollarstvo:

Zaloga i izdelavanje vseh
bakrenih izdelkov.

Inštalacija:

vodovodov, sanitarnih naprav, centralnih kúrjav, strelodovov.

Galvani tehnika:

Za poniklavanje i za povzlačenje strelodovov.

Postaja za punjenje i popravlanje
AKKUMULATOROV.

Izvršavanje vseh tozadevnih popravil.

Kr. PRODAJA SMOĐNIKA

Vszefelé Patroni i Sprij.

Nájboljsi i najfalejsi biciklini szo „**VESTA**“.

Nájfalejsa veletrgovina z 'zeleznino

HEKLICS STEFAN-a v M. Soboti.

Gde sze dobij vszefelé 'zelelje: Traverze, Slészi, vszefelé nájbôgsa mesterzka skér, nájbôgsa poszôda, Sparhetke i pecsij. Nadale vérsztvena skér: lopate motike, lanci, plügi. Ka je za nase lüdi nájbole vázsno nájbôgsa fáriba, firneis i te nájboksi masinszki i cilindersizki oli.

Najbolse kosze szo

Törszke i Zserjáve

koszé i k coj escse te práve kamle

Tirolszke

kamle, steri szo escse nej bili.

Najbolsi sivalni masini szo

„VESTA“.

Eti sze dobijo po nájfalejsoj ceni. Tou je nikaj nouvoga!

Kofjács Franc

Stavbeni in umetni sloszar

v-Murszkoj Szoboti Lendavszka c. 36.

(prek od Benkicsove ostarije.)

Z masinszkov
mocsjov csisz-
ti zselezo i naj-
lepse szvoje
delo
vöpostvávi.

Dela vszefelé sparhete za Zid i drzsij vszigidár gotove. Na szkla-
discsi má vszáke fële plehnate tranport sparhete od najmëne
do te nájvékse posztáve dobi vszaki na szvojo zselo.

Od vszáke vrszte na prebéranye má.

Dela grajke na grobe, zselezna vràta kre
hramov i vszefelè popravila v to sztro-
ko szpadajocse po najnizsisoj cejni.

Dobro delo!

Dobra posztrezsba!

Zavedni kmetje, obrtniki trgovci i delavci nalagajo svoje pri-
šparane penenze varno pri

KMEČKOJ POSOJILNICI V MURSKOJ SOBOTI

Cerkvena cesta št. 5. Ček. rač. 15229. V lastnoj hiši prek od birovijske.

Kmetje ta kasa je vaša, zato se je poslužujte i jo tudi pri-
poročajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na
hranilne knjižice ali tekoči račun ino je obrestuje najbolše.
Hranilne vloge zna- **5,500.000 Din.** Za te vloge
šajo dozdamj prek je pa dob-
roga stanja poleg **50,000.000 Din.** Posojila davle na
lastne hiše do poroke (kezeše), ta-
bulacijo i tudi na tekoči račun na več let, na dužna pisma
po najnižisoy obrestnoj meri. Rentni davek od penenz plača
posojilnica sama. Kmetje, obrtniki trgovci i delavci ne sme-
te se spozabiti s te kase, štera podpira v stiski naše lüd-
stvo. Pridite v svojo dom, kde te posluženi po svojoj voli.

JOSIP MOČNIK

Sztavbeni in umetni isp.
kamoszeski mojszter.

Murszka Szobota.

Preporácsa vszefelé szpomenikov
iz vszeh vrszte kaménya po laszt-
nom in predlozsenim nacsrtom.
Izdeláva tudi vsze vrszte cement-
nih izdelkov môsztne cevi, kopa-
nye, csrêp, za sztreho, ploscsice
za flastranye, vsze po najni'zisoj
ceni.

POJBICS JOZSEF

KEMICSNI FÁRBAR ZA OBLEKO

MURSKA SOBOTA, Radgonszka ceszta

Vu fárbanje vmemem vszeféle gvant, stofe, cájge i plátno, stero sze pofárba po zselenyi vu kaksostécs fárbo. — Zsalne obleke v 24. vöraj zgotovim. — Niszke cene! Dobro delo!

KR. PRODAJA SMOĐNIKA Vszefelé Patroni i Sprij.

Na málo!

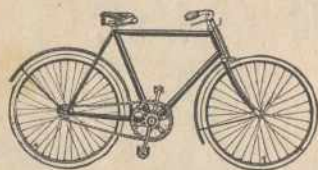
Na veliko!

Nájsztarejse i nájfalejse trstvo je

KARDOS JOZSEF-a

v MURSKI SOBOTI

Aleksandrova cesta, prejk od Dobrajove ostarije.

Dobi sze vu
velikoj meri na
prebèranya
vszefelé 'zelez-
no blágo po
nájfalésoj cèni

kakti: Tramövjje, (Traverzi) okávanye dvér i oblökov pantí, vszákeféle náfinése skéri, ro'zjé za pükse nabijanye, patronje i práh. Najbogse koszé i vèrsztva szpráva: künyszka poszó-da, sparhelytje; nájbole poznani kotli (Alfa) najfinèsi oli za valéke i masíne: szüha olioiva fárba, fèrnájszi, koksx itd.

**Fabrike szkladárnica biciklinov
WAFFENRAD i STEYR.**

ASBESTNE SKRILEVKE

vápno,
cement,
deszké,
i steinkol
mã vszigdãr v zãlogi

Kohn Samuel v M. Soboti.

BREZALKOHOLNA RESTAVRACIJA PRI

KEMÉNY MARKO

v-MURSZKOJ SZOBOTI na GLÁVNOM PLÁCI.

Sze priporocsa vszakomi. Vszaki den friska jésztvina topla ino
mrzla pa brezalkoholna pitvina.

Nadale naznányam mojim postúvanim ľudem, da mam v mojoj
mesznici vszaki den **frisko meszo.**

RITUPER ALAJOS

küncsni sloszar in mehanicsna trgovina

v MURSKI SOBOTI

poleg Dittricha.

Od nigda mao poznána násztava, de-
la sze vszefelé hramöv obijanye,
küncsna sloszarszka dela, biciklinov,
váge, poprávlanye. Zgotávla sparhel-
te, grãhko-grobov rostêe. — V-szkla-
dãrnici dr'zi na prebéranye gotove
sparhelte, rôre, drdrance (bicykline) vszefelé potrêbne tále i
gumie po najtonyêsoj cêni.

Za szvoje delo je podgovoren!

Cene szo primerno szolidne!

ASCHER B. in SIN

MURSKA SOBOTA Glávni trg.

Kolonszka specerijszka i vszefelé
mela, zrnya velka trgovina. HER-
CEG BOSZNE orszacska szekulá-
cijszko drüstva krajinszko zavüpnistvo.

Glávna trafika v Prêkmurji.

GRÜNTANA 1855.

Telegráf ASCHER. Telefon broj 14.

Nemecz János

'zelezna trgovina

Murska Sobota.

Velika záloga:

Biciklinov

Sivalni

masinov

Radio aparatov.

Dobro blágo!

Niszike cene!